

STATISTICAL SERVICE
VIENNA 2007-03

VIENNA
ECONOMICS AND STATISTICS

CIPE

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

वर्धा जिल्हा

२००७-२००८

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन,
मुंबई.

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरीता

**जिल्हा सामाजिक
व
आर्थिक समालोचन**

वर्ष - 2007-08

जिल्हा - वर्धा

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय
अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन, वर्धा

अनुक्रमणिका

जिल्हा सामाजिक व अर्थिक समालोचन - 2007-08

जिल्हा - वर्धा

तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3
भाग-1 समालोचन		
.....	जिल्ह्याचा समग्र आढावा	1-20
	दृष्टिक्षेपात जिल्हा	I
	रस्ते आणि तालुका सीमा दर्शविणारा जिल्ह्याचा नकाशा	VI
	निवडक आलेख	VII
भाग-2 सांख्यिकीय तक्ते		
1. निवडक निर्देशक		
1.1	निवडक निर्देशक (1960-2007)	1
2. लोकसंख्याविषयक आकडेवारी		
2.1	लोकसंख्याविषयक निवडक आकडेवारी	6
2.2	लोकसंख्या आणि वृद्धिदर	8
2.3	शहरांची वर्गवारी आणि त्यांची लोकसंख्या	8
2.4	मुख्य व सीमांतिक काम करणा-यांचे उद्योगगटनिहाय वर्गीकरण	9
2.5	धर्म व वयोगटानुसार लोकसंख्या	10
2.6	दारिद्र्य रेषेखालील ग्रामीण कुटुंबे	11
3. जिल्हा उत्पन्न अंदाज		
3.1	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - चालू किमतीनुसार	12
3.2	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - स्थिर किमतीनुसार	13
4. किंमतीविषयक आकडेवारी		
4.1	निवडक कृषिमालाच्या सरासरी घाऊक किंमती	14
4.2	जिल्हा मुख्यालयातील महत्त्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती	15
4.3	ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक	19
4.4	किंमतीचे महत्त्वाचे निर्देशांक	20
5. जमीन महसूल, स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न/ खर्च, बँकिंग, विमा आणि अल्पबचतविषयक आकडेवारी		
5.1	गोळा केलेला जमीन महसूल	21
5.2	स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे उत्पन्न व खर्च	22
5.3	बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकाची संख्या, ठेवी व कर्जे	23
5.4	अल्पबचत कार्यक्रमाची प्रगती	24
5.5	आयुर्विमाविषयक आकडेवारी	25
6. कृषि व पदुम विषयक आकडेवारी		
6.1	जमिनीचा वापर	26
6.2	निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र	28
6.3	मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी अदाजित उत्पादन	38
6.4	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य	39
6.5	विविध साधनाखालील ओलिताचे क्षेत्र	40

तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3
6.6	निरनिराळ्या पिकांखालील ओलिताचे क्षेत्र	41
6.7	सिंचन विहिरी	46
6.8	कूपनलिका, हातपंप व विद्युत् पंप	47
6.9	लघुपाटबंधा-यांची कामे	48
6.10	मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प	49
6.11	वहिती धारणेचा प्रकार आणि क्षेत्रफळ गटानुसार वर्गीकरण	50
6.12	कृषि अवजारे	51
6.13	पशुधन	52
6.14	पशुवैद्यकीय संस्था	56
6.15	मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि त्यात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या	57
6.16	वनक्षेत्र	57
6.17	मुख्य व गौण वन उत्पादने	58
6.18	भूजल मत्स्यव्यवसाय	59
6.19	दुग्ध विकास सहकारी संस्था	60
7. सहकार क्षेत्र		
7.1	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था	61
7.2	सहकारी संस्थांची वित्तीय स्थिती	62
7.3	सहकारी संस्थांची लेखा परीक्षण वर्गाप्रमाणे संख्या	63
7.4	राज्य/जिल्हा कार्यक्षेत्र असलेल्या सहकारी बँकांचे कार्य	64
7.5	सहकारी संस्थांचे कार्य	65
7.6	बिगरकृषि सहकारी पत संस्थांचे कार्य	67
7.7	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य	68
7.8	नियंत्रित बाजारपेठांतील कृषि मालाची वार्षिक आवक	71
7.9	परवानाधारक सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे	72
8. वीज आणि परिवहन व दळणवळण		
8.1	विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या आणि त्यांची लोकसंख्या	73
8.2	विजेचा वापर	73
8.3	प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी	74
8.4	मोटार वाहनांची आणि परवानाधारकांची संख्या	75
8.5	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची प्रवासी वाहतूक	76
8.6	पोस्ट, खाजगी व सार्वजनिक दूरध्वनीची संख्या	77
9. रोजगार व उद्योगविषयक आकडेवारी		
9.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या	78
9.2	रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्रातील आकडेवारी	80
9.3	शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांतील कर्मचा-यांची संख्या	81
9.4	निरनिराळ्या उद्योगांतील रोजगार	82
9.5	कृषि व बिगर -कृषि उद्योग	83
9.6	प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची आणि नियमित काम करणा-या कामगारांची संख्या	84
9.7	महत्त्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगरकृषि आस्थापनांची व त्यातील कामगारांची संख्या	85

तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3
10. शिक्षण		
10.1	शैक्षणिक संस्थांची संख्या	86
10.2	शैक्षणिक संस्थातील शिक्षकांची संख्या	88
10.3	शैक्षणिक संस्थातील विद्यार्थी संख्या	90
10.4	शैक्षणिक संस्थातील अनुसूचित जातीची विद्यार्थी संख्या	92
10.5	शैक्षणिक संस्थातील अनुसूचित जमातीची विद्यार्थी संख्या	94
10.6	शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये, क्रीडांगणे, क्रीडा संस्था आणि क्रीडा शिष्यवृत्तीधारक	96
10.7	इयत्तानिहाय विद्यार्थ्यांची संख्या	97
11. सार्वजनिक आरोग्य		
11.1	सार्वजनिक व शासन सहाय्यित वैद्यकीय सुविधांची माहिती	98
11.2	नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या	99
11.3	विविध कारणानुसार मृत्यूंची संख्या	100
11.4	माता व बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी	101
11.5	कुटुंब कल्याण कार्यक्रम	102
12. योजना		
12.1	विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च	103
12.2	रोजगार हमी योजना	106
12.3	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च	107
12.4	पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाईसंबंधी केलेल्या उपाययोजना	108
12.5	रासायनिक खतांचे वाटप	109
12.6	साखर कारखाने	110
12.7	वीस कलमी कार्यक्रमाची भौतिक प्रगती	111
12.8	स्थानिक विकास कार्यक्रम (लोकसभा मतदार संघ)	112
12.9	स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा मतदार संघ)	112
12.10	स्थानिक विकास कार्यक्रम (राज्यसभा सदस्य)	113
12.11	स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानपरिषद सदस्य)	113
13. न्याय व प्रशासन		
13.1	पोलीस अधिकारी/ कर्मचारी यांची संख्या	114
13.2	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयांत निकाली काढलेली कामे/प्रकरणे	115
14. संकीर्ण		
14.1	चित्रपट गृहविषयक आकडेवारी	116
14.2	मुद्रणालये आणि त्यांनी प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके	116
14.3	लोकसभा व विधानसभा निवडणूकाबाबतची आकडेवारी	117

* * *

भाग - 1

समालोचन

2007-08

सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2007 - 2008 समग्र आढावा

जिल्हा - वर्धा

1. स्थानिक /ऐतिहासिक/भौगोलिक वैशिष्ट्ये

1.1 ऐतिहासिक वैशिष्ट्ये :-

अनेक वर्षांपूर्वी वर्धा हा स्वतंत्र जिल्हा नव्हता. जिल्हयाचा उत्तरेकडील भाग नागपूर जिल्हयात तर दक्षिणेकडील भाग हा चंद्रपूर जिल्हयात होता. ब्रिटीशांच्या राजवटीत राज्यकारभाराच्या सोयीसाठी सुमारे एकशेवीस वर्षांपूर्वी वर्धा जिल्हा अस्तित्वात आला. वर्धा नदीच्या काठावर हा भूभाग येतो म्हणून वर्धा हे नाव पडले.

सेवाग्राम येथील गांधीजींचा आश्रम व पवनार येथील 'सर्वोदय जननी' विनोबाजींचा परमधाम आश्रम यामुळे वर्धा जिल्हा जागतिक कीर्तीचा झालेला आहे. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांच्या प्रेरणेने झालेली आष्टी तालुक्याची स्वातंत्र्यक्रांती ही वर्धा जिल्हयाची अस्मिता आहे.

2.1 भौगोलिक रचना :-

वर्धा जिल्हा हा उत्तर अक्षांश 20° - 18° ते 21° - 21° आणि पूर्व रेखांश 78° - 33° ते 79° - 15° चे दरम्यान आहे. या जिल्हयाच्या दक्षिणेस व नैऋतेस यवतमाळ, पूर्वेस व आग्नेयास चंद्रपूर, उत्तरेस व इशान्येस नागपूर आणि पश्चिमेला अमरावती हया जिल्हयाच्या सीमा भिडलेल्या आहेत. अमरावती व यवतमाळ हया जिल्हयाच्या सीमा व वर्धा जिल्हयाच्या सीमा वर्धा नदीने निश्चित केल्या आहेत.

2.2 क्षेत्र व प्रशासकीय विभाग :-

वर्धा जिल्हयाचे क्षेत्रफळ 6309 चौ.कि.मी. म्हणजेच महाराष्ट्र राज्याच्या एकूण क्षेत्रफळाच्या 2 टक्के एवढे आहे. प्रशासकीय व्यवस्थेच्या दृष्टीकोनातून या जिल्हयाची वर्धा, आर्वी व हिंगणघाट या तीन महसुल विभागांत विभागणी करण्यात आली होती. परंतु 1 मे, 2001 पासून महाराष्ट्रातील उर्वरीत विभागाप्रमाणे पंचायत समितीचे क्षेत्र ही एक तहसिल समजून वर्धा जिल्हयाची पुनर्रचना करण्यात आली त्या पुनर्रचनेप्रमाणे आजमितीस या जिल्हयाची 1) आष्टी 2) कारंजा 3) आर्वी 4)सेलू 5) वर्धा 6) देवळी, 7) हिंगणघाट, 8) समुद्रपूर या आठ तालुक्यात विभागणी करण्यात आली. तसेच त्यात 6 शहरे, व 1 सेंसस टाउन, 1004 वस्ती असलेली गांवे व 378 ओसाड गांवे आहेत. ग्रामीण विकासासाठी एक जिल्हा परिषद व तिचे अंतर्गत आठ पंचायत समित्या जिल्हयामध्ये कार्यरत आहेत. तसेच जिल्हयात सहा नगरपालिका आहेत. जिल्हयाचे मुख्यालय वर्धा असून विभागीय मुख्यालय नागपूर आहे व ते वर्धेपासून 79 कि.मी. अंतरावर आहे.

दोन

2.3 नैसर्गिक रचना :-

या जिल्हयाच्या उत्तरे कडील उंचवटयाचा प्रदेश हा सातपुडा पर्वताच्या दक्षिण बाजुला विखुरला असून त्यामध्ये आष्टी,कारंजा व आर्वी या तालुक्याचा परिसर येतो. जिल्हयाचा उर्वरित भाग मात्र वर्धा व वेणा या दोन नदयांच्या खो-यात समाविष्ट होतो.

2.4 भूगर्भीय रचना :-

या जिल्हयातील बहुतेक क्षेत्रामध्ये दख्खन- प्रास्तर लावा वाहांचा समावेश आहे. हे लाव्हा वहा या क्षेत्रामध्ये एकुण 400 मीटर जाडीचे आहेत. ही बाब, जिल्हयाच्या ईशान्य भागातील निम्नतम भाग आणि अच्युतम भाग यांच्यातील समुद्रसपाटीपासुनच्या किमान उंचीतील फरकावरून निदर्शनास येते. वहा मध्ये आढळून येणारे गाळाचे संस्तर आणि लाल प्रस्तर यामुळे प्रत्येक वाह एक दुस-या पासून अलग ओळखणे व त्यांची विभागणी करणे शक्य झाले आहे.

प्रास्तरपूर्व गाळ साचण्याची क्रिया घडून येते. त्या उंचसखल भूप्रदेशामध्ये त्याच्या पुर्वेकडील व दक्षिणेकडील क्षेत्रातील परिणाम स्वरुप सानिध्यामुळे हे वाह पसरलेले दिसतात. अलिकडील अपवाद हे मुख्यत्वे करून वर्धा व उपनदया वेणा, यशोदा, धाम आणि पोथरा यांच्या काठावर अरुंद पट्टयात आढळून येतात. यामुळे मुख्यतः गाळ, वाळू, माती आणि रेव यांचा समावेश आहे. वाळू व गाळ केवळ नदयांच्या पात्रात आढळतात तर माती आणि रेव हे काठावर आढळतात. सेलू व पोहणा यांच्या लगतच्या भागात अलिकडे बाउन्डर आढळून येतात.

2.5 नद्या :-

वर्धा नदी ही या जिल्हयांतील महत्वाची नदी असून ती मुलताई येथे सातपुडा पर्वतातून उगम पावून या जिल्हयाच्या उत्तर व पश्चिम सिमेवरून वाहते. या नदीच्या यशोदा, वेणा व बाकली या मुख्य उपनद्या आहेत. दुसरी महत्वाची नदी वेणा ही नागपूर जिल्हयातून व हिंणघाट तहसिल मधून वाहत येवुन सावंगी या गावा जवळ वर्धा नदीला मिळते. तसेच बोर व धाम हया नद्या आर्वी तालुक्यामधुन उगम पावुन समुद्रपूर तालुक्यातील मांडगाव येथे वेणा नदीला मिळतात. यशोदा नदी आर्वी तहसिलीत उगम पावते व ती देवळी तहसिलीतुन वाहात जावुन पुढे वर्धा नदीला मिळते. पावसाळ्यामध्ये या नद्यांच्या पुरामुळे तीरावरील गांवाना धोका असला तरी हया नद्या उन्हाळयात मात्र कोरडया असतात.

2.6 हवामान आणि पर्जन्यमान :-

या जिल्हयातील उन्हाळा व हिवाळा दोन्ही तीव्र असतात.एकाच दिवशी तापमानात बराच चढ-उतार होण्याचे प्रसंग अनेकदा येतात.वर्धा जिल्हयामध्ये बहुतांशी पाऊस जून ते सप्टेंबर या महिन्यात पडतो. या जिल्हयाचे 2007 मधील सरासरी पर्जन्यमान 1287.74मि.मी. आहे.

तीन

2.7 जमीन व तिचे प्रकार :-

या जिल्ह्यात जमीन मुख्यतः चार प्रकारची आढळून येते. उदा. काळी - 1, काळी - 2, मुरमाड, खरडी व बरडी यांची सुध्दा मुख्यतः उथळ मध्यम व खोल अशा भागात विभागणी करता येते. समुद्रपूर तालुक्याचा पूर्वेकडील भाग, सेलू तालुक्याचा उत्तर किनारा आणि कारंजा व आष्टी तालुक्यात उथळ प्रकारची जमीन आढळते.

तसेच हिंगणघाट व आर्वी तालुक्याचे पश्चिमेकडील काही भागात मध्यम प्रकारची जमीन आढळून येते. वर्धा व वेणा नद्यांच्या काठावर सर्वत्र गाळाचे, पण काळ्या जमीनीचे थर साचलेले असून ते कपाशीच्या पिकासाठी अत्यंत उपयुक्त आहे. मुरमाड-1 व मुरमाड-2 या मृदाचे क्षेत्र जिल्ह्याच्या एकूण लागवडी खालील क्षेत्रापैकी 74 टक्के व खरडी, बरडी व रेंताळ ही 16 टक्के आहे. जमिनीतील पाण्याचा प्रवाह वायव्य दिशेकडून ईशान्य दिशेकडे आहे.

3. लोकसंख्या

3.1 जनगणना 2001 नुसार लोकसंख्या

2001 चे जनगणनेप्रमाणे वर्धा जिल्ह्याची एकूण लोकसंख्या 1236736 एवढी आहे. त्यापैकी 638990 पुरुष व 597746 स्त्रिया आहे. सन 1991 ते 2001 या 10 वर्षांमध्ये वर्धा जिल्ह्याची लोकसंख्या 15.87 टक्के वाढलेली आढळते. जिल्ह्याच्या एकूण लोकसंख्येपैकी ग्रामीण लोकसंख्या 911695 असून नागरी लोकसंख्या 325041 एवढी आहे.

3.2 लोकसंख्येची घनता :-

2001 च्या जनगणनेनुसार वर्धा जिल्ह्यातील लोकसंख्येच्या घनतेचे प्रमाण चौ.कि.मी. मागे 201 असून तेच प्रमाण महाराष्ट्र राज्याकरीता 315 व भारताकरीता 312 आहे.

3.3 नागरी व ग्रामीण लोकसंख्येचे प्रमाण :-

जिल्ह्याच्या एकूण लोकसंख्येपैकी नागरी भागामध्ये 26.28 टक्के व ग्रामीण भागामध्ये 73.72 टक्के लोकसंख्या वास्तव्य करित आहे. याप्रमाणे नागरी भागातील एकूण लोकसंख्या 325041 व ग्रामीण भागातील एकूण लोकसंख्या 911685 असल्याची 2001 चे जनगणनेवरून निदर्शनास येते.

3.4 स्त्री-पुरुष प्रमाण :-

2001 चे जनगणनेनुसार जिल्ह्यामध्ये दर हजार पुरुषामागे स्त्रियांचे प्रमाण 935 असून महाराष्ट्र राज्याच्या (922) तुलनेत जास्त आहे. ग्रामीण भागात हेच प्रमाण दरहजार पुरुषामागे 937 तर नागरी भागात 930 आहे.

चार

3.5 अनुसूचित जाती व जमाती :-

जिल्हयामध्ये 2001 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जातीची व अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या अनुक्रमे 158630 व 154415 असून त्यांचे एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण अनुक्रमे 12.80 टक्के व 12.50 टक्के आहे.

3.6 लोकसंख्यात्मक मनुष्यबळ :-

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्हयातील कामगारांची संख्या एकूण लोकसंख्येच्या प्रमाणात 42.21 टक्के एवढी होती. तर 2001 मध्ये जिल्हयातील कामगारांची संख्या 44.50 टक्के आहे. 1991-2001 या दशकामध्ये जिल्हयातील कामगार संख्येच्या प्रमाणात वाढ झालेली आहे. जिल्हयातील एकूण कामगारांपैकी 50.97 टक्के कामगार प्राथमीक क्षेत्रामध्ये म्हणजेच शेती व तिच्याशी संलग्न असलेल्या कामावर गुंतलेले आहे.

3.7 वयोगटानुसार लोकसंख्येचे वर्गीकरण :-

0-14 या वयोगटातील लोकसंख्येची टक्केवारी 1991 या वर्षी 33.27 टक्के होती ती 2001 मध्ये 29.10 टक्के झाली तसेच 15-59 या वयोगटातील लोकसंख्येची टक्केवारी 1991 मध्ये 57.37 टक्के होती ती 2001 मध्ये 59.90 टक्के झाली 60 व त्यापेक्षा जास्त वयोगटातील लोकसंख्येची टक्केवारी 1991 मध्ये 9 होती ती 2001 मध्ये 10.90 टक्के व वय अनिर्देशित गटांची 0.10 टक्के एवढी झाली.

3.8 साक्षरता :-

2001 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्हयांत एकूण 865556 लोक साक्षर आहेत त्यात पुरुष 486736 व स्त्रिया 378820 आहेत. जिल्हयातील एकूण लोकसंख्येपैकी 80.10 टक्के लोकसंख्या साक्षर म्हणून गणली गेली आहे. त्यात 87.20 टक्के पुरुष व 72.50 टक्के स्त्रिया साक्षर आहेत.

3.9 वापरातील निवासी घरांची व कुटुंबाची लोकसंख्या :-

जिल्हयामध्ये वापरातील निवासी घरांची संख्या 2001 चे जनगणनेनुसार 2,11,710 एवढी आहे. पैकी 74.41 टक्के ग्रामीण भागात व 25.59 टक्के नागरी भागात आढळते. तसेच 2001 च्या जनगणनेनुसार जिल्हयामध्ये 2,70,502 कुटुंबे आहेत. पैकी 75.03 टक्के कुटुंबे ग्रामीण भागात व 24.97 टक्के कुटुंबे नागरी भागात आहेत.

4 स्थानिक स्वराज्य संस्था

4.1 स्थानिक स्वराज्य संस्था- उत्पन्न व खर्च:-सन 2007-08 मध्ये जिल्हा परीषदेची सुरुवातीची शिल्लक रूपये 366948 हजार असून एकूण जमा रूपये 241256 हजार इतका आहे. तर खर्च रु.296169 हजार असून अखेरची शिल्लक रूपये 312035 हजार इतकी आहे.

पाच

जिल्हयात 6 नगर परीषदा असून त्यांचे सन 2007-08 ची सुरुवातीची शिल्लक उत्पन्न रूपये 123050 हजार असून एकूण जमा रूपये 547001 हजार इतका आहे. तर एकूण खर्च रु.512016 हजार असून अखेरची शिल्लक रूपये 158035 हजार इतकी आहे.

जिल्हयात एकूण 517 ग्रामपंचायती असून त्यांचे सन 2007-08 ची सुरुवातीची शिल्लक उत्पन्न रूपये 66124 हजार असून एकूण जमा रूपये 136557 हजार इतका आहे. तर एकूण खर्च रु.138841 हजार असून अखेरची शिल्लक रूपये 63840 हजार इतकी आहे.

5.1 चालु किंमती नुसार जिल्हा उत्पन्न :-

जिल्हयाचे सर्व क्षेत्रातील चालु किंमती नुसार सन 2006-2007 चे स्थूल जिल्हा उत्पन्न 460257 लाख असून स्थूल दरडोई जिल्हा उत्पन्न रु. 34583 आहे. त्याचप्रमाणे निव्वळ जिल्हा उत्पन्न रु. 406310 लाख असून निव्वळ जिल्हा दरडोई उत्पन्न रु. 30529 आहे. चालु किंमती नुसार जिल्हयाचे स्थूल उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 0.90% व निव्वळ जिल्हा उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 0.93% आहे.

चालु किंमती नुसार जिल्हयाच्या स्थूल उत्पन्नाच्या 21.43% प्राथमिक क्षेत्रातून, 19.96% द्वितीय क्षेत्रातून व उर्वरित 58.61% तृतीय क्षेत्रातून प्राप्त झाले आहे.

5.2 स्थिर किंमती नुसार जिल्हा उत्पन्न :-

वर्धा जिल्हयाचे सर्व क्षेत्रातील स्थिर किंमती नुसार सन 2006-2007 स्थूल जिल्हा उत्पन्न रु. 342615 लाख असून स्थूल दरडोई जिल्हा उत्पन्न रु.25743 आहे. त्याचप्रमाणे निव्वळ जिल्हा उत्पन्न रु. 304429 लाख असून निव्वळ दरडोई उत्पन्न रु.22874 आहे. स्थिर किंमती नुसार जिल्हयाचे स्थूल उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 0.91% व निव्वळ जिल्हा उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 0.94% आहे.

स्थिर किंमती नुसार जिल्हयाच्या स्थूल उत्पन्नाच्या 20.99% प्राथमिक क्षेत्रातून, 19.74% द्वितीय क्षेत्रातून व उर्वरित 59.27% तृतीय क्षेत्रातून प्राप्त झाले आहे.

आकडेवारीच्या उपलब्धतेचा अभाव, अनुरूप निर्देशांकाचा वापर तसेच पध्दतीमधील अंगभूत उणीवा या सर्वांमुळे जिल्हा उत्पन्नाचे अचूक अंदाज बांधण्यामध्ये मर्यादा येत असल्याने हे अंदाज ढोबळमानाने जिल्हयातील उत्पन्नाची पातळी आजमावण्याकरीता वापरावेत.

सहा

6. वने

6.1 जिल्हयातील एकूण वनक्षेत्र:-

वर्धा जिल्हयामध्ये एकूण वनाखालील क्षेत्रफळ (वनक्षेत्र) 1047 चौ.कि.मी. असून ते जिल्हयाच्या एकूण क्षेत्रफळाच्या 16 टक्के आहे. या जिल्हयातील बहुतांशी वनभाग हा जिल्हयाच्या उत्तरेकडील आर्वी, कारंजा, आष्टी, वर्धा व सेलू या तहसिल मध्ये आहे. वनक्षेत्राच्या एकूण क्षेत्राची राखीव, सुरक्षित व अवर्गीकृत अशा तीन भागांमध्ये विभागणी होते. यापैकी अवर्गीकृत क्षेत्र हे महसुल विभागाच्या देखरेखीखाली तर राखीव आणि सुरक्षित क्षेत्र हे वनविभागाच्या देखरेखीखाली येते. एकूण वन व्याप्त क्षेत्राच्या तुलनेत राखीव 50 टक्के असून संरक्षित वनक्षेत्र 32 टक्के व अवर्गीकृत क्षेत्र हे फक्त 18 टक्के आहे.

6.2 वनोत्पादन :-

आर्वी व हिंणणी परिक्षेत्रातील भागात उत्तम दर्जाचे सागवणी झाडाची वने आढळून येतात सागवणी झाडासोबतच या जिल्हयामध्ये सामान्यपणे धावडा, सालई, तेंदू व मवई या जातीचे झाडे आहे. या वनात पेन, कळंब, पळस, मोह, बेहाडा इत्यादी वनस्पतीचे उत्पादन होते. तसेच येथील वनजमिनी मध्ये करड धोनड, मुशाम, मखेल आणि शेंग या प्रमुख जातीचे गवत उगवते. वनउत्पादनापासून सन 2007-08 मध्ये 462.92 लाख रुपये एवढे उत्पन्न मिळाले.

6.3 वन विकास कार्यक्रम :-

जोराने आलेल्या पावसाच्या पाण्याचा निचरा व पूर यापासून जमिनीचे संरक्षण करण्याचे बाबतीत आणि जमिनीचा कस टिकवून शेतीस सहाय्य करण्याच्या बाबतीत जंगले महत्वाची कामगिरी बजावतात. त्या दृष्टीने वनविकासाकरीता जिल्हा स्तरावर खालील योजना राबविल्या जातात. (अ) मध्यवर्ती रोप मळ्यांची स्थापना (ब) निकृष्ट वनाचे पुर्नवनिकरण (क) वन समूह योजना (क) वन संरक्षण तसेच वन्य प्राणी व निसर्ग संरक्षण.

6.4 सामाजिक वनिकरण-

जिल्हयात सामाजिक वनिकरण विभागाच्या माध्यमातून एकात्मिक पडीत जमीन विकास कार्यक्रमांतर्गत पाणलोट विकास संघाचे माध्यमातून जलसंधारणची कामे 948 हे क्षेत्रावर करण्यात आली आहे. या कार्यक्रमांमूळे 1152.25 घ.मी. पाणी जमिनीत मूरले. याकरीता 95990 मनुष्य दिवस रोजगार उपलब्ध झाला.

सात

7. कृषि

7.1 जमीनीचा वापर :-

जिल्ह्यातील 2000-01, वर्षातील एकूण भौगोलिक क्षेत्र 629 हजार हेक्टर इतके होते. त्यापैकी 2000-01 वर्षामध्ये लागवडी लायक क्षेत्र 73 टक्के, कायम गुरे चरण व इतर चराई जमीन या खालील क्षेत्र 7 टक्के शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र 8 टक्के व जंगल व्याप्त क्षेत्र 12 टक्के होते. तसेच 2000-01 वर्षातील लागवडीखालील क्षेत्रापैकी निव्वळ कसलेले क्षेत्र 80 टक्के आणि दुबार लागवडीखालील क्षेत्र 20 टक्के या प्रमाणे होते. निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राची एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी 57 एवढी होती.

7.2 वहीतीखालील जमीनीचे धारण जमिनी व त्याचे क्षेत्र यांचे गटवार वर्गीकरण

वहीतीखालील जमीनीचे गटाप्रमाणे भूधारकांची आणि क्षेत्राची 1990-91 व 2000-01 ची कृषि गणनेनुसार ढोबळमानाने टक्केवारी खालील प्रमाणे दर्शविलेली आहे.

अ.क्र	धारण गट (हेक्टर)	भूधारक (टक्केवारी)		क्षेत्र (टक्केवारी)	
		1990-91	2000-01	1990-91	2000-01
1	2	3	4	5	6
1	2 पर्यंत	46	16	19	7
2	2 ते 5	38	38	39	28
3	5 ते 10	13	28	29	38
4	10 ते 20	3	17	11	18
5	20 व त्यापेक्षा जास्त	0	1	2	9

7.3 पीक पध्दती :-

जिल्ह्यातील पीकाखालील एकूण क्षेत्र 2000-01 वर्षात 442 हजार हेक्टर होते. त्यापैकी अन्नधान्ये पीकाखालील क्षेत्र 138 हजार हेक्टर होते. अन्नधान्ये पीकाखालील क्षेत्रापैकी सर्वात जास्त क्षेत्र म्हणजे 52 हजार हेक्टर डाळ वर्गीय पीकाखाली, ज्वारी पीकाखाली 45 हजार हेक्टर, गव्हाखाली 19 हजार हेक्टर होते तर कापसाखालील क्षेत्र 14 हजार हेक्टर होते.

7.4 मुख्य पिकांचे उत्पादन :-

सन 2005-06 मध्ये धान्याचे एकूण उत्पादन 40200 मेट्रीक टन इतके झाले तेच 2004-05 या वर्षासाठी 41200 मेट्रीक टन इतके होते. त्यामुळे एकूण धान्याच्या उत्पादनामध्ये 0.97 टक्क्यांनी घट झालेली आढळून येते. तसेच 2004-05 च्या तुलनेत 2005-06 या साली कडधान्याच्या उत्पादनात 0.74 टक्क्यांनी वाढ झाली असे दिसून येते. 2005-06 वर्षात भुईमुगाचे उत्पादन 1200 मेट्रीक टन इतके झाले असून 2004-05 च्या तुलनेत 2005-06 या वर्षी घट झाली असे दिसून येते.

आठ

7.5 मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पादन :-

जिल्हयामध्ये ज्वारी, गहु, कापूस, तुर, मुग, जवस, तीळ, उस, भुईमूंग, हळद, मिरची इत्यादी पिके घेण्यांत येतात. हयात ज्वारीचे पिक हे मुख्य समजले जाते. 2005-06 वर्षाकरिता ज्वारीचे दर हेक्टरी उत्पन्न 810, तांदुळ 974, गहु 1262, हरबरा 533, तुर 1014, उडीद 1144, मूंग 250, जवस 345, तीळ 205, भुईमूंग (शेंग) 833, उस (ड्रेस्डकेनच्या स्वरूपांत) 55, कापूस 186 (गासडी), मिरची 487, हळद 1085 किलोग्रॅम या प्रमाणे अंदाजीत करण्यांत आल्याचे कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचे आकडेवारी वरून निदर्शनास येते.

7.6 फळे व भाजीपाला :-

जिल्हयातील एकूण फळे व भाजीपाला या पिकाखाली 2000-2001 मध्ये एकूण 14367 हेक्टर एवढे आहे.याअंतर्गत जिल्हयात खालीलप्रमाणे योजना मुख्यतः राबविण्यात येतात.

(अ) रोजगार हमी फळझाडे लागवड योजना:- या अंतर्गत फळझाडे लागवड योजना राबविण्यात येते त्यात सन 2007-08 या वर्षात 1229 हेक्टर क्षेत्रावर विविध फळे/पूष्प झाडांची लागवड करण्यात आली यात प्रामुख्याने सिताफळ 10.20 हेक्टरमध्ये, मोसंबी 238 हे.मध्ये, जेट्रोपा 91हेक्टरमध्ये ,आवळा 97हेक्टरमध्ये तर संत्रा 664हेक्टर आहे.

(ब) केंद्रपुरस्कृत राष्ट्रीय फलोत्पादन योजना:- सदर योजनेअंतर्गत जास्तीत जास्त 4 हेक्टरपर्यंतच्या लागवडीकरीता शेतक-यांना लाभ दिला जातो.सन 2006-07मध्ये एकूण 1024.35 हेक्टरमध्ये लागवड करण्यात आली.यामध्ये संत्रा,कागदीलिंबू, आंबा व आवळा या फळांचा प्रामुख्याने समावेश आहे. सन 2006-07 यावर्षाकरीता रू.124.59 लक्ष एवढा निधी प्राप्त झाला व त्यापैकी रू.99.74 लक्ष एवढा निधी खर्ची पडला.जिल्हयात आर्वी आष्टी व कारंजा या भागात सर्वात जास्त लाभक्षेत्र आहे.

(क) मसाला पिके विकास कार्यक्रम:- या कार्यक्रमांतर्गत मसाला पिके निर्मितीकरीता 1 हेक्टरपर्यंत प्रति लाभार्थी 11250 रुपये एवढा लाभ देण्यात येतो.यात हळद,आले,लसूण ई.मसाला पिकांचा अंतर्भाव आहे.सन 2007-08 या वर्षासाठी 450 हेक्टर लागवडीच्या लक्षांकाकरीता रू.45.00 लक्ष एवढा निधी प्राप्त झाला.

7.7 रासायनिक खतांचे वाटप :-

2007-08 या वर्षी जिल्हयात 83678 मेट्रीक टन रासायनिक खतांचे वाटप करण्यात आले असून यात गेल्या वर्षीच्या तुलनेत घट झालेली आढळून येते. वाटप केलेल्या एकुण खतापैकी जवळपास 1 टक्के नियंत्रित संस्था कडून व 99 टक्के खाजगी संस्थाकडून वाटप केल्याचे दिसून येते.

नरु

7.8 पिक संरक्षण :-पिकाखालील रोगांचा प्रादुर्भाव जसजसा वाढत आहे, तसतसा किटक नाशके व जंतुनाशक औषधांचा वापरही फार मोठ्या प्रमाणावर अलीकडे होत आहे. खरीप योजने-अंतर्गत जिल्हयामध्ये किटक नाशके, जंतुनाशके तसेच रोगसंरक्षण साधन सामुग्री इत्यादीकरीता अर्थ सहाय्याची योजना जिल्हयांतील कृषि अधिका-यामार्फत तसेच संत्रा फळावरील कोळशी रोगाची निर्मुलन योजना जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिका-यामार्फत राबविल्या जातात .सन 2006-07 या वर्षात कोळशी रोगाची निर्मुलनाकरीता 567 हेक्टर मध्ये फवारणीकरीता रू.3.00 लक्ष एवढा निधी खर्च झाला.

7.9 शेतमाल साठवणुकीच्या व नियंत्रीत बाजारपेठांच्या सोयी :-

जिल्हयातील सात तालुक्यात कृषी उत्पन्न समित्या कार्यरत असून, त्या सर्व ठिकाणी शेतक-यांनी आणलेल्या विक्री योग्य मालाच्या विक्रीची व साठवणुकीची सोय उपलब्ध आहे. 2006-2007 वर्षी गहु 2112 टन, ज्वारी 190, कापुस 9622 टन, तुर 2949 टन, भूइमूग 77 व सोयाबिन 114521 टन कृषि मालाची विक्री कृषि उत्पन्न बाजार समिती द्वारे करण्यात आली. तसेच जिल्हयात महाराष्ट्र राज्य वखार मडळाच्या चार वखारी असून त्यांची क्षमता 8,000 मेट्रीक टनाची आहे. शिवाय सहकार विभागाच्या 48 वखारी असून त्यांची ही 9,250 मेट्रीक टन कृषि माल साठवण्यांची क्षमता आहे.

7.10 जमिन सुधारणा अंतर्गत एकात्मिक पाणलोट क्षेत्रविकास कार्यक्रम :-

या कार्यक्रमांतर्गत जलसंधारणाच्या आधुनिक परिणामकारक तंत्रज्ञानाचा वापर करून जमिनीचा ओल टिकवणे,वाहून जाणारे पाणी अडवून पाण्याची पातळी वाढविणे व जमिनीची धुप थांबविण्यास मदत मिळते.याअंतर्गत सिमेंटप्लग,ग्रेडेउ बंडिंग व शेततळी इ.प्रकारची कामे केली जातात, व याद्वारे जमिनीचा विकास केल्या जातो.

जिल्हयात एकूण 340 गावांची निवड करण्यात येवून 454 पाणलोट संख्या निश्चित करण्यात आली.त्यापैकी 438 पाणलोटांची कामे सुरू असून प्रत्यक्ष काम सुरू असलेल्या गावांची संख्या 212 आहे.सन 2007-08 मध्ये या कार्यक्रमांकरीता विविध स्रोतातून प्राप्त रूपये 561.46 लक्ष निधी खर्च करण्यात आला त्यात 15596 हेक्टर क्षेत्र लाभक्षेत्राखाली आहे.एकूण संपूर्ण पाणलोटाचे काम पूर्ण झाल्यानंतरचे लाभक्षेत्र 1.76 लक्ष हेक्टर इतके राहणार आहे.

दहा

8. जलसिंचन

8.1 जलसिंचनाची साधने:-

जिल्हयाचा कृषी उत्कर्ष साधण्यासाठी व सर्वसाधारण आर्थिक सुस्थितीसाठी सिंचन क्षमता वाढविणे ही एक अत्यंत महत्वाची बाब आहे. विहिरी, लहान पाटबंधारे, मध्यम प्रकल्प, उपसा सिंचन योजनेद्वारे तसेच नदी नाल्यावर पंप बसवून सिंचन केले जाते. जिल्हयामध्ये साखर कारखान्याची उभारणी झाल्यामुळे व त्या कारखान्यात ऊस आवश्यक असल्यामुळे त्यांच्या लागवडीची क्षमता वाढविणे आवश्यक झाले आहे. त्या दृष्टीने शासकिय व वैयक्तिक स्तरावरून जोमाने प्रयत्न सुरु आहेत. पुढील नृजिकच्या काळात आजच्या तुलनेत जिल्हयाच्या सिंचन क्षमतेत बराच बदल झालेला आढळून येईल.

8.2 निरनिराळ्या पिकाखालील ओलीताचे क्षेत्र

2000-01 वर्षात ओलीताच्या एकूण क्षेत्रापैकी तृण धान्याखाली अनुक्रमे 32 टक्के, कडधान्ये 14 टक्के, ऊसाखाली 11 टक्के फळे व भाजीपाला याखाली 33 टक्के, कापसाखाली 1 टक्के व गळीताच्या पीकाखाली 2 टक्के हेक्टर तर इतर पिकाखाली 5 टक्के सिंचन करण्यांत आले.

8.3 सिंचन क्षमता

जिल्हयात 2000-01 वर्षात 31585 हेक्टर ओलीताखालील निव्वळ क्षेत्र असून त्यापैकी विहिरीद्वारे भिजणारे क्षेत्र अनुक्रमे 28065 हेक्टर आणि कालवे व इतर साधनाद्वारे भिजणारे क्षेत्र 3520 हेक्टर आहे. ओलीताखालील एकूण क्षेत्राची लागवडीखालील एकूण क्षेत्राशी टक्केवारी सांगावयाची झाल्यास ती 2000-01 वर्षात 9.47 टक्के इतकी आहे. यात विहिरीद्वारे व इतर साधनाद्वारे करण्यात येणा-या सिंचनाचाही समावेश आहे.

8.4 सिंचन प्रकल्प :-

जिल्हयामध्ये बोर, धाम, पंचधारा, डोंगरगांव व पोथरा प्रकल्पाची कामे (पोथरा प्रकल्पाचे काम जरी पूर्ण झाले नसले तरी ओलीत सुरु आहे) पूर्ण झालेली असून त्याद्वारे सन 2007-08 मध्ये 13653 हेक्टर जमिनीला हंगामी सिंचनाची सोय उपलब्ध करून देण्यात आली. भविष्यात जिल्हयात मध्यम प्रकल्पाद्वारे 53454 हेक्टर सिंचन होण्याची अपेक्षा आहे. अम्पर वर्धा, लोअर वर्धा व लोअर वेणा हे तिनही प्रकल्प पूर्ण झाल्यानंतर हया जिल्हयाची जवळ जवळ 75000 हेक्टर जमीन जास्तीच्या ओलीताखाली येवून शेती विकासाच्या दृष्टिने निश्चितच लाभकारक ठरेल.

8.5 केंद्रपुरस्कृत ठिबक/तुषार सिंचन योजना :-

सदर योजनेमध्ये ज्या शेतक-यांकडे एक हेक्टरपर्यंत विहीर पंपासह शेती आहे अशा शेतक-यांना तुषार सिंचन स्पिंकलर संच खरेदीकरीता करीता रू.7200/-ची सबसिडी दिली जाते.सन 2007-08 या वर्षात जवळपास 3021 शेतक-यांना या योजनेचा लाभ दिला गेला.

अकरा

9. पशुसंवर्धन व पशुवैद्यकिय सेवा

9.1 पशुधन

या जिल्हयामध्ये 2003 (स्थाई) च्या पशुगणनेप्रमाणे पशुधनाची संख्या 569876 इतकी आहे. हीच पशुधनाची संख्या 1997 मध्ये 730146 इतकी होती. 2003 च्या पशुगणनेप्रमाणे गाई-बैल 60.11 टक्के, म्हशी-रेडे 10.98 टक्के, मेंढया-बकरे 28.46 टक्के आढळून येते. 2003 च्या पशुगणनेप्रमाणे दर चौ. कि.मी. मागे पशुधनाची घनता 92 इतकी आढळून येते. 1997 ते 2003 या पाच वर्षांच्या काळात पशुधनाच्या संख्येत जवळ जवळ 22 टक्क्यांनी घट झाल्याचे दिसून येते. तसेच कुक्कुटांच्या संख्येत 2003 मध्ये 1997 च्या तुलनेत अंदाजे 2 टक्क्याने घट झाल्याचे आढळते.

9.2 पशुधन व दुग्ध उत्पादन

वर्धा जिल्हा हा 'गौळारु' गुरांचे माहेरघर आहे. विशेष करून आर्वी, कारंजा व आष्टी तालुक्यात गोपालन प्रामुख्याने केले जाते. म्हशींच्या बाबतीत बहुसंख्य म्हशी हया स्थानिक जातीच्या असून त्या 'नागपूरी' किंवा 'एलीचपूरी' म्हणून ओळखल्या जातात. 'मुर्सा व सुर्ता' जातीच्या म्हशी सुध्दा काही प्रमाणात हया जिल्हयात आढळतात. सन 2007-2008 मध्ये जिल्हयात दुध योजनेद्वारे प्रतिदिन सरासरी 25 हजार लिटर दुध संकलित करण्यात आले.

9.3 पशुवैद्यकिय सेवा

वर्धा जिल्हयामध्ये 6 पशुवैद्यकिय सर्व चिकित्सालय, 26 पशुवैद्यकिय दवाखाने, 77 प्रथमोपचार केंद्रे व 110 कृत्रिम रेतन केंद्रे आहेत शिवाय हया जिल्हयांत विस्तार कार्य व प्रात्यक्षिकाकरिता 1 फिरते पशुरोग नियंत्रक पथक आहे. इस्पीतळे दवाखाने व मदत केंद्रामध्ये उपचार केलेल्या पशूंची 2007-2008 मधील संख्या 218470 एवढी आहे. तसेच कृत्रिम रेतन केंद्रामध्ये एकूण 25620 इतक्या जनावरांवर कृत्रिम गर्भधारणा करण्यात आली.

9.4 पशुधन विकास कार्यक्रम

पशुधन विकासाच्या कार्यक्रमाखाली जिल्हा योजनेअंतर्गत पुढील कार्यक्रम प्रामुख्याने राबविले जातात. **1) देशी गोवंशाची जपणूक व संवर्धन-** या अंतर्गत शासकीय पशुपैदास प्रक्षेत्र हेटीकुंडी येथे गौळारु जनावरांची पैदास केली जाते. दरवर्षी जवळपास 50 गौळारु जनावरांची पैदास केली जाते **2) तोंड व पायखूरी रोगांचे नियंत्रण-** शासनाच्या अॅस्कॅड योजनेअंतर्गत 100 टक्के अनुदानावर तोंडखूरी व पायखूरी लस जनावरांना लावण्यात येते. सन 2007-08 या वर्षात रु.51.50 लक्ष निधी प्राप्त होवून 3,77,900 जनावरांना लस देण्यात आली. **3) संकरीत कालवडी आणि सुधारित म्हशीच्या पारड्या जोपासनेसाठी अर्थ सहाय्य-** या अंतर्गत एकूण 81 लाभार्थ्यांना 23,400 किलो जनावरांचे खादयवाटप करण्यात आले.

बारा

5) दुभत्या जनावरांना खादयपुरवठा करणे- या अंतर्गत 2007-08 या वर्षात एकूण 82 लाभार्थ्यांना रु.1.50 लक्ष किंमतीचे 19380 किलो खादयवाटप करण्यात आले.

10. मत्स्य व्यवसाय

10.1 मत्स्योत्पादन

वर्धा जिल्हयामध्ये एकूण 4474 हेक्टर क्षेत्र मत्स्यउत्पादनासाठी अनुकूल आहे. याशिवाय 460 कि. मी. नदीचे पात्र देखील मत्स्य व्यवसायासाठी उपयुक्त आहे. सन 2007-08 मत्स्यव्यवसायासाठी उपयोगात आणलेल्या 4474 हेक्टर क्षेत्रापासुन 3200 मे. टन. भुजल मत्स्योत्पादन घेण्यात आले. त्याचे एकुण मुल्य 960 लाख रुपये एवढे आहे तसेच मत्स्य बिज उत्पादन केंद्राना मत्स्यव्यवसायासाठी 82 लाख मत्स्यबीज पुरविण्यात आली, केळझर येथे मत्स्यबीज उत्पादन केंद्र स्थापन करण्यात आले असुन त्यातुन लागवडी साठविण्यासाठी मत्स्यबीज पुरविण्यात येते जिल्हयामध्ये साधारणत रोहू, मरळ व कतला, वावुर इत्यादी प्रकारचे मासे प्रामुख्याने आढळून येतात.मत्स्यव्यवसाय क्षेत्रा अंतर्गत 2003 च्या पशुगणने नुसार मासेमारी व्यवसायात गुतलेल्याची लोकसंख्या पूर्णकालीन व अशंकालीन अनुक्रमे 711 व 1541 असल्याचे दिसुन येते.

10.2 मत्स्योत्पादन विकास कार्यक्रम

वर्धा जिल्हयांमध्ये मत्स्य व्यवसायाचा विकास करण्याकरिता जिल्हा योजने अंतर्गत खालील प्रमाणे कार्यक्रम राबविले जातात.

वर्धा जिल्हयातील क्षेत्र भूधारक शेतकरी/दारिद्र्यरेषेखालील समाविष्ट मत्स्य कास्तकार अनुसूचित जाति/जमातीतील पात्र कास्तकारांना आर्थिक मदत देवून रोजगाराचे अतिरीक्त साधन उपलब्ध होण्याचे दष्टीने मत्स्यव्यवसाय विभागातर्फे 5 हे. मत्स्यतळी खोदकाम आणि 100 हे.जलक्षेत्रात सधन मत्स्यशेती या दोन योजना प्रस्तावित करण्यात आल्या आहे. मत्स्यबीज उत्पादन केंद्राची स्थापना केळझर येथे करण्यात आली. सन 2007-2008 मध्ये मत्स्योत्पादन कार्यक्रमातर्गत बिगर आदिवासी व आदिवासी उपयोजनेअंतर्गत एकुण 7.25 लाख रुपये खर्च करण्यात आले.

11. विद्युत

11.1 विद्युतीकरण

2001 च्या जनगणनेनुसार जिल्हयांमध्ये एकूण 1382 गावे, 6 शहरे व 1 सॅसस टाउन आहे. त्यापैकी 31 मार्च, 2008 पर्यंत 1284 गावांचे असे एकूण जिल्हयामध्ये 93 टक्के विद्युतीकरण पुर्ण झाले आहे.

तेरा

11.2 विज पुरवठा केलेले शेतीचे पंप

जिल्ह्यांमध्ये 31 मार्च, 2008 पर्यंत महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळामार्फत 55346 शेतीच्या पंपांना विज पुरवठा करण्यात आला.

11.3 विद्युत वापर

2007-08 मध्ये 1016320 हजार किलो वॅट तास विद्युत वापर करण्यात आली. त्यापैकी 13.56 टक्के घृणगुती कामासाठी, 1.73 टक्के व्यापारीक कामासाठी (लघुशक्तीसाठी) 67.13 टक्के, औद्योगिक उत्पादनाकरिता 0.75 टक्के सार्वजनिक दिवाबत्ती करिता, 6.21 टक्के शेतीकरिता व 10.62 टक्के इतर बाबीसाठी वापर करण्यात आल्याचे आढळते. तसेच जिल्ह्यांमध्ये 31 मार्च, 2007 अखेर पर्यंत 262251 विद्युत कनेक्शन्स दिले गेले सन 2006-07 च्या तुलनेत 2007-08 या वर्षी विजेच्या वापरात प्रत्यक्ष वाढ झाली आहे.

12. खाणकाम व उद्योग

12.1 खनिज उत्पादन

जिल्ह्यांमध्ये मुख्य खनिजे आढळून येत नाहीत तरीही रेती, माती, मुरुम, गिडी इत्यादी पासून अल्पशा प्रमाणात महसूल प्राप्त होतो.

12.2 उद्योग आणि कामगार

जिल्ह्यांत 2006 वर्षात नोंदणीकृत झालेल्या कारखान्यांची संख्या 174 होती त्यापैकी 128 कारखाने चालू स्थितीमध्ये असून त्यात 6045 कामगारांना रोजगार उपलब्ध करून देण्यात आला.

12.3 औद्योगिक वसाहत

जिल्ह्यामध्ये औद्योगिक विकासाकरिता महाराष्ट्र औद्योगिक महामंडळातर्फे वर्षेपासून 6 कि.मी. अंतरावर 313.19 हेक्टर जमिनीवर 1 औद्योगिक वसाहत स्थापन करण्यात आली आहे. त्यातील 310 भूखंडांपैकी 291 भूखंडाचे निरनिराळे उद्योग स्थापन करण्याकरिता वाटप करण्यात आले आहे. यापैकी 125 युनिट मध्ये उत्पादन सुरू आहे. कारंजा समूद्रपूर व हिंणघाट येथे लघुऔद्योगिक क्षेत्र तर देवळी येथे विकास केंद्र म्हणून विकसित करण्यात येत आहे. याअंतर्गत देवळी येथे 72 भूखंडाचे वाटप करण्यात आले असून 8 युनिटमध्ये उत्पादन सुरू झाले आहे. तसेच 100 एकर परिसरात पॉवरग्रिडचा महत्वाचा विदयुत प्रकल्प तयार होत आहे.

चौदा

13. वाहतुक व दळणवळण

13.1 लोहमार्ग

जिल्हयात 31 मार्च, 2008 अखेरपर्यंत एकेरी लांबीचे रुंद लोहमार्ग 65 कि.मी. दुहेरी लांबीचे रुंद लोहमार्ग 225 कि.मी. तिहेरी व अधिक लांबीचे रुंद लोहमार्ग 70 कि.मी. आणि अरुंद लोहमार्ग 37 कि.मी. असे एकूण 397 कि.मी. लांबीचे लोहमार्ग आहेत. वर्धा शहर हे दिल्ली मद्रास व हावडा - मुंबई मार्गाने जोडलेले महत्वाचे शहर आहे. वर्धा जिल्हयातून बनारस-कन्याकुमारी राष्ट्रीय महामार्ग क्र.7 व धुळे-हावडा राष्ट्रीय महामार्ग क्र.6 हे जातात.

13.2 रस्त्यांची लांबी

जिल्हयामध्ये मार्च, 2008 अखेर पर्यंत जिल्हयातील अस्तित्वातील रस्त्यांची लांबी पूढीलप्रमाणे आहे. जिल्हयात एकूण 4804 कि. मी. लांबीच्या रस्त्याचे काम पूर्ण करण्यात आले. यात प्रामुख्याने डांबरी रस्ते 2711 किमी, खडीचे रस्ते 1236 किमी, व 246 किमीच्या सिमेंट रस्त्यांचा समावेश आहे. वर्धा जिल्हा रस्ते विकास आराखडा सन 2001-2021 अंतर्गत एकूण 108 किमीचे राष्ट्रीय महामार्ग तर 696 किमीचे राज्यमार्गाचे बांधकाम पूर्ण करण्याचे उद्दीष्ट्ये आहे. तर केंद्रीय मार्ग निधीतून 525 लक्ष किंमतीच्या विविध पोचमार्गांची कामे मंजूर करण्यात आले आहे. पंतप्रधान ग्रामसडक योजने अंतर्गत आतापर्यंत 30 गावे बारमाही रस्त्यांनी जोडण्यात आली असून 63 गावे डांबरी रस्त्यांनी जोडण्यात आली आहे.

13.3 नोंदणी करण्यात आलेली वाहने

जिल्हयामध्ये मार्च 2008 अखेर पर्यंत निरनिराळ्या प्रकारच्या नोंदणी झालेल्या मोटार वाहनांची संख्या 116139 एवढी आहे. त्यात 93 टक्के प्वासी वाहने आहेत तर 7 टक्के इतर वाहने आहेत. 2006-07 वर्षाच्या तुलनेत 2007-08 यावर्षी मोटार वाहनांच्या संख्येत 12.51 टक्क्यांनी वाढ झालेली आढळते.

13.4 टपाल व तार कार्यालये

जिल्हयामध्ये मार्च 2008 अखेर पर्यंत 185 टपाल कार्यालये, 1 तार कार्यालय आहे. दर लाख लोकसंख्येमागे 15 टपाल कार्यालये आहेत. 2007-08 या वर्षात दुरध्वनीची संख्या 50401 व 1431 सार्वजनिक दुरध्वनी असून 2006-07 च्या तुलनेत दुरध्वनीच्या संख्येत 2.63 टक्क्यांनी घट झाल्याचे आढळते. तसेच जिल्हयातील 185 गावांना पोस्टाची सोय उपलब्ध उपलब्ध आहे.

14. कामगार व रोजगार

14.1 रोजगार

जिल्हयामध्ये मार्च 2008 अखेर निरनिराळ्या उद्योगांमधील एकूण रोजगार 38537 असून त्यात 17140 खाजगी, 12725 निमशासकिय व 8672 शासकिय आहेत. म्हणजेच सार्वजनिक क्षेत्रामध्ये 56 टक्के व खाजगी क्षेत्रामध्ये 44 टक्के कामगार आहेत. गेल्या वर्षीच्या तुलनेत एकूण रोजगारात घट झाली आहे.

पंधरा

14.2 रोजगार विनिमय केंद्रे

रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारीवरून दिसून येते की, 2007-08 मध्ये 4557 उमेदवारांनी काम मिळविण्याकरिता नावे नोंदविली असून एकूण नोंदणी केलेले उमेदवार 62774 आहेत. त्यापैकी फक्त 232 लोकांना काम मिळाल्याचे दिसून येते. सहाय्यक संचालक जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र यांचेकडे मौलाना आझाद आर्थिक विकास महामंडळ व अण्णाभाऊ पाटील आर्थिक विकास महामंडळ यांचे संनियंत्रण केल्या जाते.

14.3 कृषी व बिगर कृषि आस्थापना :- (आर्थिक गणना-2005 अस्थायी)

जिल्ह्यामध्ये कृषि व बिगर कृषि उद्योगांची संख्या 22154 आहे. यापैकी 13532 आस्थापना ग्रामीण भागात तर 8622 आस्थापना नागरी भागात कार्यरत आहेत. एकूण आस्थापनांपैकी 96.77 टक्के उद्योग बिगरकृषि असून 3.23 टक्के कृषि उद्योग आहे.

14.4 कामगार :-

कृषि व बिगर कृषि आस्थापनामध्ये 71854 कामगार वेतनावर काम करीत आहे . यापैकी 37993 कामगार ग्रामीण भागात तर 33861 कामगार नागरी भागात काम करीत आहेत. एकूण कामगारांपैकी वेतनावर काम करीत असलेल्या कामगारांची संख्या 57 टक्के असून त्यात ग्रामीण 53 तर शहरी 47 टक्के आहे.

15 सहकार

15.1 सहकार :- वर्धा जिल्ह्यात 31 मार्च 2008 अखेर विविध प्रकारच्या सहकारी संस्थांची संख्या 1852 असून त्यातील एकूण सभासदांची संख्या 487 हजार आहे. वर्ष 2006-07 च्या तुलनेत चालु वर्षात सहकारी संस्थांच्या संख्येत 5 टक्के वाढ आहे.तर एकूण सभासदांच्या संख्येत वाढ झाल्याचे दिसून येते.

बीगर शेती संस्थांची संख्या 268 एवढी आहे. उत्पादन संस्था एकूण 673 असून त्यापैकी सर्वात जास्त म्हणजे 363 संस्था हया दुग्ध व्यवसायासंबंधी निगडीत आहे.

सामाजिक संस्था एकूण 477 असून गृहनिर्माण संस्था या सर्वात जास्त असून त्यांची संख्या 169 एवढी आहे. प्राथमिक कृषी पत संस्थांच्या सभासदांची संख्या सर्वात जास्त म्हणजे 179206 इतकी आहे.

प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थामार्फत 2007-08 मध्ये 3226 लाख रुपयांचे कर्ज वाटप शेतकरी सभासदांना करण्यांत आले. 31.3.2008 अखेर कर्जाची थकबाकी 4337 लाख रुपये आहे.

जिल्हा मध्यवर्ती बँकेमार्फत सन 2007-08 मध्ये 9334 लाख रु. अल्पमुदतीचे 24526 लाख रु. मध्यम मुदतीचे कर्ज वाटप झाले. राज्य भुविकास बँक मुंबई च्या वर्धा शाखेतर्फे 692 लाख रु. चे दिर्घ मुदतीचे कर्ज वाटप करण्यात आले.

सोळा

वर्धा जिल्हयात एकूण 126 मान्यताप्राप्त सावकारामार्फत कर्जाचे वाटप करण्यांत येते. सावकारामार्फत 2007-08 या वर्षात एकूण 518 लाख रु. च्या कर्जाचे वाटप करण्यांत आले.

15.2 किरकोळ बाजारभाव

सन 2007-08 मध्ये काही महत्वाच्या जिवनावश्यक वस्तुंच्या सरासरी किरकोळ किंमती व दर किलो मागे येणे प्रमाणे आहेत. तांदुळ उत्तम 28.33 रु. गहू (मध्यम) 13.25 रु. ज्वारी संकरीत 8.58 रु. चनादाळ 32.50 रु. तुर दाळ 36.83 रु. फल्ली तेल 77.58 रु. गुळ 19.33 रु. साखर 15.17 रु. म्हशीचे दुध प्रति लिटर 17.83 रु. बोकडाचे मास 140.83 रु. वनस्पती तुप 63.33 रु. अंडी प्रति डझन 27.42 रु. बटाटे 13.17 रु. कांदे 14.08 रु. चहा 120.00 रु. कपडे धुण्याचा साबण प्रति बार 7.25 रु. आंघोळीचा साबण प्रति वडी 14.42 रु. आहे.

15.3 ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक

पायाभुत वर्ष 2001 बरोबर 100 धरून 2007-08 मध्ये वर्धा केंद्राकरीता सरासरी सर्वसाधारण निर्देशांक 140 व अन्नगट निर्देशांक 143 आहे. 2006-07 वर्षाच्या गटवार निर्देशांकाच्या तुलनेत या वर्षी अन्नगट निर्देशांकात व सर्वसाधारण निर्देशांकात वाढ झाल्याची आढळते.

16. शैक्षणिक सुविधा

16.1

वर्धा जिल्हयात 2006-07 या वर्षात एकूण 1057 प्राथमिक 264 माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळा व 50 महाविद्यालये कार्यरत आहेत.

16.2

2006-07 या वर्षात प्राथमिक शाळेत 122408 माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळेत 146159 व महाविद्यालयात 21462 अशा एकूण 290029 विद्यार्थ्यांनी आपला अभ्यासक्रम पूर्ण केला आहे. 1371 शैक्षणिक संस्थेत 9461 शिक्षक कार्यरत असून पैकी 2791 स्त्री शिक्षिका असल्याचे आढळून येते.

16.3

जिल्हयामध्ये तांत्रिक शिक्षणाच्या सोयी असून 2 वैद्यकीय महाविद्यालये 3 तंत्रनिकेतन संस्था 12 औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था व एक अभियांत्रिकी महाविद्यालय व 10 डी.एड व 4 बी.एड महाविद्यालये अस्तीत्वात आहेत.

16.4 सर्व शिक्षा अभियान:-

सदर योजना केंद्र पुरस्कृत असून शाळाबाह्य मुलांना शिक्षणाच्या प्रवाहात आणणे, अंगणवाडी/बालवाडी अद्यावत करणे, शिक्षकांना अद्यावत ज्ञान देवून त्यांना प्रशिक्षण देणे व शैक्षणिक गुणवत्ता विकास ह्या उद्देशाने योजना राबविली जाते. योजनेअंतर्गत अंदाजे 1104.49 लाख रूपये खर्च असून 1332 शाळांचा समावेश आहे.

16.5 : निरंतर शिक्षण अभियान-

दिनांक 26 मार्च 1992 रोजी वर्धा जिल्हा 100 टक्के साक्षर घोषित झाला आहे. सध्या जिल्ह्यात 100 टक्के केंद्रपुरस्कृत निरंतर शिक्षण कार्यक्रम सुरू आहे. साक्षरता योजनेअंतर्गत जिल्ह्यातील 15 ते 35 वयोगटातील लोकसंख्या विचारात घेण्यात आली होती. त्यानंता 1993 साली साक्षरोत्तर कार्यक्रम व 1998 पासून निरंतर शिक्षण कार्यक्रम सुरू आहे. या योजनेअंतर्गत 319 केंद्र सुरू असून 33 प्रमुख केंद्र व 286 निरंतर शिक्षण केंद्र सुरू आहे. सदर योजनेचा वार्षिक खर्च 98.00 लाख आहे नविन सर्वक्षणनुसार 10,000 हजार निरक्षर आढळले आहेत.

17. सार्वजनिक आरोग्य सेवा

17.1

सार्वजनिक आरोग्याच्या दृष्टीने वैद्यकीय सेवा या शासन जिल्हा परिषद, नगरपरिषद तसेच धर्मादाय संस्थेमार्फत उपलब्ध करून दिल्या जातात. जिल्ह्यात सन 2007-08 मध्ये एकूण 11 रुग्णालये, 44 दवाखाने 14 प्रसूतीगृहे व 27 प्राथमिक आरोग्य केंद्रे कार्यरत होती. तसेच खाटांची संख्या 1525 असून 87 हजार आंतर रुग्णांवर व 623 हजार बाह्य रुग्णांवर उपचार करण्यांत आले.

17.2 जन्म-मृत्यूचे प्रमाण :-

जिल्ह्यातील सन 2006-07 मध्ये एकूण 20854 जन्म आणि 10848 मृत्यू तसेच 489 बालमृत्यू नोंदविल्या गेलेत. ग्रामीण भागात जन्म मृत्यूची नोंद काटेकोरपणे होत नसल्यामुळे हे प्रमाण कमी वाटते. जिल्हा आरोग्य अधिकारी जिल्हा परिषद, वर्धा यांनी घेतलेल्या जन्म मृत्यू पाहणीच्या आधारे वर्धा जिल्ह्याकरिता जन्माचे प्रमाण दर हजारी 16.68 व मृत्यूचे प्रमाण 6.49 आहे, व बालमृत्यूचे प्रमाण दर हजारी जिवंत जन्मामागे 23.44 आहे.

17.3 कुटुंब कल्याण कार्यक्रम:-

जिल्ह्यात मार्च 2008 अखेर एकूण 34 कुटुंब नियोजन केंद्रे अस्तीत्वात होती. त्यापैकी ग्रामीण भागात 79 टक्के व शहर भागात 21 टक्के आहेत. निर्बीजीकरण केलेल्यांची एकूण संख्या 7462 इतकी असून त्यापैकी 5 टक्के पुरुषांनी व 95 टक्के स्त्रीयांनी शस्त्रक्रीया करून घेतल्याचे आढळते. निर्बीजीकरण केलेल्या व्यक्तीपैकी 58 टक्के व्यक्ती ग्रामीण भागातील होत्या. तसेच लूप

अठरा

पध्दतीचा वापर 6601 स्त्रिया करीत असल्याचे आढळते. लोकसंख्येला आळा घालण्याच्या दृष्टीने शासनातर्फे कुटुंब कल्याण हा कार्यक्रम दरवर्षी नियमितपणे राबविण्यात येत असतो.

17.4 पल्स पोलियो कार्यक्रम :-

सन 2007-08 या वर्षात पल्स पोलियो निर्मूलन कार्यक्रमांतर्गत जिल्ह्यात एकूण 26095 बालकांना पोलियो डोज पाजण्यात आला.याव्यतिरीक्त शासनाच्या विशेष मोहिम राबवून पालियो डोज दिल्या जाते.

17.5 कुष्ठरोग निर्मूलन कार्यक्रम:-

कुष्ठरोग निर्मूलन कार्यक्रमांतर्गत जिल्ह्यास सन 2007-08 या वर्षात रु.2.58 लक्ष एवढा निधी प्राप्त झाला व त्यांतर्गत कुष्ठरोग्यांच्या शस्त्रक्रिया करणे,गॉगल्स व चप्पल पूरविणे इ.बाबींचा अंतर्भाव करण्यात आला.जिल्ह्यात म.गांधी लेप्रोसी फाउंडेशन येथे सुद्धा कुष्ठरोग्यांवर उपचार व संशोधन केले जाते.तर दत्तपूर येथे महारोगी सेवा संस्थेकडून कुष्ठरोगी/महारोगी रुग्णांचे पुनर्वसन केले जाते.

18.जिल्हा वार्षिक योजना-2007-08

18.1 सर्वसाधारण योजना:- जिल्हा वार्षिक योजना-2006-07 अंतर्गत सर्वसाधारण योजनांतर्गत एकूण मंजूर नियतव्यय 1772.00 लक्ष रुपये होता. अर्थसंकल्पित तरतूद रु.1637.10 लक्ष, प्राप्त तरतूद 1404.59लक्ष रु तर मार्च-08 अखेरीस झालेला खर्च 1378.39 लक्ष रुपये इतका होता.प्राप्त तरतूदीशी खर्चाची टक्केवारी 98 इतकी होती.झालेल्या खर्चामध्ये प्रामुख्याने कृषि व संलग्न सेवा अंतर्गत प्राप्त तरतूद रु.196.44लक्ष तर खर्च 193.29 लक्ष रुपये,ग्रामीण विकास कार्यक्रमांतर्गत एकूण प्राप्त निधी रु.270.64लक्ष तर खर्च 256.25 लक्ष रुपये,पाटबंधारे व पूरनियंत्रण अंतर्गत प्राप्त निधी 175.00 लक्ष रुपये तर खर्च 175.00लक्ष रुपये इतका होता.

18.2 अनुसूचित जाती उप योजना व आदिवासी उपयोजना:- अनुसूचित जाती उप योजनेअंतर्गत सन 2007-08 या वर्षात एकूण मंजूर नियतव्यय 1656.00 लक्ष रुपये होता. अर्थसंकल्पित तरतूद रु.1545.95 लक्ष, प्राप्त तरतूद 1685.33लक्ष रु तर मार्च-08 अखेरीस झालेला खर्च 1609.22 लक्ष रुपये इतका होता. आदिवासी उपयोजनेअंतर्गत सन 2007-08 या वर्षात एकूण मंजूर नियतव्यय 678.08 लक्ष रुपये होता. अर्थसंकल्पित तरतूद रु.644.95 लक्ष, प्राप्त तरतूद 657.24लक्ष रु तर मार्च-08 अखेरीस झालेला खर्च 656.60 लक्ष रुपये इतका होता.

18.3 खासदार/आमदार स्थानिक विकास कार्यक्रम:-

खासदार स्थानिक विकास कार्यक्रमांतर्गत सन 2007-08 या वर्षात 310 लक्ष एवढा निधी प्राप्त झाला त्यात 199 कामे मंजूर करण्यात आली तर मार्च-08 अखेरीस 162लक्ष इतका खर्च झाला.

एकोणवीस

त्याचप्रमाणे आमदार स्थानिक विकास कार्यक्रमांतर्गत सन 2007-08 या वर्षात 484 लक्ष एवढा निधी प्राप्त झाला त्यात 276 कामे मंजूर करण्यात आली तर मार्च-08 अखेरीस 238 लक्ष ईतका खर्च झाला.

18.4 वीस कलमी कार्यक्रम:-

वीस कलमी कार्यक्रमांतर्गत सन 2007-08 या वर्षात प्रामुख्याने सुवर्णजयंती ग्राम स्वरोजगार योजनेंतर्गत 2400 लाभधारकांच्या उददीष्टांपैकी 2590 साध्य करण्यात आले. कुटुंब नियोजनाच्या 8070 च्या तूलनेत 6327 शस्त्रक्रिया करण्यात आल्या. पाणी पूरवठा अंतर्गत पिण्याचे स्वच्छ पाणी पूरविणे 246 खेडी या उददीष्टांच्या तूलनेत 246 खेड्यांना पाणी पूरवठा करण्याचे उददीष्टे साध्य करण्यात आले. अनुसूचित जातीच्या कुटुंबांना अर्थसहाय्य कलम 11-अ अंतर्गत विविध योजनान्वये एकूण 3160 लाभार्थ्यांना लाभ देण्यात आला तर कलम 11-ब अन्वये अनुसूचित जमातीच्या कुटुंबांना अर्थसहाय्य अंतर्गत एकूण 1386 लाभार्थ्यांना लाभ देण्यात आला

19. ईतर

19.1 सामाजिक अर्थसहाय्य योजना

सदर योजनेंतर्गत तिन योजना राबविल्या जातात.

अ) संजय गांधी निराधार/आर्थिक दुर्बलांसाठी अनुदान योजना :- या योजनेंतर्गत सन 2007-08 या वर्षात 5380 लाभार्थ्यांना एकूण 252.65 लक्ष रुपये अनुदानाचे वाटप करण्यात आले.

ब) ईंदिरा गांधी निराधार व भूमिहीन शेतमजूर महिला अनुदान योजना :- या योजनेंतर्गत सन 2007-08 या वर्षात 1278 लाभार्थ्यांना एकूण 37.16 लक्ष रुपये अनुदानाचे वाटप करण्यात आले.

क) श्रावणबाळ सेवा योजना :- सदर योजना ही केंद्र व राज्य सरकार मिळून राबविली जाते. या योजनेंतर्गत सन 2007-08 या वर्षात 25511 लाभार्थ्यांना एकूण 1215.68 लक्ष रुपये अनुदानाचे वाटप करण्यात आले. या अंतर्गत या अंतर्गत राज्य शासन रु.300 व केंद्र शासन रु.200 असे एकूण 500/-रूपये प्रति लाभार्थी दिले जातात.

19.2 गृह निर्माण योजना

जिल्ह्यांतील आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी गृह निर्माण योजना नागपूर गृह निर्माण मंडळामार्फत राबविण्यात येते. सन 2007-08 या वर्षात ईंदिरा आवास योजनेंतर्गत 1814 घरकूले बांधण्याचे उददीष्टे ठेवण्यात आली आहे.

19.3 वृत्तपत्रे व नियतकालीके

जिल्ह्यात 31 मार्च 2008 रोजी 11 दैनिके, 35 मराठी व 2 मराठी पाक्षीक व 2 मराठी मासिके प्रकाशित करण्यात आलीत. तसेच 19 मुद्रणालये आहेत.

19.4 वाचनालये /ग्रंथालये

जिल्हयामध्ये जिल्हा मुख्यालयात शासकिय ग्रंथालयाची सोय उपलब्ध आहे. याशिवाय जिल्हयात निरनिराळ्या संस्थेकडून वाचनालये चालविण्यात येतात. वर्धा जिल्हयात एकूण 102 ग्रंथालये असून त्यात 'अ' वर्गाचे 4, 'ब' वर्गाचे 5, 'क' वर्गाचे 27 'व ड' वर्गाची 66 ग्रंथालये कार्यरत असून यात 'गांधी अध्ययन केंद्र' या महत्वाच्या वाचनालयाचा प्रामुख्याने उल्लेख करावा लागेल.

19.5 करमणूक व प्रेक्षणिय स्थळे

या जिल्हयामध्ये 9 कायम स्वरुपाची चित्रपट गृहे , 1 फिरते चित्रपट गृह व 8 सरकारमान्य व्हीडीओ केंद्रे आहेत. दर लाख लोकसंख्येमागे साधारणतः 1 चित्रपट गृह पडते. वर्धा जिल्हयांमध्ये बोर धरण,महाकाळी धरण, विश्व शांतिस्तूप व गिताई मंदिर ई. प्रेक्षणिय स्थळे असून दर्शनीय स्थळामध्ये सुप्रसिध्द सेवाग्राम मध्ये 'बापूकुटी' व पवनार येथील परमधाम आश्रम याचा उल्लेख करावा लागेल.

19.6 पर्यटन विकास योजना:-

शासनाच्या पर्यटन विकास योजने अंतर्गत सन 2004-05 या वर्षात जिल्हयातील पवनार,सेवाग्राम व बोरधरण या तिन स्थळांच्या विकासाकरीता रु.180 लक्ष एवढा निधी देण्यात आला.सदर निधीतून सूशोभिकरण करणे,यात्री निवास बांधणे इ.कामे पूर्ण करण्यात आली.तर सन 2006-07 या वर्षात आष्टी(शहीद) या हुतात्मा स्मारकाच्या सूशोभिकरणसाठी रु.47.73 लक्ष एवढा निधी देण्यात आला आहे.2007-08 या वर्षात बोरधरण व सेवाग्राम येथील आश्रमासाठी अनुक्रमे रु. 40.08 व 39.46 लक्ष एवढा निधी प्राप्त झाला.

19.7 रोजगार हमी योजना

राज्य शासनाद्वारे रोजगार हमी योजना ही अत्यंत महत्वाची अशी योजना राबविण्यात येते. योजनेनुसार दि. 20 डिसेंबर,1974 रोजी विधीमंडळाच्या दोन्ही सभागृहात मंजूर केलेल्या प्रस्तावातील तरतूदीना अनुरूप असलेल्या अशा विशिष्ट अटीवर ग्रामीण अकुशल कामगारांकरिता रोजगार हमीची तरतूद केलेली आहे. अशा कामगार हमी योजनेला महाराष्ट्र शासन सर्वात जास्त महत्व देते. रोजगार हमी योजने अंतर्गत वर्धा जिल्हयामध्ये सन 2007-08 या वर्षात 15 कामे मंजूर करण्यात आली

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन सन 2007-08

दृष्टिक्षेपात जिल्हा

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
एक	प्राकृतिक रचना			
1	भौगोलिक स्थान			
	1.1 उत्तर अक्षांश	अंश	20.18-21.21	16.4-22.1
	1.2 पूर्व रेखांश	अंश	78.33-79.15	72.6-80.9
	1.3 क्षेत्रफळ	हजारचौ.कि.मी.	6	308
2	प्रशासकीय रचना			
	2.1 तालुके	संख्या	8	353
	2.2 शहरे	संख्या	7	378 #
	2.3 एकूण गावे	संख्या	1382	43711
	2.4 पैकी निर्जन गावे	संख्या	378	2616
दोन	स्थानिक स्वराज्य संस्था			
1	महानगरपालिका	संख्या	0	22
2	नगरपरिषदा	संख्या	6	225
3	कटकमंडळे	संख्या	0	7
4	पंचायत समित्या	संख्या	8	351
5	ग्रामपंचायती	संख्या	517	27916
तीन	लोकसंख्या (2001)			
1	ग्रामीण	हजार	912	55778
2	नागरी	हजार	325	41101
3	एकूण	हजार	1237	96879
4	पुरुष	हजार	639	50401
5	स्त्रिया	हजार	598	46478
6	स्त्रिया प्रति हजार पुरुष	संख्या	935	922
7	अनुसूचित जातींची लोकसंख्या	हजार	159	9882
	7.1 एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण	टक्के	12.83	10.2
8	अनुसूचित जमातींची लोकसंख्या	हजार	154	8577
	8.1 एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण	टक्के	12.49	8.9
9	घनता (लोकसंख्या प्रति चौ.कि.मी.)	संख्या	196	315
10	साक्षरतेचे प्रमाण			76.9
	10.1 ग्रामीण	टक्के	76.95	70.4
	10.2 नागरी	टक्के	88.6	85.5
	10.3 एकूण	टक्के	80.00	76.9
	10.4 पुरुष	टक्के	87.20	86.0
	10.5 स्त्रिया	टक्के	72.45	67.0
	10.6 साक्षरतेमध्ये महाराष्ट्राचा देशात क्रमांक	क्रम संख्या	उ.ना.	दुसरा

गणना शहरांसह

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
11	दारिद्र्य रेषेखालील ग्रामीण कुटुंबे (2002)	लाख	0.90	45.03
चार जिल्हा उत्पन्न अंदाज				
1	चालू किंमतीनुसार (1999-00च्या मालिकेप्रमाणे)		(2006-07)	(2007-08)
1.1	एकूण उत्पन्न (स्थूल)	कोटी रु.	4602	509356
1.2	दरडोई उत्पन्न (स्थूल)	रुपये	34583	48171
1.3	एकूण उत्पन्न (निव्वळ)	कोटी रु.	4063	437035
1.4	दरडोई उत्पन्न (निव्वळ)	रुपये	30529	41331
2	स्थिर किंमतीनुसार (1999-00च्या मालिकेप्रमाणे)			
2.1	एकूण उत्पन्न (स्थूल)	कोटी रु.	3426	376783
2.2	दरडोई उत्पन्न (स्थूल)	रुपये	25743	35633
2.3	एकूण उत्पन्न (निव्वळ)	कोटी रु.	3044	325148
2.4	दरडोई उत्पन्न (निव्वळ)	रुपये	22874	30750
पाच कृषि (2000-01 अस्थाई) (2006-07अस्थाई)				
1	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	629	30758
2	जंगलव्याप्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	77	5212
3	जंगलव्याप्त क्षेत्राचे भौगोलिक क्षेत्राशी प्रमाण	टक्के	12.24	16.94
4	शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन			
4.1	बिगर- शेती वापराखालील	हजार हेक्टर	41	1407
4.2	पडीत आणि लागवाडीलायक नसलेली	हजार हेक्टर	17	1720
4.3	एकूण (4.1 + 4.2)	हजार हेक्टर	58	3127
5	पडीत जमिनीव्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन			
5.1	कायम गुरेचरण व इतर	हजार हेक्टर	46	1252
5.2	झाडे-झुडपांखालील	हजार हेक्टर	5	249
5.3	लागवडीलायक परंतु पडीत	हजार हेक्टर	20	914
6	पडीत जमीन			
6.1	चालू पड	हजार हेक्टर	37	1327
6.2	इतर पड	हजार हेक्टर	29	1204
7	पिकाखालील क्षेत्र			
7.1	पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	356	17473
7.2	दुसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	85	5083
7.3	एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	442	22556
8	ओलिता खालील क्षेत्र			
8.1	निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	32	3147
8.2	एकूण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	42	3810
9	महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र			
9.1	तृणधान्ये	हजार हेक्टर	65	9621
9.2	कडधान्ये	हजार हेक्टर	73	3828

III

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
	9.3 तेलबिया	हजार हेक्टर	142	3863*
	9.4 ऊस	हजार हेक्टर	5	उ.ना.
	9.5 कापूस	हजार हेक्टर	140	3107
10	पर्जन्य (सरासरी)	मि.मी.	1287.74	उ.ना.
11	जमीन वहिती धारण क्षेत्र (1995-96)			
	11.1 क्षेत्र 2 हेक्टरपेक्षा कमी	शंभर हेक्टर	796	6693
	11.2 क्षेत्र 2 ते 10 हेक्टर	शंभर हेक्टर	2825	11308
	11.3 क्षेत्र 10 हेक्टरपेक्षा जास्त	शंभर हेक्टर	545	1879
सहा	जलसिंचन पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्यांखालील लाभक्षेत्र			
1	मोठे पाटबंधारे प्रकल्प	संख्या	1	66
	1.1 लाभक्षेत्र (निर्मित सिंचन क्षमता 30/6/07)	हजार हेक्टर	13	2456
2	मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प	संख्या	6	233
	2.1 लाभक्षेत्र (निर्मित सिंचन क्षमता)	हजार हेक्टर	21	739
3	लघु पाटबंधारे प्रकल्प (राज्यक्षेत्र)	संख्या	17	2777
	3.1 लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	8	1134
4	सिंचन विहिरीखाली भिजणारे क्षेत्र**	हजार हेक्टर	28	867
सात	पशुसंवर्धन (पशुगणना-2003)	(संख्या)		
1	एकूण पशुधन	हजार	570	37058
2	गो जातीय	हजार	405	16738
3	महिषवर्गीय	हजार	63	6084
4	मेंढया व शेळ्या	हजार	162	13624
5	कोंबडया व बदके	हजार	270	34596
आठ	सहकार क्षेत्र		(2007-08)	(2006-07)
1	सहकारी संस्था	संख्या	1852	200740
2	प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्था	संख्या	398	21238
	2.1 सभासद संख्या	हजार	179	12271
	2.2 दिलेली कर्जे	कोटी रु.	32	549802
	2.2 येणे कर्जे	कोटी रु.	80	1053686
3	सहकारी दुग्धसंस्था	संख्या	363	30913
नऊ	वीज			
1	विद्युतीकरण झालेली गावे	संख्या	1277	40351***
2	वीज पुरवठा केलेले कृषी पंप संच	हजार	55	2777

* अंदाजित, **सिंचन स्थितीदर्शक अहवाल 2007-08, ***महावितरण,म.रा.वि.वि कंपनी मर्यादित,मुंबई.

IV

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
3	विजेचा वापर		(2007-08)	(2006-07)
	3.1 घरगुती	दशलक्ष कि.वॅ.तास	138	14284
	3.2 वाणिज्यिक	दशलक्ष कि.वॅ.तास	18	6940
	3.3 औद्योगिक	दशलक्ष कि.वॅ.तास	682	26535
	3.4 कृषि	दशलक्ष कि.वॅ.तास	63	9749
	3.5 इतर	दशलक्ष कि.वॅ.तास	115	318
	3.6 एकूण (3.1 ते 3.5)	दशलक्ष कि.वॅ.तास	1016	57826
दहा	परिवहन व दळणवळण			
1	रेल्वे मार्गाची एकूण लांबी	कि.मी.	397	5902
2	रस्त्यांनी जोडलेली गावे			
	2.1 बारमाही	संख्या	924	38483
	2.2 हंगामी	संख्या	26	1397
3	रस्त्यांची लांबी (पृष्ठांकित)			
	3.1 राष्ट्रीय महामार्ग	कि.मी.	108	4367
	3.2 राज्य महामार्ग	कि.मी.	699	33675
	3.3 प्रमुख जिल्हामार्ग	कि.मी.	732	49147
	3.4 इतर जिल्हामार्ग	कि.मी.	791	45674
	3.5 ग्रामीण रस्ते	कि.मी.	1913	100801
	3.6 एकूण (3.1 ते 3.5)	कि.मी.	4243	233664
अकरा	नोंदणीकृत कारखाने व रोजगार			
1	नोंदणीकृत कारखाने (2006-07)	संख्या	174	36180*
2	नोंदणीकृत चालू कारखाने	संख्या	128	30684
	(त्यांतील कामगार)	संख्या	6045	1281000
3	साखर कारखाने	संख्या	2	202
	(साखरेचे उत्पादन)	हजार मे. टन	140	9100
4	सहकारी सूत गिरण्या	संख्या	6	177
बारा	कर्मचारी गणना (1 जुलै 2007 रोजी भरलेली पदे)			
1	शासकीय	हजार	8	581
2	जिल्हा परिषदा	हजार	8	457
3	नगर परिषदा	हजार	2	52
4	महानगरपालिका	हजार	0	112
तेरा	शिक्षण क्षेत्र		(2006-07अस्थाई)	(2007-08अंदाजित)
1	प्राथमिक शिक्षण			
	1.1 एकूण शाळा	संख्या	1057	69330

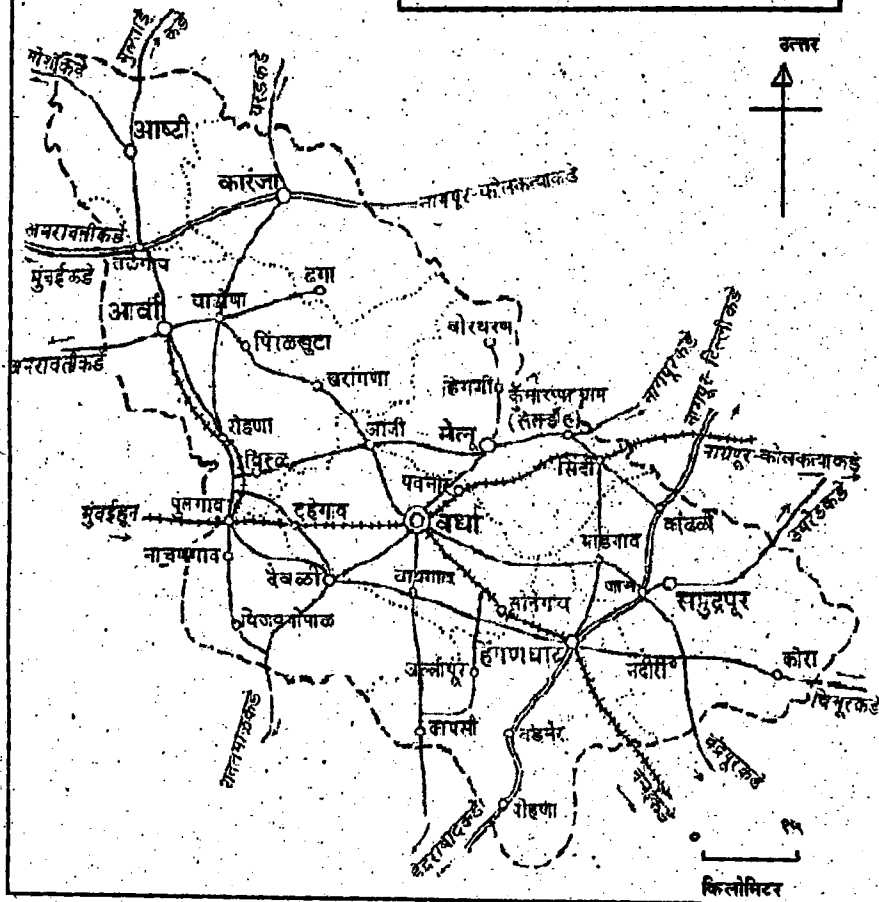
* महाराष्ट्राची आर्थिक आकडेवारी 2007

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
1	प्राथमिक शिक्षण			
	1.2 विद्यार्थी	हजार	122	11571
	1.3 शिक्षक	हजार	4	341
	1.4 प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	29	34
2	माध्यमिक शिक्षण			
	2.1 एकूण शाळा	संख्या	264	20339
	2.2 विद्यार्थी	हजार	146	11236
	2.3 शिक्षक	हजार	5	298
	2.4 प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	31	38
3	उच्च शिक्षण			
	3.1 संस्था	संख्या	50	2316
	3.2 एकूण विद्यार्थी	हजार	21	1170
4	तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण			
	4.1 व्यवसाय पदवी एकूण शिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	1	312
		संख्या	425	58179
	4.2 व्यवसाय पदविका एकूण शिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	3	648
		संख्या	1009	73767
	4.3 शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	8	369
		संख्या	1140	67240
	4.4 अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	4	191
		संख्या	532	23496
	चौदा सार्वजनिक आरोग्य		(2007)	(2006)
	1 रुग्णालये	संख्या	11	1054
	2 दवाखाने	संख्या	44	2072
	3 प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	27	1812
	4 प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे	संख्या	181	उ.ना.
	5 प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या	0	177
	पंधरा आदिवासी कल्याणकारी योजना			
	1 आदिवासी आश्रमशाळा (त्यांतील विद्यार्थी)	संख्या	15	1105
		संख्या	5309	418815
	सोळा मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना			
	1 मागासवर्गीयांसाठी वसतिगृहे (त्यांतील विद्यार्थी)	संख्या	6	271
		संख्या	425	22668
	सतरा सार्वजनिक वितरण व्यवस्था			
	1 रास्त भावाची दुकाने	संख्या		49553
	2 पुरविलेला एकूण साठा			
	2.1 गहू	हजार टन	20	1218.74
	2.2 तांदूळ	हजार टन	19	1078.33
	3 शासकीय गोदामे (साठवण क्षमता)	संख्या	12	1012
		हजार टन	1.65	572.98

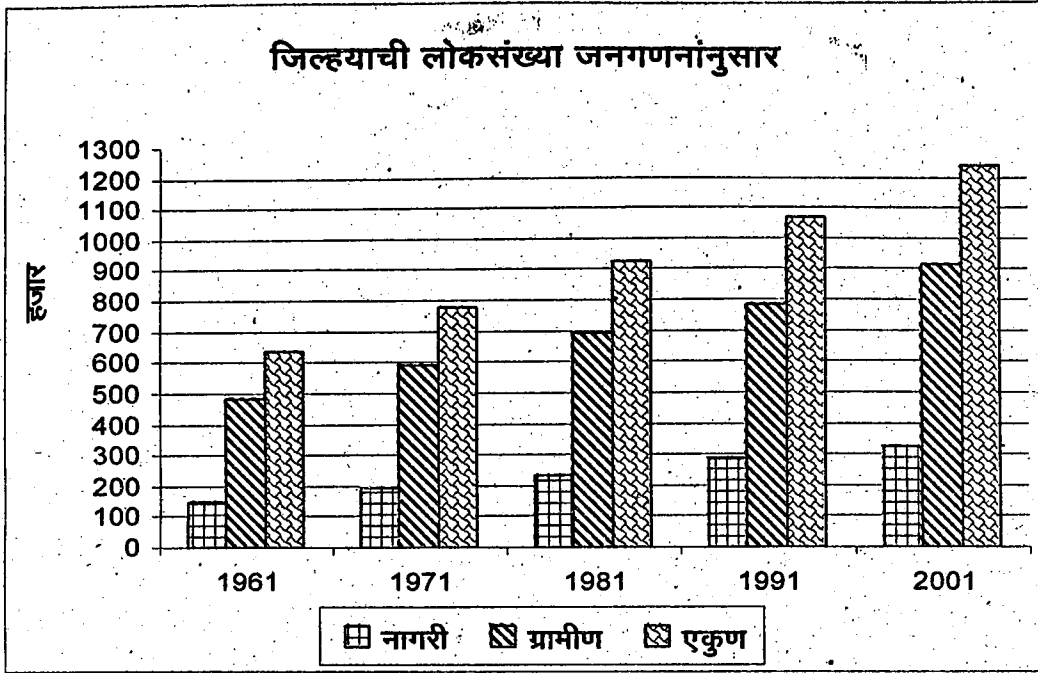

राधा निल्दा
प्रमुख रस्ते व नोड-भार्ग

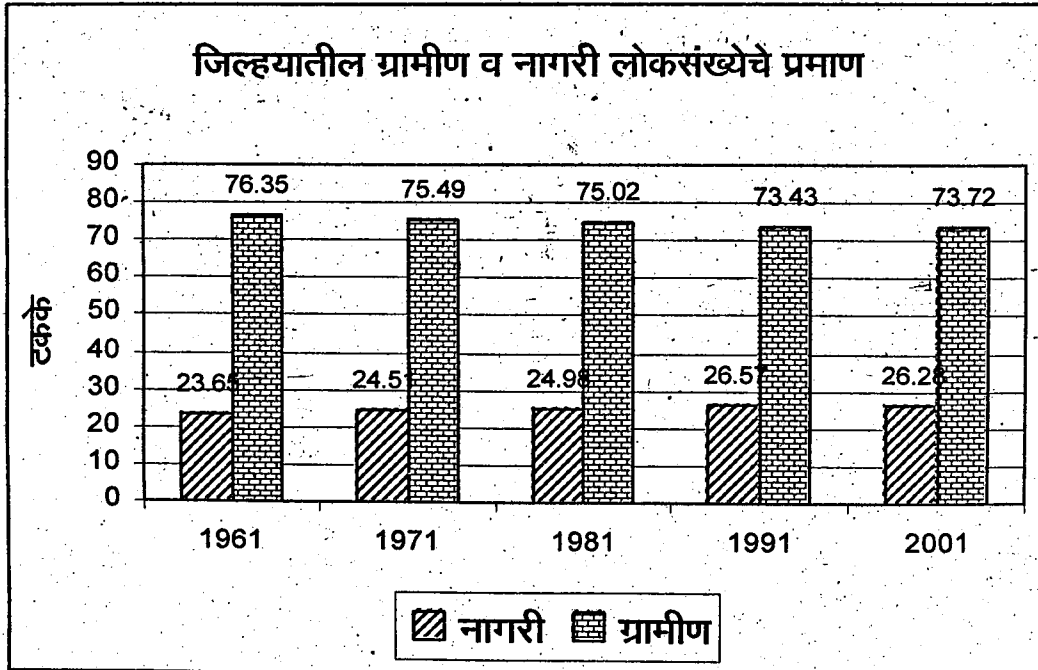
सूची	
—————	राष्ट्रीय महामार्ग
—————	प्रमुख रस्ते
+++++	लोहमार्ग
⊙	जिला मुख्यालय
○	सामान्य मुख्यालय
●	ग्राम

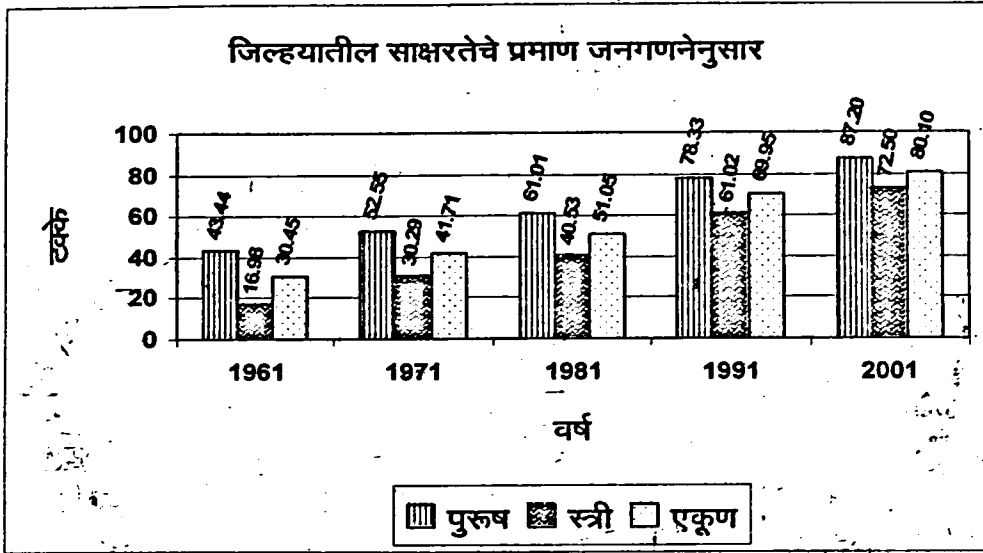
आलेख क्र -1

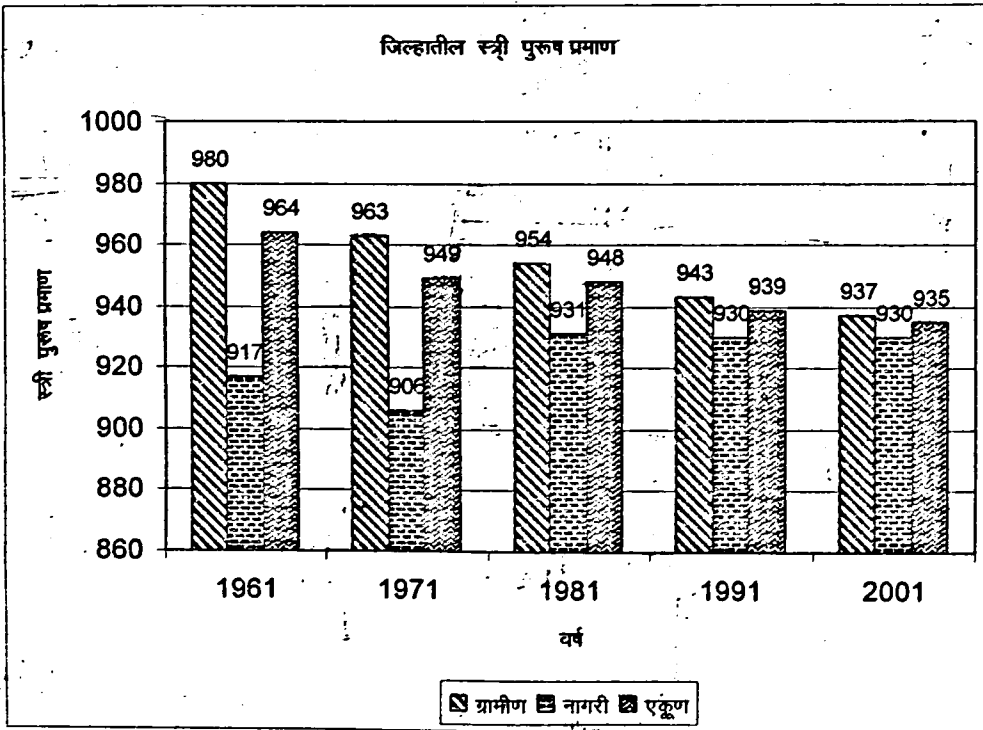
आलेख क्र -2

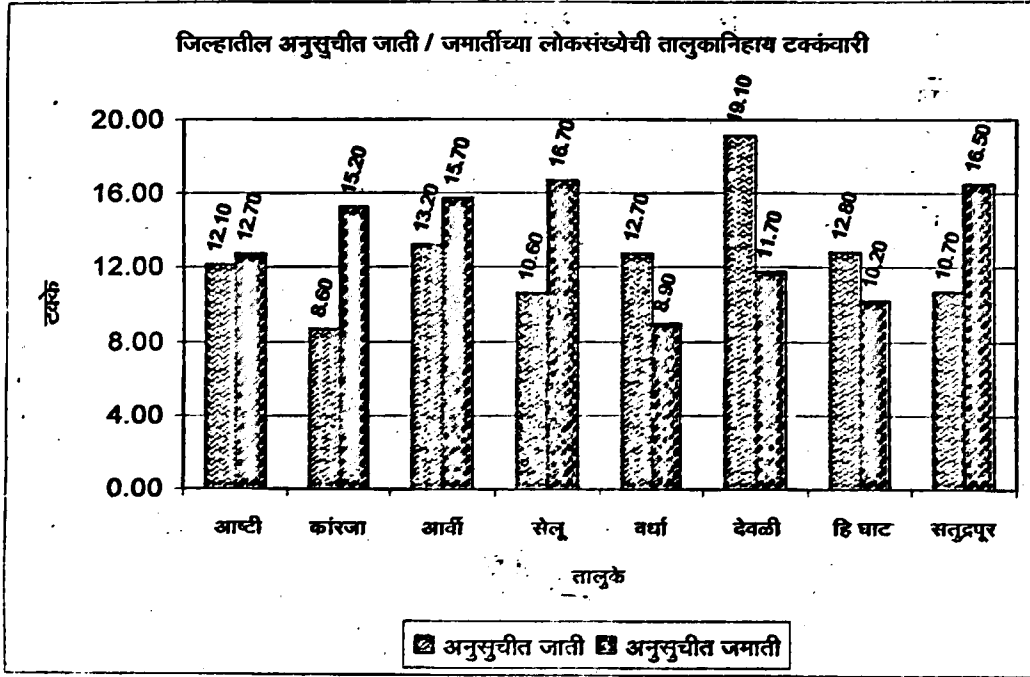
आलेख क्र -3

आलेख क्र -4

आलेख क्र - 5

भाग - 2

तर्क

2007-08

तक्ता क्रमांक - 1.1

निवडक निर्देशक

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2008

जिल्हा - वर्धा

अनु.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2006-07	2007-08
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
एक क्षेत्रफळ व लोकसंख्या :								2001	2001
1	क्षेत्रफळ	चौ.कि.मी.	6309	6309	6309	6309	6309	6309	6309
2	गावे	संख्या	1262	1371	1371	1381	1382	1382	1382
3	शहरे	संख्या	6	6	6	6	7	7	7
4	एकूण लोकसंख्या	हजार	631	780	927	1068	1237	1237	1237
5	शहरी लोकसंख्येचे प्रमाण	टक्के	23.65	24.51	24.98	26.56	26.28	26.28	26.28
6	घनता (लोकसंख्या प्रति चौ.कि.मी.)	संख्या	101	124	147	169	196	196	201
7	स्त्रिया प्रति एक हजार पुरुष	संख्या	962	949	948	939	935	935	935
दोन साक्षरतेचे प्रमाण								2001	2001
1	पुरुष	टक्के	43.27	52.55	61.02	78.33	87.20	87.20	87.20
2	स्त्रिया	टक्के	16.86	47.71	40.53	61.09	72.45	72.45	72.45
3	एकूण	टक्के	30.32	41.71	51.04	69.95	80.06	80.06	80.06
4	ग्रामीण	टक्के	24.80	36.79	46.26	65.39	76.95	76.95	76.95
5	नागरी	टक्के	48.70	56.86	65.40	82.33	88.64	88.64	88.64
तीन स्थानिक स्वराज्य संस्था									
1	महानगरपालिका	संख्या	0	0	0	0	0	0	0
2	नगरपरिषदा	संख्या	6	6	6	6	6	6	6
3	कटक मंडळे	संख्या	0	0	0	0	0	0	0
4	पंचायत समित्या	संख्या	7	7	7	8	8	8	8
5	ग्राम पंचायती	संख्या	453	456	477	502	517	517	517
चार क्षेत्रवार जिल्हा व दरडोई उत्पन्न (चालू किमतीनुसार)									
1	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	कोटी रु	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	3240	4063	
2	निव्वळ दरडोई उत्पन्न	रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	24975	30529	
3	राज्याच्या उत्पन्नात जिल्हाचा हिस्सा	टक्के	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	0.96	0.93	
पाच कृषि व सिंचन								(त्रू पिके अहवाल-2002-03)	
1	जंगलव्याप्त क्षेत्र	शंभर हेक्टर	670	660	670	860	769	769	769
2	लागवडीलायक क्षेत्र	--"	4680	4990	4680	4510	4614	4656	4656
3	पिकांखालील एकूण क्षेत्र								
3.1	तृणधान्ये	शंभर हेक्टर	1632	1698	1734	1217	653	630	630
3.2	कडधान्ये	--"	527	486	415	576	728	623	623
3.3	तेलबिया	--"	203	234	254	360	1419	1035	1035
3.4	ऊस	--"	0.46	0.71	0.76	13.6	46	25	25
3.5	कापूस	--"	1650	1832	1920	1840	1404	1873	1873

तक्ता क्रमांक - 1.1 (पुढे चालु)

निवडक निर्देशक

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2008

अनु.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2006-07	2007-08
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
4	पिकांखालील निव्वळ क्षेत्र	--"--	4028	4242	4130	3905	3564	4048	4048
5	दुसोटा क्षेत्राचे निव्वळ पेरलेल्या क्षेत्राशी प्रमाण	टक्के	0.80	1.88	5.13	4.40	23.88	16.79	16.79
6	सिंचनाखालील स्थूल क्षेत्र	शंभर हेक्टर	60	90	240	240	418	429	429
7	सिंचनाखालील स्थूल क्षेत्राचे एकूण पिकांखालील स्थूल क्षेत्राशी प्रमाण	टक्के	1.39	2.18	5.46	5.78	9.47	21.77	21.77
8	निव्वळ सिंचन क्षेत्र	शंभर हेक्टर	60	90	180	240	315	146	146
9	कालव्यांद्वारे सिंचित क्षेत्र	--"--	उ.ना.	10	20	50	35	10	10
10	विहिरीद्वारे सिंचित क्षेत्र	--"--	50	90	160	180	280	136	136
11	इतर साधनांनी सिंचित क्षेत्र	--"--	1830	1990	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
सहा कृषि अवजारे (कृषि गणना)							1997	2003	2003
							स्थाई	स्थाई	
1	लाकडी नांगर	हजार	33	33	35	35	24	21	21
2	लोखंडी नांगर	हजार	5	6	8	8	19	20	20
3	बैलगाड्या	हजार	35	41	38	41	37	30	30
4	ट्रॅक्टर	संख्या	23	62	6	55	550	477	477
5	सिंचनाकरिता तेलावर चालणारे	संख्या 00	5	7	10	25	32	32	32
6	सिंचनाकरिता विद्युत्पंप	संख्या 00	6	12	18	108	128	158	158
7	उसाचे चरक	संख्या							
7.1	शक्तीवर चालणारे	संख्या	37	3	40	11	4	22	22
7.2	बैलाच्या मदतीने	संख्या	14	9	53	2	29	703	703
पशुधन (पशुगणना)			1967	1977	1982	1987	1997	2003	2003
1	एकूण पशुधन	हजार	419	523	540	602	730	570	570
2	दुभत्या गायी	--"--	उ.ना.	39	39	53	51	49	49
3	दुभत्या म्हशी	--"--	उ.ना.	10	13	14	19	18	18
4	शेळ्या व मेंढ्या	--"--	उ.ना.	115	148	185	188	162	162
5	कोंबड्या व तत्सम पक्षी	--"--	138	137	169	177	274	270	270
आठ मत्स्य व्यवसाय									
1	एकूण मत्स्य उत्पादन	मे. टन	उ.ना.	उ.ना.	425	1000	2992	3000	3200
2	मच्छीमार सहकारी संस्था	संख्या	0	0	0	0	0	39	39
3	संस्थातील सभासद	संख्या	0	0	0	0	0	2365	2365

तक्ता क्रमांक - 1.1 (पुढे चालु)

निवडक निर्देशक

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2008

अनु.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2006-07	2007-08
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
नऊ सहकार क्षेत्र									
1 संस्था									
1.1	कृषि पतसंस्था	संख्या	419	419	408	404	402	403	403
1.2	बिगर कृषि पतसंस्था	संख्या	44	419	223	110	275	271	268
1.3	उत्पादक संस्था	संख्या	103	302	319	776	572	535	673
1.4	पणन संस्था	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	14	14	31
1.5	सामाजिक सेवा संस्था	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	294	542	477
2 सभासद									
2.1	कृषि पतसंस्था	संख्या हजारत	31	62	139	125	180	176	179
2.2	बिगर कृषि पतसंस्था	संख्या हजारत	3	7	22	22	123	194	194
2.3	उत्पादक संस्था	संख्या हजारत	9	23	33	106	92	55	53
2.4	पणन संस्था	संख्या हजारत	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	13	13	13
2.5	सामाजिक सेवा संस्था	संख्या हजारत	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	25	25	55
3 खेळते भांडवल									
3.1	कृषि पतसंस्था	लाख रुपये	140	1003	2108	5943	42255	9384	9725
3.2	बिगर कृषि पतसंस्था	लाख रुपये	16	84	432	2332	27989	34701	45445
3.3	उत्पादक संस्था	लाख रुपये	15	87	543	6341	11244	10115	231
3.4	पणन संस्था	लाख रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	515	529	542
3.5	सामाजिक सेवा संस्था	लाख रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	938	891	219
4 दिलेली कर्जे									
4.1	शेती पतसंस्था	लाख रुपये	112	830	532	973	23528	3194	3226
4.2	बिगर शेती पतसंस्था	लाख रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	1047	16590	15779	15937
4.3	उत्पादक संस्था	लाख रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	-	-	-
4.4	पणन संस्था	लाख रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	-	-	-
4.5	सामाजिक सेवा संस्था	लाख रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	-	-	-
दहा विजेचा वापर --									
1	घरगुती	हजार कि.वॅ.तास	797	4243	7530	46429	105444	127714	137790
2	वाणिज्यिक	हजार कि.वॅ.तास	112	1732	4830	7931	12698	15479	17570
3	औद्योगिक	हजार कि.वॅ.तास	1200	23811	51390	81118	336470	714591	682270
4	कृषि	हजार कि.वॅ.तास	962	-	20310	12902	47501	60322	63120
5	इतर	हजार कि.वॅ.तास	838	7325	6550	27944	79005	108857	115570
6	एकूण	हजार कि.वॅ.तास	22146	37111	90610	176324	581118	1026963	1016320
7	विद्युतीकरण झालेली गावे	संख्या	86	430	1011	1245	1282	1284	1284

तक्ता क्रमांक - 1.1 (पुढे चालू)

निवडक निर्देशक

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2008

अनु.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2006-07	2007-08
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
अकरा वाहतूक व दळणवळण									
1	रस्त्यांची एकूण लांबी	कि.मी.	537	1125	2296	2558	3183	4537	4804
2	दर 100 चौ.कि.मी. क्षेत्रामागे रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	8.50	17.80	36.40	44.78	50.54	71.91	78
3	दरलाख लोकसंख्ये मागेरस्त्याची लांबी,	कि.मी.	85	177	294	265	298	367	388
4	एकूण मालवाहतूक वाहने	संख्या	9	3662	608	806	615	6510	8587
5	एकूण प्रवासी वाहने	संख्या	19	15027	5283	19226	48873	96715	107552
6	रेल्वे मार्गांची एकूण लांबी	कि.मी.	174	174	174	397	397	397	397
7	डाक कार्यालये	संख्या	124	144	173	182	185	185	185
8	तार कार्यालये	संख्या	9	12	39	11	11	1	1
9	दूरध्वनी	संख्या	416	उ.ना.	उ.ना.	3790	31157	51760	50401
बारा नोंदणीकृत कारखाने व रोजगार									
1	चालू कारखाने	संख्या	40	40	48	130	166	133	128
2	कामगारांची दैनिक उपस्थिती	संख्या हजारात	7416	6409	7528	9288	10015	6716	6045
तेरा शिक्षण									
1	प्राथमिक							2005-06	2006-07
1.1	संस्था	संख्या	712	868	932	1000	1055	1057	1057
1.2	विद्यार्थी	हजारात	19	93	129	141	125	122	122
1.3	शिक्षक	संख्या	2013	3008	3294	3849	4184	4171	4207
1.4	प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	9	31	39	37	31	30	29
2	माध्यमिक व उच्च माध्यमिक								
2.1	संस्था	संख्या	56	106	120	137	251	264	264
2.2	विद्यार्थी	हजारात	20	41	63	51	141	145	146
2.3	शिक्षक	संख्या	824	1757	2122	1615	4149	4607	4648
2.4	प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	24	23	30	32	34	31	31
3	महाविद्यालये								
3.1	संस्था	संख्या	3	7	7	12	36	48	50
3.2	विद्यार्थी	हजारात	1	5	6	14	21	21	21
3.3	शिक्षक	संख्या	31	184	187	352	680	625	606
3.4	प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	32	27	32	36	31	34	35

तक्ता क्रमांक - 1.1 (पुढे चालु)

निघडक निर्देशक

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2008

अनु.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2006-07	2007-08
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)

चौदा सार्वजनिक आरोग्य

1	दवाखाने	संख्या	5	37	59	45	48	44	44
2	रुग्णालये	संख्या	9	7	9	14	11	11	11
3	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	5	8	8	27	27	27	27
4	प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	181	180	181
5	खाटा	संख्या	289	671	1089	1459	895	1525	1525
6	दर लाख लोकसंख्येमागे खाटा	संख्या	46	86	140	157	74	123	123

पंधरा संकीर्ण

1	बँक शाखा	संख्या	15	30	68	135	146	131	131
2	दूरदर्शन केबल चालक	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	117	117
3	दूरदर्शन केबल धारक	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	17783	16820
4	गोबर गॅस संयंत्रे	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	8520	11856	12851	12985

आधार :- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय,

तक्ता क्रमांक - 2.1

लोकसंख्या विषयक निवडक आकडेवारी

जिल्हा-वर्धा

अ. क्र.	बाब/ तहसील	ग्रामीण/ नागरी	क्षेत्र चौ. कि.मी.	लोकसंख्या			कुटुंबांची संख्या	लोक संख्येची घनता	स्त्री पुरुष प्रमाण	गावांची संख्या
				एकूण	पुरुष	स्त्रिया				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
		एकूण	519	73594	38037	35557	16156	142	935	158
1	आष्टी	ग्रामीण	519	73594	38037	35557	16156	142	935	158
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		एकूण	713	88720	45592	43128	19735	124	946	121
2	कारंजा	ग्रामीण	713	88720	45592	43128	19735	124	946	121
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		एकूण	915	143498	74088	69410	31410	157	937	220
3	आंवी	ग्रामीण	908	102923	53073	49850	23361	113	939	220
		नागरी	7	40575	21015	19560	8049	5796	931	0
		एकूण	754	133078	68444	64634	29138	176	944	172
4	सेलु	ग्रामीण	747	120026	61720	58306	26448	161	945	172
		नागरी	7	13052	6724	6328	2690	1865	941	0
		एकूण	774	314537	162741	151796	63812	406	933	152
5	वर्धा	ग्रामीण	766	187865	97174	90691	41927	245	933	152
		नागरी	8	126672	65567	61105	26885	15834	932	0
		एकूण	677	155214	80106	75108	34202	229	938	150
6	देवळी	ग्रामीण	673	102814	52977	49837	23263	153	941	150
		नागरी	4	52400	27129	25271	10939	13100	932	0
		एकूण	906	212478	109980	102498	45706	235	932	187
7	हिंण घाट	ग्रामीण	893	120136	62035	58101	26730	135	937	187
		नागरी	13	92342	47945	44397	18976	7103	926	0
		एकूण	910	115617	60002	55615	25343	127	927	222
8	समुद्र पूर	ग्रामीण	910	115617	60002	55615	25343	127	927	222
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		एकूण	6168	1236736	638990	597746	270502	201	935	1382
एकूण जिल्हा		ग्रामीण	6129	911695	470610	441085	202963	149	937	1382
		नागरी	39	325041	168380	156661	67539	8334	930	0

तक्ता क्रमांक - 2.1
लोकसंख्या विषयक निवडक आकडेवारी

जिल्हा-वर्धा

अ. क्र.	बाब/ तहसील	ग्रामीण/ नागरी	शहरांची संख्या	साक्षरता (%)			मागासवर्गीय लोकसंख्या (%)		प्रक्षेपित लोकसंख्या (1 मार्च 2008)
				एकूण	पुरुष	स्त्रिया	अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	
(1)	(2)	(3)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
		एकूण	0	78.53	85.72	70.83	12.10	12.70	74380
1	आष्टी	ग्रामीण	0	78.53	85.72	70.83	12.10	12.70	74380
		नागरी	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0
2	कारंजा	एकूण	0	76.18	84.32	67.58	8.60	15.20	91991
		ग्रामीण	0	76.18	84.32	67.58	8.60	15.20	91991
		नागरी	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0
3	आर्वी	एकूण	1	78.07	85.59	70.04	13.20	15.70	143170
		ग्रामीण	0	74.49	82.86	65.56	13.10	19.30	104863
		नागरी	1	87.06	92.48	81.30	13.30	6.60	41349
4	सेलु	एकूण	1	77.02	85.13	68.44	10.60	16.70	139080
		ग्रामीण	0	76.32	84.57	67.57	10.50	17.00	123846
		नागरी	1	83.42	90.17	76.34	11.20	14.00	13471
5	वर्धा	एकूण	2	83.41	89.20	77.23	12.70	8.90	353148
		ग्रामीण	0	79.01	85.71	71.86	12.70	11.10	200159
		नागरी	2	89.79	94.24	85.03	12.80	5.70	134948
6	देवळी	एकूण	2	80.62	87.63	73.13	19.10	11.70	154931
		ग्रामीण	0	77.31	84.94	69.19	17.50	14.90	104715
		नागरी	2	87.02	92.83	80.80	22.10	5.50	53368
7	हिंगण घाट	एकूण	1	82.25	89.40	74.61	12.80	10.20	221620
		ग्रामीण	0	76.64	85.29	67.41	12.90	12.10	124741
		नागरी	1	89.39	94.61	83.79	12.80	7.70	95884
8	समुद्र पूर	एकूण	0	76.00	84.44	66.90	10.70	16.50	120626
		ग्रामीण	0	76.00	84.44	66.90	10.70	16.50	119947
		नागरी	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0
		एकूण	7	80.10	87.20	72.50	12.80	12.50	1298946
एकूण जिल्हा		ग्रामीण	0	76.90	84.80	68.60	12.30	14.60	944642
		नागरी	7	88.60	93.70	83.20	14.30	6.70	339020

तक्ता क्रमांक - 2.2
लोकसंख्या वृद्धीदर

जनगणना वर्ष	ग्रामीण/नागरी	लोकसंख्या			दशवार्षिक वृद्धीदर	वार्षिक चक्रवाढ वृद्धीदर
		एकूण	पुरुष	स्त्रिया		
1	2	3	4	5	6	7
1951	एकूण	538903	271751	267152	-	-
	ग्रामीण	413051	207228	205823	-	-
	नागरी	125852	64523	61329	-	-
1961	एकूण	634277	322894	311383	17.70	1.63
	ग्रामीण	484262	244633	239629	17.24	1.59
	नागरी	150015	78261	71754	19.20	1.76
1971	एकूण	779562	400040	379522	22.91	1.85
	ग्रामीण	588460	299773	288687	21.52	1.77
	नागरी	191102	100267	90835	27.39	2.09
1981	एकूण	926616	475696	450920	18.86	1.81
	ग्रामीण	695106	355774	339332	18.12	1.73
	नागरी	231510	119922	111588	21.14	2.03
1991	एकूण	1067357	550370	516987	15.19	1.71
	ग्रामीण	783840	403503	380337	12.77	1.60
	नागरी	283517	146867	136650	22.46	2.03
2001	एकूण	1236736	638990	597746	15.87	1.66
	ग्रामीण	911695	470610	441085	16.31	1.58
	नागरी	325041	168380	156661	14.65	1.90
2011 प्रक्षेपित	एकूण	1433006	740398	692608	15.87	1.63
	ग्रामीण	1060392	547366	513026	16.31	1.57
	नागरी	372614	193032	179582	14.64	1.81

तक्ता क्रमांक - 2.3

शहरांची वर्गवारी आणि त्यांची लोकसंख्या

जिल्हा- वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2001

अ. क्र.	शहराचे नाव	शहराचे वर्गीकरण	लोकसंख्या			लोकसंख्या वाढीचा दशवार्षिक वृद्धीदर
			एकूण	पुरुष	स्त्रिया	
1	2	3	4	5	6	7
1	वर्धा	अ वर्ग न.पा.	111118	57499	53619	7.90
2	आर्वी	ब वर्ग न.पा.	40575	21015	19560	9.88
3	हिंगणघाट	ब वर्ग न.पा.	92342	47945	44397	17.31
4	सिंदी	क वर्ग न.पा.	13052	6724	6328	13.73
5	देवळी	क वर्ग न.पा.	15878	8151	7727	15.61
6	पुलगाव	क वर्ग न.पा.	36522	18978	17544	-7.96
7	सिंधी मेघे	गणना शहर	15554	8068	7486	--
एकूण नागरी			325041	168380	156661	14.65

टिप - सिंदी मेघे उर्फ हिन्द नगर हे संन 1991 च्या जनगणनेत ग्रामीण होते जनगणना 2001 मध्ये शहर घोषित करण्यात आले त्यामुळे रकाना 7 मध्ये वृद्धी दर देण्यात आलेला नाही.

आधार - भारताची जनगणना.

तक्ता क्रमांक - 2.4

मुख्य व सीमांतिक काम करणा-यांचे उद्योग गटनिहाय वर्गीकरण

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2001

अ. क्र.	काम करणा-यांचे क्षेत्र	एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	4	5
मुख्य काम करणारे				
1	शेतकरी	123306	119944	3362
2	शेतमजूर	157229	151151	6078
3	वस्तुनिर्माण प्रक्रिया, सेवा व दुरुस्त्या इ. घरगुती उद्योगात काम करणारे	8257	6265	1992
4	इतर काम करणारे	142538	69677	72861
5	एकूण मुख्य काम करणारे	431330	347037	84293
सीमांतिक काम करणारे				
6	शेतकरी	15603	15210	393
7	शेतमजूर	81829	75821	6008
8	वस्तुनिर्माण प्रक्रिया, सेवा व दुरुस्त्या इ. घरगुती उद्योगात काम करणारे	2977	2220	757
9	इतर काम करणारे	18612	9625	8987
10	एकूण सीमांतिक काम करणारे	119021	102876	16145
काम करणा-यांचे वर्गीकरण				
11	एकूण काम करणारे	550351	449913	100438
12	काम करणा-यांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	44.50	49.35	30.90
13	एकूण काम न करणारे	686385	461782	224603
14	काम न करणा-यांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	55.50	50.65	69.10
15	जिल्ह्याची एकूण लोकसंख्या	1236736	911695	325041

आधार : भारताची जनगणना 2001

तक्ता क्रमांक - 2.5
धर्म व वयोगटानुसार लोकसंख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2001

अ.क्र.	बाब	एकूण	ग्रामीण	नागरी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

धर्मानुसार

1	बौद्ध	169579	125165	44414
2	ख्रिश्चन	2559	1551	1008
3	हिंदू	1006235	758419	247816
4	जैन	5990	1368	4622
5	मुस्लिम	47605	21481	26124
6	शीख	1825	1232	593
7	इतर	2943	2479	464
	सर्व धर्म (एकूण)	1236736	911695	325041

वयोगटानुसार (वर्षे)

1	0 - 6	155612	118439	37173
2	7 - 14	203741	152179	51562
2	15 - 19	127041	92263	34778
3	20 - 24	113211	80684	32527
4	25 - 29	104311	75011	29300
5	30 - 34	93973	67943	26030
6	35 - 39	88278	64206	24072
7	40 - 49	131933	95254	36679
8	50 - 59	82139	59290	22849
9	60 वर्षांवरील	135153	105271	29882
10	वय अनिर्देशित	1344	1155	189
	सर्व वयोगट (एकूण)	1236736	911695	325041

आधार - भारताची जनगणना

तक्ता क्रमांक - 2.6

दारिद्र्य रेषेखालील ग्रामीण कुटुंबे

जिल्हा :- वर्धा

संदर्भ - 2002.

अ. क्र	तालुका	ग्रामीण कुटुंबांची एकूण संख्या	दारिद्र्य रेषेखालील ग्रामीण कुटुंबे												दारिद्र्य रेषे-खालील एकूण कुटुंबांची संख्या	दारिद्र्य रेषे-खालील कुटुंबांची टक्केवारी
			अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती			इतर			एकूण				
			शेतकरी	शेतमजूर	इतर	शेतकरी	शेतमजूर	इतर	शेतकरी	शेतमजूर	इतर	शेतकरी	शेतमजूर	इतर		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	आष्टी	17715	221	973	120	142	834	102	1070	3401	420	1433	5208	642	7283	41.1
2	कारंजा	20829	224	851	105	435	1031	127	1885	3476	429	2544	5358	661	8563	41.1
3	आर्वी	26620	300	1738	214	373	2067	255	1043	4408	544	1716	8213	1013	10942	41.1
4	सेलु	26631	297	1461	180	283	1741	215	959	5171	638	1539	8373	1033	10945	41.1
5	वर्धा	47735	515	4159	513	287	2091	258	1719	8965	1108	2521	15215	1879	19615	41.1
6	देवळी	25619	393	2314	285	262	1510	186	851	4120	609	1506	7944	1080	10530	41.1
7	हिंगण-घाट	28397	366	1950	240	275	1892	233	1284	4833	597	1925	8675	1070	11670	41.1
8	समुद्र-पूर	26381	465	1561	192	476	1735	214	1578	4114	508	2519	7410	914	10843	41.1
एकूण		219927	2781	15007	1849	2533	12901	1590	10389	38488	4853	15703	66396	8292	90391	41.1

आधार:- प्रकल्प अधिकारी, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 3.1

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - चालू किंमतीनुसार

जिल्हा-वर्षा

संदर्भ वर्ष : 2005-06 व 2006-07

(लाख रु)

अ. क्र.	क्षेत्र	वर्ष 2005-06 *		वर्ष 2006-07 @	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.1	कृषी	87914	82919	91627	86421
1.2	वन संवर्धन	3241	3112	4274	4105
1.3	मासेमारी	1347	1105	1449	1188
1.4	खाण व दगड खाणकाम	951	807	1296	1100
प्राथमिक क्षेत्र एकूण		93453	87943	98646	92813
2.1	नोंदणीकृत उद्योग	24979	18922	29921	22666
2.2	अनोंदणीकृत उद्योग	13164	10293	15305	11967
2.3	बांधकाम	32240	31194	39241	37968
2.4	बीज, गॅस व पाणीपुरवठा	6260	3115	7403	3684
द्वितीय क्षेत्र एकूण		76644	63525	91871	76286
3.1	रेल्वे	5038	3575	5381	3787
3.2	परिवहन, साठवणूक	13289	6567	16159	7984
3.3	दळणवळण	11173	9142	13205	10804
3.4	व्यापार व उपाहारगृहे	70679	66851	83196	78690
3.5	बँका व विमा उद्योग	40270	39090	44945	43647
3.6	व्यवसाय सेवा	38807	33782	41329	35977
3.7	सार्वजनिक प्रशासन	21303	17459	23653	19384
3.8	इतर सेवा	37129	32750	41873	36936
तृतीय क्षेत्र एकूण		237688	209214	269741	237210
एकूण जिल्हा उत्पन्न		407784	360683	460257	406309
दरडोई जिल्हा उत्पन्न(रु)		31025	27442	34583	30529
एकूण राज्य उत्पन्न		43805796	37591451	50935604	43703514
दरडोई राज्य उत्पन्न (रु)		42056	36090	48171	41331
एकूण जिल्हा उत्पन्नाची राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी		0.93	0.96	0.90	0.93

टिप : 1) * अस्थायी @ प्रारंभिक 2) आकडे पूर्णाकात दिल्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तुक्ता क्रमांक - 3.2

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - स्थिर किमतीनुसार (1999-00)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2005-06 व 2006-07

(लाख रू)

अ. क्र.	क्षेत्र	वर्ष 2005-06 *		वर्ष 2006-07 @	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.1	कृषी	72166	68374	68047	64471
1.2	वन संवर्धन	1632	1539	2019	1904
1.3	मासेमारी	838	656	898	702
1.4	खाण व दगड खाणकाम	692	584	964	813
प्राथमिक क्षेत्र एकूण		75330	71152	71929	67890
2.1	नोंदणीकृत उद्योग	18884	13979	21463	15888
2.2	अनोंदणीकृत उद्योग	10468	8441	11505	9278
2.3	बांधकाम	22475	21652	27196	26200
2.4	वीज, गॅस व पाणीपुरवठा	6619	4307	7450	4848
द्वितीय क्षेत्र एकूण		58445	48378	67615	56214
3.1	रेल्वे	4593	3689	4791	3893
3.2	परिवहन, साठवणूक	10177	4802	11074	5225
3.3	दळणवळण	13984	12351	16510	14582
3.4	व्यापार व उपाहारगृहे	53973	51085	60247	57023
3.5	बँका व विमा उद्योग	31770	30873	33841	32893
3.6	व्यवसाय सेवा	28067	24641	29230	25663
3.7	सार्वजनिक प्रशासन	16742	13802	17147	14135
3.8	इतर सेवा	29342	26119	30232	26910
तृतीय क्षेत्र एकूण		188649	167362	203071	180324
एकूण जिल्हा उत्पन्न		322423	286892	342615	304429
दरडोई जिल्हा उत्पन्न(रु)		24531	21827	25743	22874
एकूण राज्य उत्पन्न		34350107	29615521	37678283	32514828
दरडोई राज्य उत्पन्न (रु)		32978	28433	35633	30750
एकूण जिल्हा उत्पन्नाची एकूण राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी		0.94	0.97	0.91	0.94

टिप : 1) * अस्थायी @ प्रारंभिक 2) आंकडे पूर्णाकात दिल्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही.

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 4.1

निवडक कृषि मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती.

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 2007-08

अ. क्र.	कृषि मालाचे नांव	कृषिमालाचा वाण	मासिक सरासरी घाऊक किंमती (प्रति क्विंटल मूल्य रुपये)						
			एप्रिल 2007	मे 2007	जून 2007	जुलै 2007	ऑगस्ट 2007	सप्टेंबर 2007	ऑक्टोबर 2007
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	गहू	संकरित	970	940	950	1020	1005	990	955
2	बाजरी	देशी	800	810	850	900	875	850	900
3	हरभरा	देशी	2260	2150	2199	2250	2275	2200	2205
4	तूर	गावरान	2320	2290	2360	2485	2420	2310	2350
5	उडीद	देशी	2650	2670	2700	2700	2600	2510	2480
6	ज्वारी	संकरित	632	640	610	750	690	650	670
7	मूग	गजर	2651	2550	2195	2310	2200	2050	2100
8	भुईमूग	एचबी	1850	1810	2050	2210	2100	2050	2090
9	जवस	मध्यम	2240	2350	2500	2900	2950	2950	2950
10	सोयाबीन	पिवळा	1570	1565	1555	1610	1560	1590	1555
11	कापूस	एच - 4	0	0	0	0	0	0	2250

अ. क्र.	कृषि मालाचे नांव	कृषि मालाचा वाण	मासिक सरासरी घाऊक किंमती (प्रति क्विंटल मूल्य रुपये)						
			नोव्हेंबर 2007	डिसेंबर 2007	जानेवारी 2008	फेब्रुवारी 2008	मार्च 2008	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची
(1)	(2)	(3)	(12)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
1	गहू	संकरित	970	910	1000	1040	1095	987	967
2	बाजरी	देशी	815	840	875	850	920	857	790
3	हरभरा	देशी	2150	1860	1900	2215	2470	2178	2240
4	तूर	गावरान	2310	2250	2195	2450	2545	2357	1955
5	उडीद	देशी	2500	2500	2600	2650	2700	2605	2983
6	ज्वारी	संकरित	680	670	770	810	825	700	607
7	मूग	गजर	2100	2150	2240	2300	2300	2262	2727
8	भुईमूग	एचबी	2110	2150	2100	2150	2100	2064	1934
9	जवस	मध्यम	0	0	0	3210	3340	2821	2061
10	सोयाबीन	पिवळा	1680	1850	1980	2090	2185	1733	1345
11	कापूस	एच - 4	2225	2350	2525	2610	2640	2433	1952

आधार- कृषि उत्पन्न बाजार समित्या, जिल्हा वर्धा

तक्ता क्रमांक - 4.2

जिल्हा मुख्यालयातील महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किमती

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 2007-08

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	एप्रिल 2007	मे 2007	जून 2007	जुलै 2007	ऑगस्ट 2007	सप्टेंबर 2007	ऑक्टोबर 2007
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	तांदूळ उत्तम	किलो	24.00	24.00	24.00	24.00	26.00	26.00	32.00
2	गहू उत्तम	किलो	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00
3	गव्हाचे पीठ	किलो	15.00	15.00	15.00	15.00	14.00	14.00	15.00
4	ज्वारी (संकरित)	किलो	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00
5	ज्वारी (देशी)	किलो	12.00	13.00	13.00	13.00	13.00	14.00	20.00
6	बाजरी मध्यम	किलो	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	12.00
7	काबुली चणा (अखुवा)	किलो	44.00	44.00	44.00	44.00	44.00	44.00	44.00
8	हरभराडाळ मध्यम	किलो	32.00	32.00	32.00	34.00	32.00	32.00	35.00
9	तूरडाळ मध्यम	किलो	35.00	34.00	34.00	36.00	36.00	38.00	38.00
10	मूगडाळ मध्यम	किलो	40.00	34.00	40.00	40.00	40.00	40.00	35.00
11	उडीदडाळ	किलो	45.00	45.00	45.00	45.00	45.00	45.00	45.00
12	मसूरडाळ	किलो	26.00	35.00	35.00	35.00	35.00	35.00	35.00
13	मटकी	किलो	28.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00
14	पांढरा वाटाणा	किलो	20.00	20.00	20.00	20.00	22.00	22.00	22.00
15	साबुदाणा	किलो	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00
16	शेंगदाणे	किलो	48.00	44.00	44.00	50.00	50.00	50.00	52.00
17	रवा	किलो	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00
18	मैदा	किलो	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00
19	पोहे	किलो	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00
20	साखर	किलो	16.00	14.50	14.50	15.00	15.00	15.00	15.00
21	गूळ पिवळा	किलो	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00
22	गोडेतेल भुईमुगाचे(सुटे)	किलो	72.00	72.00	75.00	80.00	80.00	78.00	80.00
23	वनस्पती तूप (सुटे)	किलो	65.00	65.00	65.00	65.00	65.00	60.00	65.00
24	खोबरेल तेल (सुटे)	100ग्रॅम	8.00	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	8.00
25	म्हशीचे दूध (सुटे)	लीटर	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00
26	म्हशीचे शुध्द तूप	किलो	200.00	200.00	200.00	200.00	220.00	220.00	220.00
27	बोकडाचे मांस	किलो	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00

तक्ता क्रमांक - 4.2 (पुढे चालु)

जिल्हा मुख्यालयातील महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष -2007-08

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	नोव्हेंबर 2007	डिसेंबर 2007	जानेवारी 2008	फेब्रुवारी 2008	मार्च 2008	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
(1)	(2)	(3)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
1	तांदूळ	किलो	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	28.33	22.33
2	गहू	किलो	13.00	13.00	14.00	14.00	14.00	13.25	12.25
3	गव्हांचे पीठ	किलो	15.00	15.00	15.00	16.00	15.00	14.92	13.33
4	ज्वारी (संकरित)	किलो	8.00	9.00	10.00	10.00	10.00	8.58	7.50
5	ज्वारी (देशी)	किलो	20.00	20.00	18.00	18.00	15.00	15.75	12.58
6	बाजरी	किलो	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	11.00	9.92
7	काबुली चणा (अख्खा)	किलो	44.00	40.00	40.00	40.00	40.00	42.67	42.67
8	हरभरा डाळ	किलो	35.00	32.00	28.00	32.00	34.00	32.50	34.25
9	तूरडाळ	किलो	35.00	38.00	40.00	38.00	40.00	36.83	29.83
10	मूगडाळ	किलो	35.00	34.00	30.00	32.00	34.00	36.17	42.58
11	उडीदडाळ	किलो	45.00	35.00	32.00	32.00	34.00	41.08	47.67
12	मसूरडाळ	किलो	35.00	35.00	35.00	35.00	35.00	34.25	28.25
13	मटकी	किलो	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	29.83	28.00
14	पांढरा वाटाणा	किलो	22.00	20.00	20.00	24.00	24.00	21.33	20.17
15	साबुदाणा	किलो	32.00	30.00	30.00	30.00	30.00	31.33	30.08
16	शेंगदाणे	किलो	52.00	48.00	48.00	48.00	52.00	48.83	38.75
17	रवा	किलो	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	15.83
18	मेदा	किलो	14.00	14.00	14.00	14.00	15.00	14.08	15.17
19	पोहे	किलो	19.00	19.00	19.00	19.00	19.00	18.42	20.04
20	साखर	किलो	15.00	15.00	15.50	15.50	16.00	15.17	19.50
21	गूळ पिवळा	किलो	18.00	18.00	18.00	18.00	20.00	19.33	23.50
22	गोडतेल भुईमुगाचे(सुटे)	किलो	80.00	70.00	80.00	80.00	84.00	77.58	61.17
23	वनस्पती तूप (सुटे)	किलो	65.00	60.00	60.00	60.00	65.00	63.33	57.25
24	खोबरेल तेल (सुटे)	100ग्रॅम	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	8.83	8.08
25	म्हशीचे दूध (सुटे)	लीटर	19.00	19.00	19.00	19.00	19.00	17.83	16.83
26	म्हशीचे शुध्द तूप	किलो	220.00	220.00	200.00	200.00	200.00	208.33	193.33
27	बोकडाचे मांस	किलो	140.00	140.00	140.00	140.00	150.00	140.83	142.50

तक्ता क्रमांक - 4.2 (पुढे चालु)

जिल्हा मुख्यालयातील महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष -07-08

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	एप्रिल 2007	मे 2007	जून 2007	जुलै 2007	ऑगस्ट 2007	सप्टेंबर 2007	ऑक्टोबर 2007
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
28	कॉबडी (ब्रॉयलर) न सोललेली	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
29	ताजे मासे (स्थानिक)	किलो	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
30	अंडी कॉबडीची (सुधारित)	डझन	28.00	30.00	30.00	28.00	24.00	28.00	25.00
31	आयोडीनयुक्त मीठ	किलो	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00
32	हळद पावडर (सुटी)	100 ग्रॅम	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
33	गरम मसाला पावडर (स्थानिक)	100 ग्रॅम	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00
34	बटाटे	किलो	10.00	12.00	12.00	15.00	16.00	16.00	16.00
35	कांदे	किलो	12.00	10.00	16.00	15.00	20.00	22.00	20.00
36	लसूण	100 ग्रॅम	6.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	9.00
37	केळी (जळगाव)	डझन	15.00	20.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00
38	सफरचंद	किलो	100.00	120.00	120.00	80.00	60.00	60.00	60.00
39	चहापत्ती	किलो	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00
40	रॉकेल (खु.बा.)	लीटर	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
41	रॉकेल (स्व.धा.दु.)	लीटर	9.75	9.75	9.75	9.75	9.75	9.75	9.75
42	पेट्रोल	लीटर	47.24	47.24	47.24	47.24	47.24	47.24	47.24
43	कांडेपेटी	1 नग	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
44	धुण्याचा साबण	250ग्रॅम	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00
45	प्रसाधन साबण	1 बडी	13.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	15.00
46	ब्रेड (स्थानिक)	400 ग्रॅम	10.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00
47	गॅस सिलिंडर (स्वयंपाकाचा)	प्रत्येकी	301.81	301.81	301.81	301.81	301.81	301.81	301.81
48	टाल्कम पावडर (पॉन्डस/तत्सम)	100 ग्रॅम	29.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00
49	दुध पेस्ट (कोलगेट साधी/ तत्सम)	100 ग्रॅम	26.00	26.00	26.00	26.00	26.00	26.00	26.00
50	सोने (स्टॅण्डर्ड)	10 ग्रॅम	9700	9800	9800	9750	9800	10250	10400
51	चांदी	10 ग्रॅम	151	155	150	155	155	160	160

तक्ता क्रमांक - 4.2 (पुढे चालु)

जिल्हा मुख्यालयातील महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष -2007-08

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	नोव्हेंबर 2007	डिसेंबर 2007	जानेवारी 2008	फेब्रुवारी 2008	मार्च 2008	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
(1)	(2)	(3)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
28	कोंबडी (ब्रॉयलर) न सोललेली	किलो	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	68.33	59.17
29	ताजे मासे (स्थानिक)	किलो	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	73.33
30	अंडी कोंबडीची (सुधारित)	डझन	28.00	28.00	30.00	24.00	26.00	27.42	23.17
31	आयोडीनयुक्त मीठ	किलो	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	8.46
32	हळद पावडर (सुटी)	100 ग्रॅम	10.00	12.00	12.00	12.00	12.00	10.67	9.83
33	गरम मसाला पावडर (स्थानिक)	100 ग्रॅम	11.00	15.00	15.00	15.00	15.00	12.33	10.67
34	बटाटे	किलो	16.00	15.00	10.00	10.00	10.00	13.17	12.92
35	कांदे	किलो	20.00	12.00	8.00	8.00	6.00	14.08	9.58
36	लसूण	100 ग्रॅम	9.00	9.00	10.00	8.00	8.00	8.25	7.17
37	केळी (जळगाव)	डझन	15.00	15.00	15.00	15.00	20.00	15.83	14.50
38	सफरचंद	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	80.00	76.67	75.00
39	चहापत्ती	किलो	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	121.67
40	रॉकेल (खु.बा.)	लीटर	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	11.92
41	रॉकेल (स्व.धा.दु.)	लीटर	9.75	9.75	9.75	9.75	9.75	9.75	9.62
42	पेट्रोल	लीटर	47.24	47.24	47.24	49.36	49.36	47.59	49.54
43	काडेपेटी	1 नग	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
44	धुण्याचा साबण	250ग्रॅम	7.00	7.00	8.00	8.00	8.00	7.25	7.00
45	प्रसाधन साबण	1 वडी	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	14.42	13.00
46	ब्रेड (स्थानिक)	400 ग्रॅम	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	13.67	8.50
47	गॅस सिलिंडर (स्वयंपाकाचा)	प्रत्येकी	301.81	301.81	301.81	301.81	301.81	301.81	302.11
48	टाल्कम पावडर (पॉन्डस/तत्सम)	100 ग्रॅम	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	29.92	28.00
49	टुथ पेस्ट (कोलगेट साधी/ तत्सम)	100 ग्रॅम	27.00	27.00	27.00	27.00	27.00	26.42	25.00
50	सोने (स्टॅण्डर्ड)	10 ग्रॅम	10800	11100	11200	11500	11900	10500.00	8683.33
51	चांदी	10 ग्रॅम	168	170	175	178	180	163.08	194.17

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 4.3

औद्योगिक कामगारांकरिता ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक (मायाभूत वर्ष : 2001=100)

जिल्हा :- वर्धा

केंद्र-नागपूर

संदर्भ वर्ष - 2007-08

अ. क्र.	महिना/ वर्ष	अन्नगट	पान, सुपारी तंबाखू इ.	इंधन व दिवाबत्ती	घरबांधणी	कापड, बिछाने व पादत्राणे	संकीर्ण	सर्वसाधारण निर्देशांक
1	2	4	5	6	7	8	9	10
1	एप्रिल -07	135	132	139	151	117	129	136
2	मे -07	138	134	139	151	118	129	137
3	जून-07	141	135	139	151	118	129	138
4	जुलै-07	149	139	142	153	118	129	142
5	ऑगस्ट-07	148	140	139	153	118	129	142
6	सप्टेंबर-07	150	143	138	153	120	131	143
7	ऑक्टोबर-07	154	143	143	153	115	131	145
8	नोव्हेंबर-07	147	143	143	153	117	131	142
9	डिसेंबर-07	146	143	142	153	120	132	142
10	जानेवारी-08	144	144	140	155	120	132	141
11	फेब्रुवारी-08	146	145	141	155	120	133	142
12	मार्च-08	156	150	141	155	120	136	148
वार्षिक सरासरी		143	137	144	152	118	130	140

आधार:-श्रम केंद्र, भारत सरकार,सिमला

तक्ता क्रमांक - 4.4
किंमतीचे महत्त्वाचे निर्देशांक

जिल्हा :- वर्धा

संदर्भ - 2007-08

अ. क्र.	महिना / वर्ष	अखिल भारतीय घाऊक किंमत निर्देशांक (पायाभूत वर्ष 1993-94)	ग्राहक किंमत निर्देशांक							
			औद्योगिक कामगारांसाठी (पायाभूत वर्ष 2001)		महाराष्ट्र (पायाभूत वर्ष 2003)		शेतमजुरांसाठी (पायाभूत वर्ष 1986-87)		शहरी अश्रमिक कर्मचाऱ्यांसाठी (पायाभूत वर्ष 1984-85)	
				अखिल भारत	ग्रामीण	नागरी	महाराष्ट्र	अखिल भारत	नागपूर	अखिल भारत
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	एप्रिल -07	211.5	132	128	119	116	407	394	475	501
2	मे-07	212.3	132	129	123	121	411	395	475	503
3	जून-07	212.3	134	130	124	122	415	399	477	506
4	जुलै-07	213.6	136	132	126	124	420	404	485	514
5	ऑगस्ट-07	213.8	135	133	127	124	424	408	488	515
6	सप्टेंबर-07	215.1	136	133	127	123	423	410	489	516
7	ऑक्टोबर-07	215.2	138	134	128	124	425	413	491	520
8	नोव्हेंबर-07	215.9	137	134	128	124	427	414	489	519
9	डिसेंबर-07	216.4	138	134	129	125	428	413	489	518
10	जानेवारी-08	218.1	137	134	135	131	431	413	487	520
11	फेब्रुवारी-08	219.9	138	135	136	132	431	417	491	523
12	मार्च-08	225.5	140	137	136	133	437	423	494	528

आधार:-1) केंद्रीय सांख्यिकीय संघटना, नवी दिल्ली. 2) आर्थिक सल्लागार, उद्योग मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.

3) श्रम केंद्र, भारत सरकार, सिमला 4) कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई

5) अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 5.1
गोळा केलेला जमीन महसूल

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष-2007-08

(रुपये हजार)

अ. क्र.	तालुका	जमीन महसुलाची एकूण चालू मागणी	जमीन महसुलाची थकबाकी	एकूण मागणी	सूट	निलंबित वसुलीची रक्कम	वसुली पात्र रक्कम {5-(6+7)}	प्रत्यक्ष वसुली	खातेदारांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	आष्टी	85	11	96	0	0	96	76	15043
2	कारंजा	53	2	55	0	0	55	55	21738
3	आर्वी	175	0	175	0	0	175	120	24829
4	सेलु	178	122	300	8	0	292	167	24382
5	वर्धा	183	0	183	0	0	183	183	29094
6	देवळी	488	24	512	0	0	512	512	26375
7	हिंगणघाट	191	10	201	0	0	201	143	31733
8	समुद्रपूर	98	0	98	0	0	98	98	30646
जिल्हा एकूण		1451	169	1620	8	0	1612	1354	203840

आधार -जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 5.2

स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे उत्पन्न व खर्च

जिल्हा :- वर्धा

संदर्भ वर्ष-2007-08

(रूपये हजारात)

अ. क्र.	बाब	ग्राम-पंचायत	जिल्हा परिषद	महानगर पालिका	नगर परिषद	कटक मंडळ
(1)	(2)	(2)	(4)	(5)	(6)	(7)
	स्थानिक स्वराज्य संस्थांची संख्या	517	1	0	6	0
अ)	जमा					
1	सुरूवातीची शिल्लक	66124	366948	0	123050	0
2	चालू वर्षातील जमा					
	2.1 शासकीय अनुदाने व वर्गणी	48226	201565	0	414129	0
	2.2 सर्व प्रकारचे कर	56933	23599	0	85618	0
	2.3 इतर जमा	31398	16092	0	47254	0
	2.4 एकूण (बाब 2.1 ते 2.3)	136557	241256	0	547001	0
	एकूण प्राप्ती (सुरूवातीची शिल्लक मिळून)	202681	608204	0	670051	0.00
ब)	खर्च					
3	चालू वर्षातील खर्च					
	3.1 सामान्य प्रशासन	27749	8795	0	38384	0
	3.2 शिक्षण	535	11662	0	15508	0
	3.3 सार्वजनिक आरोग्य	56357	21810	0	77247	0
	3.4 इतर	54200	253902	0	380877	0
	एकूण (3.1 ते 3.4)	138841	296169	0	512016	0
4	अखेरची शिल्लक	63840	312035	0	158035	0

आधार :- 1) जिल्हा परिषद, 2) ग्रामपंचायत विभाग, जिल्हा परिषद, वर्धा

3) नगरपरिषद(सर्व), वर्धा

तक्ता क्रमांक - 5.3

बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्जे

जिल्हा- वर्धा

संदर्भ वर्ष-2007-08

अ. क्र.	तालुका	बँकांची कार्यालये असलेली गावे व शहरे	वर्गीकृत बँका (संख्या)	वर्गीकृत बँकांची शाखा कार्यालये	वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी (लाख रुपये)
(1)	(2)	(2)	(4)	(5)	(6)
1	आष्टी	4	2	4	उ.ना.
2	कारंजा	5	3	5	उ.ना.
3	आर्वी	6	6	10	उ.ना.
4	सेलु	8	4	8	उ.ना.
5	वर्धा	9	12	21	उ.ना.
6	देवळी	7	5	9	उ.ना.
7	हिंगणघाट	6	6	10	उ.ना.
8	समुद्रपूर	8	3	8	उ.ना.
जिल्हा एकूण		53	41	75	120406

टिप :- रकाना 6 ची तहसील निहाय स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नाही.

आधार :- जिल्हा अग्रणी बँक, (बँक ऑफ इंडिया, वर्धा)

तक्ता क्रमांक - 5.4
अल्पबचत कार्यक्रमाची प्रगती

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष-2006-07 व 2007-08

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	योजनेचे नाव	2006-07 अखेर अल्पबचत खातेदारांची संख्या	2006-07 मधील अल्पबचत खात्यांतील गुंतवणूक		सन 2007-08 मधील अल्पबचत खात्यांतील गुंतवणूक	
			ढोबळ	निव्वळ	ढोबळ	निव्वळ
(1)	(2)	(2)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	टपाल बचत खाते	23225	5027.86	252.93	5843.89	510.97
2	पुनरावर्ती ठेवी	169155	3516.55	1215.46	3847.38	896.89
3	समयबध्द ठेवी	8655	1437.60	259.97	1328.86	-43.41
4	सार्वजनिक भविष्य निर्वाह निधी					
4.1	स्टेट बँक	6415	1748.58	1232.99	1443.59	565.14
4.2	बँक ऑफ महाराष्ट्र	0	0.00	0.00	0.00	0.00
4.3	टपाल खाते	3316	160.59	123.72	174.71	95.95
4.4	इतर बँका	0	0.00	0.00	0.00	0.00
5	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे (8 वी मालिका)	0	621.12	60.68	453.81	-41.08
6	इंदिरा विकास पत्रे	0	0.00	-0.94	0.00	-188.75
7	किसान विकास पत्रे	0	1888.75	850.98	1126.96	165.93
8	मासिक प्राप्ती योजना	3350	1977.71	206.42	1451.50	-445.48
9	राष्ट्रीय बचत योजना-87	0	0.00	-22.47	0.00	-10.33
10	राष्ट्रीय बचत योजना-92	0	0.00	-0.22	0.00	0.00
11	इतर सर्व योजना (वरिष्ठ नागरीक बचत योजना)	0	138.04	89.76	85.28	55.88
जिल्हा एकूण		214116	16516.80	4269.28	15755.98	1561.71

आधार :- सहायक संचालक (अल्पबचत), जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा

सन 2006-07 पासून गुंतवणूकीचे उद्दिष्ट्ये देण्यात आलेले नाही. म्हणून अल्पबचत गुंतवणूक कमी

तक्ता क्रमांक - 5.5

आयुर्विमा विषयक आकडेवारी

जिल्हा :- वर्धा

संदर्भ वर्ष-2007-08

अ. क्र.	बाब	परिमाण	तपशील
(1)	(2)	(2)	(4)
1	आयुर्विमा महामंडळाच्या जिल्ह्यातील शाखा	संख्या	3
2	चालू विमा पॉलिसीज (मार्च 2008 अखेर)	संख्या	281799
3	मार्च अखेर व्यपगत विमा पॉलिसीज	संख्या	548
4	नवीन व्यवसाय (2007-08)		
4.1	उत्तरविलेली विमापत्रे	संख्या	46884
4.2	विमा रक्कम	(रु लाख)	37775
4.3	विम्याचा प्रथम हप्ता रक्कम	(रु लाख)	4384.03
5	जिल्ह्यातील विमा प्रतिनिधीची संख्या		
5.1	एकूण विमा प्रतिनिधी	संख्या	1366
5.2	एकूण पैकी ग्रामीण विमा प्रतिनिधी	संख्या	753
5.3	एकूण पैकी महिला विमा प्रतिनिधी	संख्या	231
5.4	एकूण महिला प्रतिनिधीपैकी ग्रामीण महिला प्रतिनिधी	संख्या	60

टीप - वरील माहिती केवळ भारतीय जीवन विमा निगम यांच्याकडील असून यात खाजगी विमा कंपन्यांचा समावेश केलेला नाही

आधार :- भारतीय जीवन विमा निगम, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 6.1

जमिनीचा वापर

(क्षेत्रफळ हेक्टर मध्ये)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2000-01

अ. क्र.	तालुका	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र			पडीत जमिनीव्यतिरिक्त लागवड न झालेली एकूण जमीन
				बिगर शेती वापराखालील जमीन	पडीत/ लागवडी लायक नसलेली जमीन	एकूण (5+6)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	आष्टी	45494	6145	1202	3357	4559	619
2	कारंजा	60911	6399	3190	2790	5980	2517
3	आर्वी	111008	26162	6910	3751	10661	4790
4	सेलु	70593	8847	4988	2597	7585	4296
5	वर्धा	81589	11460	9396	114	9510	2245
6	देवळी	69732	9535	5970	878	6848	1710
7	हिंगणघाट	89919	3422	5476	1359	6835	2073
8	समुद्रपुर	99668	4937	4298	2564	6862	1667
जिल्हा एकूण		628914	76907	41430	17410	58840	19917

तक्ता क्रमांक - 6.1

जमिनीचा वापर

(क्षेत्रफळ हेक्टर मध्ये)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2000-01

अ. क्र.	तालुका	पडीत जमीन			निव्वळ क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक (दुसोटा क्षेत्र)	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र (12+13)	लागवडी- लायक क्षेत्र (8+14)
		चालू पड	इतर पड	एकूण पड '(9+10)				
(1)	(2)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1	आष्टी	4250	2295	6545	21438	11895	33333	33952
2	कारंजा	4850	3268	8118	32149	14582	46731	49248
3	आर्वी	5852	7672	13524	50597	7763	58360	63150
4	सेलु	3580	2239	5819	34442	15068	49510	53806
5	वर्धा	2554	1674	4228	48377	6063	54440	56685
6	देवळी	3362	6584	9946	36721	10384	47105	48815
7	हिंगणघाट	8460	4056	12516	58890	2542	61432	63505
8	समुद्रपुर	3642	1695	5337	73770	16836	90606	92273
जिल्हा एकूण		36550	29483	66033	356384	85133	441517	461434

आधार - 1) कृषि आयुक्तालय पुणे

तक्ता क्रमांक - 6.1

जमिनीचा वापर

(क्षेत्रफळ हेक्टर मध्ये)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2000-01

अ. क्र.	तालुका	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र			पडीत जमिनीव्यतिरिक्त लागवड न झालेली एकूण जमीन
				बिगर शेती वापराखालील जमीन	पडीत/ लागवडी लायक नसलेली जमीन	एकूण (5+6)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	आष्टी	45494	6145	1202	3357	4559	619
2	कारंजा	60911	6399	3190	2790	5980	2517
3	आर्वी	111008	26162	6910	3751	10661	4790
4	सेलु	70593	8847	4988	2597	7585	4296
5	वर्धा	81589	11460	9396	114	9510	2245
6	देवळी	69732	9535	5970	878	6848	1710
7	हिंगणघाट	89919	3422	5476	1359	6835	2073
8	समुद्रपुर	99668	4937	4298	2564	6862	1667
जिल्हा एकूण		628914	76907	41430	17410	58840	19917

तक्ता क्रमांक - 6.1

जमिनीचा वापर

(क्षेत्रफळ हेक्टर मध्ये)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2000-01

अ. क्र.	तालुका	पडीत जमीन			निव्वळ क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक (दुसोटा क्षेत्र)	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र (12+13)	लागवडी- लायक क्षेत्र (8+14)
		चालू पड	इतर पड	एकूण पड (9+10)				
(1)	(2)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1	आष्टी	4250	2295	6545	21438	11895	33333	33952
2	कारंजा	4850	3268	8118	32149	14582	46731	49248
3	आर्वी	5852	7672	13524	50597	7763	58360	63150
4	सेलु	3580	2239	5819	34442	15068	49510	53806
5	वर्धा	2554	1674	4228	48377	6063	54440	56685
6	देवळी	3362	6584	9946	36721	10384	47105	48815
7	हिंगणघाट	8460	4056	12516	58890	2542	61432	63505
8	समुद्रपुर	3642	1695	5337	73770	16836	90606	92273
जिल्हा एकूण		36550	29483	66033	356384	85133	441517	461434

आधार - 1) कृषि आयुक्तालय पुणे

तक्ता क्रमांक - 6.2

निरनिराळ्या निकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष -2000-01

अ. क्र.	तहसील	तांडुळ	गाहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	आष्टी	6	2629	3075	0	3075	23	0
2	कारंजा	242	2419	3660	0	3660	7	2
3	आर्वी	39	2379	6394	30	6424	15	0
4	सेलु	2	3312	5246	71	5317	0	129
5	वर्धा	2	2703	6198	41	6239	0	23
6	देवळी	4	178	6658	0	6658	42	28
7	हिंगणघाट	33	2402	6259	180	6439	13	3
8	समुद्रपुर	256	3374	5718	1503	7221	0	2
जिल्हा एकूण		584	19396	43208	1825	45033	100	187

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालू
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष -2000-01

अ. क्र.	तहसिल	वरी	माचणी	इतर तृण धान्ये	एकूण तृण धान्ये	हरभरा	तुर	मूग
1	2	10	11	12	13	14	15	16
1	आष्टी	0	0	0	5733	642	2510	193
2	कारंजा	0	0	0	6330	1548	3480	168
3	आर्वी	0	0	0	8857	483	5650	142
4	सेलु	0	0	0	8760	1569	4920	155
5	वर्धा	0	0	0	8967	1415	1015	123
6	देवळी	0	0	0	6910	1395	10875	170
7	हिंगणघाट	0	0	62	8952	3174	8315	133
8	समुद्रपुर	0	0	0	10853	7104	14650	310
जिल्हा एकूण		0	0	62	65362	17330	51415	1394

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालू

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष -2000-01

अ. क्र.	तहसिल	उडीद	वाल	कुळीथ	मटकी	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्नधान्ये 14 + 23
1	2	17	18	19	20	21	22	23
1	आष्टी	39	0	0	19	122	3525	9258
2	कारंजा	327	0	0	29	107	5659	11989
3	आर्वी	52	0	0	50	172	6549	15406
4	सेलु	11	0	0	30	186	6871	15631
5	वर्धा	0	2	37	106	212	2910	11877
6	देवळी	0	0	0	21	220	12681	19591
7	हिंगणघाट	65	0	0	316	68	12071	21023
8	समुद्रपुर	29	0	41	119	256	22509	33362
जिल्हा एकूण		523	2	78	690	1343	72775	138137

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालू
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष -2000-01

अ. क्र.	तहसिल	ऊस	मिरची	हळद	सुपारी	इतर मसाल्याचे पदार्थ	एकूण मसाल्याचे पदार्थ	आंबा
1	2	24	25	26	27	28	29	30
1	आष्टी	12	158	0	0	1	159	8
2	कारंजा	8	104	12	0	14	130	7
3	आर्वा	765	84	0	0	5	89	14
4	सेलु	2101	205	0	0	25	230	16
5	वर्धा	670	100	0	0	250	350	28
6	देवळी	645	38	0	0	6	44	4
7	हिंगणघाट	236	176	0	0	10	186	2
8	समुद्रपुर	209	307	21	0	56	384	15
	जिल्हा एकूण	4646	1172	33	0	367	1572	94

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालु
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष -2000-01

अ. क्र.	तहसिल	केळी	मोसंबी	संत्री	लिंबु	पेरु	पपई	इतर फळे	एकूण फळे
1	2	31	32	33	34	35	36	37	38
1	आष्टी	42	75	2007	32	3	1	0	2168
2	कारंजा	13	30	2146	28	3	2	8	2237
3	आर्वी	91	26	2199	14	4	6	9	2363
4	सेलु	151	3	550	7	3	18	10	758
5	वर्धा	163	1	634	11	19	14	19	889
6	देवळी	0	0	723	0	5	0	8	740
7	हिंगणघाट	65	0	1277	21	0	0	0	1365
8	समुद्रपुर	0	3	344	4	2	13	15	396
जिल्हा एकूण		525	138	9880	117	39	54	69	10916

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे घाल
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

संदर्भ वर्ष -2000-01

अ. क्र.	तहसिल	कांदे	कोबी	वांगी	टोमॅटी	मेथी	भेंडी	इतर
1	2	39	40	41	42	43	44	45
1	आष्टी	54	25	59	60	6	26	52
2	कारंजा	16	8	52	71	3	11	50
3	आर्वी	20	11	54	49	3	77	96
4	सेलु	63	35	244	112	14	87	140
5	वर्धा	59	69	165	98	23	85	250
6	देवळी	17	22	4	58	0	43	92
7	हिंगणघाट	9	10	33	34	0	40	56
8	समुद्रपुर	70	14	269	139	3	141	150
	जिल्हा एकूण	308	194	880	621	52	510	886

तथेता क्रमांक - 6.2 पुढे चालु
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

संदर्भ वर्ष -2000-01

अ. क्र.	तहसिल	एकूण भाजीपाला	एकूण फळे व भाजी- पाला	संकीर्ण खाद्य पिके	एकूण खाद्य पिके	कापूस	इतर तंतू पिके
1	2	46	47	48	49	50	51
1	आष्टी	282	2450	0	11879	10766	0
2	कारंजा	211	2448	0	14575	7675	0
3	आर्वी	310	2673	0	18933	26284	1
4	सेलु	695	1453	0	19415	20343	0
5	वर्धा	749	1638	0	14535	18118	0
6	देवळी	236	976	0	21256	15042	0
7	हिंगणघाट	182	1547	0	22992	20952	15
8	समुद्रपुर	786	1182	0	35137	21218	0
जिल्हा एकूण		3451	14367	0	158722	140398	16

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालू

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष 2000-01

अ. क्र.	तहसिल	एकूण तंतू पिके	भूईमूग	करडई	जवस	तीळ	नारळ	सोयाबीन
1	2	52	53	54	55	56	57	58
1	आष्टी	10766	1032	0	5	41	0	9532
2	कारंजा	7675	2826	0	139	93	0	21361
3	आर्वी	26285	196	4	66	94	0	12712
4	सेलु	20343	202	0	42	63	0	9229
5	वर्धा	18118	21	0	70	128	0	21466
6	देवळी	15042	21	3	28	344	0	10283
7	हिंगणघाट	20967	14	15	137	58	0	17180
8	समुद्रपुर	21218	0	79	97	99	0	33619
जिल्हा एकूण		140414	4312	101	584	920	0	135382

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालू

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष -2000-01

अ. क्र.	तहसिल	इतर गळीत धान्ये	एकूण गळीत धान्ये	तंबाखू	इतर औषधी व मादक पदार्थ	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-यांची पिके	हिरवी पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके
1	2	59	60	61	62	63	64	65	66
1	आष्टी	61	10671	0	0	0	0	7	10
2	कारंजा	10	24429	0	0	0	40	0	12
3	आर्वी	30	13102	0	0	0	40	0	0
4	सेलु	68	9604	0	0	0	123	25	0
5	वर्धा	20	21705	0	0	0	0	82	0
6	देवळी	19	10698	0	0	0	62	47	0
7	हिंगणघाट	35	17439	0	0	0	10	15	9
8	समुद्रपुर	349	34243	0	0	0	0	0	8
जिल्हा एकूण		592	141891	0	0	0	275	176	39

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालु
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 2000-01

अ. क्र.	तहसिल	एकूण अखाद्य पिके	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक वेळा लागवडी-खालील क्षेत्र	लागवडी खालील निव्वळ क्षेत्र
1	2	67	68	69	70
1	आष्टी	21454	33333	11895	21438
2	कारंजा	32156	46731	14582	32149
3	आर्वी	39427	58360	7763	50597
4	सेलु	30095	49510	15068	34442
5	वर्धा	39905	54440	6063	48377
6	देवळी	25849	47105	10384	36721
7	हिंगणघाट	38440	61432	2542	58890
8	समुद्रपुर	55469	90606	16836	73770
	जिल्हा एकूण	282795	441517	85133	356384

आधार- 1) कृषी आयुक्तालय, पुणे

तक्ता क्रमांक - 6.3

मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी अंदाजित उत्पादन

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2005-06

1] प्रति हेक्टरी उत्पादन - किलो मध्ये

2] एकूण उत्पादन -- "00" मे. टन मध्ये

अ. क्र.	पिकाचे नाव	प्रति हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन	अ. क्र.	पिकाचे नाव	प्रति हेक्टर उत्पादन	एकूण उत्पादन
(1)	(2)	(3)	(4)	(1)	(2)	(3)	(4)
1	तांदूळ	974	2	17	जवस	345	1
2	गहू	1262	240	18	भुईमूग	833	12
3	ज्वारी	810	160	19	मोहरी	150	0.2
4	बाजरी	0	0	20	तीळ	205	1
5	बाली	0	0	21	सुर्यफुल	639	6
6	मका	0	0	22	सोयाबीन	2339	1090
7	नाचणी	0	0	23	ऊस	55	885
8	इतर धान्ये	0	0	24	कापूस	186	877
9	एकूण धान्ये	3046	402	25	मेस्टा[अंबाडी]	0	0
10	हरभरा	533	138	26	तंबाखू	0	0
11	तूर	1014	531	27	औषधी पदार्थ	0	0
12	उडीद	1144	3	28	सुंठ [आले]	992	4
13	मूग	250	2	29	मिरची [लाल]	487	5
14	मसूर	0	0	30	हळद	1085	30
15	इतर कडधान्ये	340	1	31	बटाटे	2870	3
16	एकूण कडधान्ये	3281	675	32	रताळी	12440	2264

टीप - 1) उसाचे उत्पादन ड्रेसड केनच्या स्वरूपात आहे.

2) बाब 26 मेस्टा: 1 गासडी = 180 कि.ग्रॅ.

3) कापसाचे उत्पादन "00" गाठीच्या स्वरूपात आहे. 1 गासडी = 170 कि.ग्रॅ.

4) उत्पादन अत्यल्प असल्यासे निरंक द्यावे.

आधार - कृषि आयुक्तालय, पुणे

तक्ता क्रमांक - 6.4

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2007

(पर्जन्य - मि.मी.)

अ. क्र.	तालुका / केंद्र	सरासरी		वर्ष 2007 मधील		सरासरीच्या तुलनेत वर्षातील पर्जन्याची टक्केवारी
		पर्जन्य दिवस (संख्या)	पर्जन्य	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)
1	आष्टी	69	979.20	63	1213.80	123.96
2	कारंजा	67	979.20	53	1068.10	109.08
3	आर्वी	65	979.20	69	1185.50	121.07
4	सेलु	61	1099.80	61	1717.20	156.14
5	वर्धा	67	1099.80	65	1188.80	108.09
6	देवळी	63	1099.80	71	1091.40	99.24
7	हिंगणघाट	67	1132.70	63	1437.60	126.92
8	समुद्रपूर	68	1132.70	69	1399.50	123.55

आधार : जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 6.5
विविध साधनांखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : (2000-01)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	ओलिताखालील क्षेत्र		ओलिता खालील निव्वळ क्षेत्र(3+4)	ओलिता खालील स्थूल क्षेत्र	एकूण लागवडी खालील स्थूल क्षेत्र	ओलिता खालील स्थूल क्षेत्राची ह्यागवडीखालील स्थूल क्षेत्राशी टक्केवारी
		पृष्ठभागीय	विहिरी				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	आष्टी	361	3219	3580	5002	33333	15.01
2	कारंजा	324	3296	3620	5340	46731	11.43
3	आर्वी	306	3647	3953	5471	58360	9.37
4	सेलु	455	5012	5467	7514	49510	15.18
5	वर्धा	484	3865	4349	5337	54440	9.80
6	देवळी	204	1842	2046	2575	47105	5.47
7	हिंगणघाट	411	3544	3955	4938	61432	8.04
8	समुद्रपूर	975	3640	4615	5627	90606	6.21
एकूण		3520	28065	31585	41804	441517	9.47

आधार - कृषी आयुक्तालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक - 6.6

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : (2000-01)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	तांदूळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	नाचणी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	आष्टी	0	2000	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	1954	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	0	1510	0	0	0	0	15	0
4	सेलु	0	2412	0	0	0	0	75	0
5	वर्धा	0	2207	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	126	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	1850	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	2442	0	0	0	0	0	0
एकूण			14501	0	0	0	0	90	0

तक्ता क्रमांक - 6.6 (पुढे चालु)

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : (2000-01)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	इतर तृण धान्ये	एकूण तृण धान्ये	हरभरा	तूर	वाटाणा	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्नधान्ये
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	आष्टी	0	2000	341	17	0	12	370	2370
2	कारंजा	0	1954	742	20	0	0	762	2716
3	आर्वी	0	1525	336	26	0	34	396	1921
4	सेलु	0	2487	975	28	0	32	1035	3522
5	वर्धा	0	2207	305	24	0	27	356	2563
6	देवळी	0	126	464	18	0	10	492	618
7	हिंगणघाट	0	1850	1001	32	0	0	1033	2883
8	समुद्रपूर	0	2442	1068	135	0	0	1203	3645
एकूण		0	14591	5232	300	0	115	5647	20238

तक्ता क्रमांक - 6.6 (पुढे चालु)

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : (2000-01)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	ऊस	एकूण मसाल्याचे पदार्थ	एकूण फळे	एकूण भाजीपाला	संकीर्ण खाद्यपिके	एकूण खाद्यपिके
1	2	19	20	21	22	23	24
1	आष्टी	12	159	2180	211	0	4932
2	कारंजा	8	114	2231	145	0	5214
3	आर्वी	765	89	2366	144	0	5285
4	सेलु	2101	220	760	608	0	7211
5	वर्धा	670	330	886	503	0	4952
6	देवळी	645	43	739	490	0	2535
7	हिंगणघाट	236	188	1369	150	0	4826
8	समुद्रपूर	209	404	383	868	0	5509
एकूण		4646	1547	10914	3119	0	40464

तक्ता क्रमांक - 6.6 (पुढे चालु)
निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : (2000-01)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	कापूस	इतर तंतू पिके	एकूण तंतू पिके	भुईमूग	जवस/सूर्यफूल	करडई	सोयाबीन	एकूण गळिताची पिके
1	2	25	26	27	28	29	30	31	32
1	आष्टी	0	0	0	62	0	0	0	62
2	कारंजा	9	0	9	76	0	0	1	77
3	आर्त्री	88	0	88	77	0	0	21	98
4	सेलु	0	0	0	202	35	0	16	253
5	वर्धा	300	0	300	21	7	0	15	43
6	देवळी	1	0	1	21	0	0	0	21
7	हिंगणघाट	0	0	0	13	0	0	4	17
8	समुद्रपूर	5	0	5	0	112	0	1	113
एकूण		403	0	403	472	154	0	58	684

तक्ता क्रमांक - 6.6 (पुढे चालु)
निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : (2000-01)

(क्षेत्र - हॅक्टर)

अ. क्र.	तालुका	तंबाखू	इतर औषधी व मादक पदार्थ	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-याची पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	ओलिता-खालील एकूण क्षेत्र
1	2	33	34	35	36	37	38	39
1	आष्टी	0	0	0	1	7	70	5002
2	कारंजा	0	0	0	40	0	126	5340
3	आर्वा	0	0	0	0	0	186	5471
4	सेलु	0	0	0	45	5	303	7514
5	वर्धा	0	0	0	0	42	385	5337
6	देवळी	0	0	0	1	17	40	2575
7	हिंगणघाट	0	0	0	10	85	112	4938
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	118	5627
एकूण		0	0	0	97	156	1340	41804

आधार:- कृषी आयुक्तालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक - 6.7
सिंचन विहिरी

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 1999-2000

अ. क्र.	तालुका	सिंचन विहिरीची एकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहिरीवर बसविलेले		वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरीची संख्या
			डिझेल पंप (संख्या)	विद्युत पंप (संख्या)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	आष्टी	4337	32	4037	193
2	कारंजा	4379	194	3963	2406
3	आर्वा	3826	42	3916	550
4	सेलू	4342	26	4210	790
5	वर्धा	4090	98	2211	681
6	देवळी	2707	23	2751	409
7	हिंगणघाट	3501	164	3126	1026
8	समुद्रपूर	2974	488	1704	812
जिल्हा एकूण		30156	1067	25918	6867

आधार - कृषि आयुक्तालय, पूणे

तक्ता क्रमांक - 6.8

कूपनलिका, हातपंप व विद्युत् पंप

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2007-08

अ. क्र.	तालुका	2007-08 वर्षातील			मार्च 2008 अखेर	
		यशस्वी कूपनलिकांची संख्या	बसविलेल्या हातपंपांची संख्या	बसविलेल्या विद्युत्पंपांची संख्या	चालू असलेल्या हातपंपांची संख्या	चालू असलेल्या विद्युत्पंपांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	आष्टी	0	0	0	167	7
2	कारंजा	7	7	0	248	10
3	आर्वी	4	4	0	409	17
4	सेलु	21	21	0	484	22
5	वर्धा	30	30	0	840	29
6	देवळी	5	5	0	420	24
7	हिंगणघाट	25	25	0	519	29
8	समुद्रपूर	7	7	0	453	28
जिल्हा एकूण		99	99	0	3540	166

आधार - उप अभियंता (यांत्रिकी), भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा, जिल्हा परिषद, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 6.9

लघुपाटबंधा-यांची कामे

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2007-08

अ.क्र	बाब/ तालुका	आष्टी	कारंजा	आर्वी	सेलु	वर्धा	देवळी	हिंगणघट	समुद्रपूर	एकूण जिल्हा	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	
1	संदर्भ वर्षात पूर्ण झालेल्या कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	4	2	2	2	3	0	0	3	16
		राज्य	0	0	1	0	0	0	0	0	1
		सहकारी	0	0	0	4	5	1	0	2	12
		एकूण	4	2	3	6	8	1	0	5	29
2	मार्च 2008 अखेर पूर्ण कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	17	65	54	48	37	19	38	27	305
		राज्य	3	2	12	1	2	0	1	0	21
		सहकारी	0	0	0	4	5	1	0	2	12
		एकूण	20	67	66	53	44	20	39	29	338
3	मार्च 2008 अखेर वापरात असलेल्या कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	17	65	54	48	37	19	38	27	305
		राज्य	3	2	12	1	2	0	1	0	21
		सहकारी	0	0	0	4	5	1	0	2	12
		एकूण	20	67	66	53	44	20	39	29	338
4	वापरात असलेल्या कामांचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)	जिल्हा परिषद	427	2411	1635	1306	966	635	773	804	8957
		राज्य	1180	1052	7970	607	778	0	342	0	11929
		सहकारी	0	0	0	279	302	29	0	412	1022
		एकूण	1607	3463	9605	2192	2046	664	1115	1216	21908
5	वापरात असलेल्या कामां खालील निव्वळ ओलित क्षेत्र (हेक्टर)	जिल्हा परिषद	61	324	57	115	37	19	77	99	789
		राज्य	782	522	4735	367	478	0	111	0	6995
		सहकारी	0	0	0	157	145	17	0	251	570
		एकूण	843	846	4792	639	660	36	188	350	8354

टिप : वरील माहितीमध्ये विहीरीखालील सिंचनक्षेत्राचा समावेश नाही.

आधार : 1. कार्यकारी अभियंता, वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा, 2. कार्यकारी अभियंता, लघुसिंचन विभाग, जि. प. वर्धा

3. जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 6.10
मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प

अ. क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहे त्या तालुक्याचे नाव	बोर प्र. बोरी ता. आर्वी	धाम प्र. महाकाली ता. आर्वी	पंचधारा प्र. रिधारा ता.सेलू
2	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1965	1986	1976
	ब) अपूर्ण असल्यास काम पूर्ण होण्याचे अपेक्षित वर्ष	0.00	0	0
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च रु. लाखात	371.91	5373	101.87
3	धरणाची उंची (मी)			
	अ) मंजूर झालेली	36.27	33.35	18.15
	ब) पूर्ण झालेली	36.27	33.35	18.15
4	कालवा			
	अ) मंजूर झालेली लांबी (किमी)	21.60	47.72	13.2
	ब) पूर्ण झालेली लांबी (किमी)	21.60	47.72	13.2
5	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)	127.42	62.51	8.75
6	31.03.2008 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	88.45	62.51	8.75
7	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	35584	15783	2914
8	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)	18169	10610	2262
9	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र हे.	13360	7090	1822
10	2007-08 मधील ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	0	0	0
		बारमाही		
		हंगामी	6343	3518
				581

अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प			
(1)	(2)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहे त्या तालुक्याचे नाव	डोंगरगाव प्र. नानबडी ता. सेलू	मदना प्र. मदना ता.आर्वी	पोथरा प्र. झुनका ता.समुद्रपूर	लाल नाला प्र. कोर ता.समुद्रपूर
2	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1972	0	1983	0
	ब) अपूर्ण असल्यास काम पूर्ण होण्याचे अपेक्षित वर्ष	0	2009	0	2009
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च रु. लाखात	37.88	8809.21	4099.84	10348.69
3	धरणाची उंची (मी)				
	अ) मंजूर झालेली	16.97	26.55	14.21	14.26
	ब) पूर्ण झालेली	16.97	26.55	14.21	14.26
4	कालवा		उजवा/डावा	उजवा/डावा	
	अ) मंजूर झालेली लांबी (किमी)	7	11.52/13.17	37/9	6.95
	ब) पूर्ण झालेली लांबी (किमी)	7	11.52/13.17	37/9	5.00
5	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)	4.44	10.56	34.72	27.61
6	31.03.2008 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	4.44	7.42	34.72	15.17
7	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	1940	5177	6138	7285
8	लाभ क्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)	608	4055.82	4907	6580
9	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र हे.	608	2535	4025	5400
10	2006-07 मधील ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	0	काम सुरु	0	काम सुरु
		बारमाही			
		हंगामी	343	496	2128
					244

आधार : 1) कार्यकारी अभियंता वर्धा पाटबंधारे विभाग वर्धा 2) कार्यकारी अभियंता लघु पाटबंधारे विभाग वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 6.11

बहिती धारणेचा प्रकार आणि क्षेत्रफळ गटानुसार वर्गीकरण

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 1991

अ. क्र.	बाब	क्षेत्रफळ गट हेक्टर (आकार वर्ग)							
		0.0 ते 0.5	0.5 ते 1.0	1.0 ते 2.0	2.0 ते 5.0	5.0 ते 10.0	10.0 ते 20.0	20.0 व अधिक	एकूण
2	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	वैयक्तिक संख्या	2540	15459	44039	50263	16858	3344	239	132742
	धारण क्षेत्रफळ	816	12573	64266	156459	113651	42715	6224	396704
2	संयुक्त संख्या	95	289	1065	1780	768	224	18	4239
	धारण क्षेत्रफळ	28	229	1565	5822	5286	2955	504	16389
3	संस्था संख्या	34	51	85	163	107	52	35	527
	धारण क्षेत्रफळ	8	40	123	539	760	692	1412	3574
4	एकूण संख्या	2669	15799	45189	52206	17733	3620	292	137508
	धारण क्षेत्रफळ	852	12842	65954	162820	119697	46362	8140	416667
5	पूर्णपणे ओलिता संख्या	75	202	380	985	2	3	8	1655
	खालील क्षेत्रफळ	25	146	465	2932	17	12	35	3632
6	पूर्णपणे जिराईत संख्या	2263	14465	39447	41987	13027	2463	194	113846
	धारण क्षेत्रफळ	696	11130	54152	117230	76010	25815	3675	288708
7	अंशतः ओलिता खालील धारण क्षेत्र	78	792	4716	8744	4624	1144	89	20187
	ओलिता खालील क्षेत्र	27	626	6888	27210	28841	12490	1909	77991
	ओलिता खालील क्षेत्र	15	317	2807	8681	7551	2531	231	22133
8	ओलिता खालील क्षेत्र	40	463	3272	11613	7568	2543	266	25765
	एकूण पिका जिराईत खालील क्षेत्र	696	11130	54152	117230	76010	25815	3675	288708
	एकूण क्षेत्र	736	11593	57424	128843	83578	28358	3941	314473

आधार - कृषि गणना - 1991

तक्ता क्रमांक - 6.12

कृषि अवजारे

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2003(स्थाई)

(परिमाण - संख्या)

अ. क्र.	तालुका	नांगरांची संख्या		बैल गाड्यांची संख्या	उसाचे चरक		ओलितासाठी		ट्रॅक्टर संख्या
		लाकडी	लोखंडी		शक्तीवर चालणारे	बैल मदतीने चालणारे	तेलावर चालणारे पंप	विद्युत् पंप	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	आष्टी	1101	1099	1615	0	27	112	839	52
2	कारंजा	2747	1661	2646	1	159	323	2363	57
3	आर्वा	2537	2460	2851	0	42	83	1805	36
4	सेलू	2049	2209	4187	0	203	676	2063	11
5	वर्धा	3120	2910	3970	17	16	315	3852	145
6	देवळी	2243	2001	3297	0	39	212	1396	88
7	हिंगणघाट	3834	4430	6333	4	127	562	1828	54
8	समुद्रपूर	3400	2855	4774	0	90	893	1624	34
जिल्हा एकुण		21031	19625	29673	22	703	3176	15770	477

आधार - पशू गणना 2003

तक्ता क्रमांक - 6.13

पशुधन

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2003 ची पशुगणना

अ. क्र.	तालुका	विदेशी /संकरित गाई व बैल				
		अडीच वर्षावरील बैल				
		केवळ पैदाशी- करिता ठेवलेले वळू	पैदाशी व कामा करिता उपयोगात आणलेले	केवळ कामा-करिता उपयोगात आणलेले	पैदाशीसाठी अथवा कामासाठी उपयोगात न आणलेले	एकूण 3 ते 6
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	आष्टी	13	1	39	0	53
2	कारंजा	72	98	766	8	944
3	आर्वी	107	50	824	32	1013
4	सेलू	256	104	1137	53	1550
5	वर्धा	158	239	1016	73	1486
6	देवळी	83	45	427	2	557
7	हिंगणघाट	63	53	600	1	717
8	समुद्रपूर	83	116	383	19	601
जिल्हा एकूण		835	706	5192	188	6921

अ. क्र.	तालुका	विदेशी /संकरित गाई व बैल				
		अडीच वर्षावरील गाई				विदेशी संकरित अडीच वर्षा पर्यंतची वासरे
		दुभत्या	एकदाही न व्यायलेल्या व आटलेल्या	इतर	एकूण (8+9+10)	
(1)	(2)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1	आष्टी	246	267	1	514	482
2	कारंजा	1634	1096	22	2752	2677
3	आर्वी	1167	1134	111	2412	2450
4	सेलू	2265	1975	164	4404	3891
5	वर्धा	3477	2100	153	5730	4994
6	देवळी	792	619	8	1419	1463
7	हिंगणघाट	905	996	1	1902	1769
8	समुद्रपूर	592	530	15	1137	1032
जिल्हा एकूण		11078	8717	475	20270	18758

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक - 6.13

पशुधन

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2003 ची पशुगणना

अ. क्र.	तालुका	देशी गाई व बैल					
		एकूण विदेशी संकरित गाई व बैल	तीन वर्षावरील बैल				
			केवळ पैदाशी करिता ठेवलेले वळू	पैदाशी व कामा करिता उपयोगात आणलेले	केवळ कामा करिता उपयोगात आणलेले	इतर	एकूण
(1)	(2)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
1	आष्टी	1049	594	335	5031	72	6032
2	कारंजा	6373	323	235	11348	66	11972
3	आर्वी	5875	783	1624	9253	100	11760
4	सेलू	9845	807	1350	10809	105	13071
5	वर्धा	12210	570	510	15967	206	17253
6	देवळी	3439	444	2219	11800	483	14946
7	हिंगणघाट	4388	617	1277	22642	190	24726
8	समुद्रपूर	2770	1888	4342	19604	1171	27005
जिल्हा एकूण		45949	6026	11892	106454	2393	126765

अ. क्र.	तालुका	देशी गाई व बैल					
		तीन वर्षावरील गाई		तीन वर्षावरील गाई		तीन वर्ष व त्या खालील देशी वासरे	एकूण देशी गाई व बैल (18+22+23)
		दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न व्याय-लेल्या	इतर	एकूण गाई		
(1)	(2)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	आष्टी	3910	6249	54	10213	7821	24066
2	कारंजा	5653	6238	174	12065	11816	35853
3	आर्वी	5068	8463	525	14056	10679	36495
4	सेलू	2794	3328	152	6274	5188	24533
5	वर्धा	5621	5459	812	11892	8948	38093
6	देवळी	5053	6268	82	11403	10222	36571
7	हिंगणघाट	4677	7815	164	12656	12907	50289
8	समुद्रपूर	4885	8025	114	13024	10694	50723
जिल्हा एकूण		37661	51845	2077	91583	78275	296623

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक - 6.13

पशुधन

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2003 ची पशुगणना

अ. क्र.	तालुका	विदेशी/ संकरित व देशी एकूण गाई व बैल (13+24)	म्हशी व रेडे				
			तीन वर्षावरील रेडे				
			केवळ पैदाशी साठी ठेवलेले	पैदाशीसाठी व कामासाठी ठेवलेले	फक्त कामा साठी ठेवलेले	इतर	एकूण
(1)	(2)	(25)	(26)	(27)	(28)	(29)	(30)
1	आष्टी	25115	126	11	6	30	173
2	कारंजा	42226	366	29	35	12	442
3	आर्वी	42370	364	23	23	25	435
4	सेलू	34378	123	39	6	31	199
5	वर्धा	50303	401	130	171	83	785
6	देवळी	40010	225	8	27	6	266
7	हिंगणघाट	54677	133	0	2	2	137
8	समुद्रपूर	53493	155	24	21	15	215
जिल्हा एकूण		342572	1893	264	291	204	2652

अ. क्र.	तालुका	म्हशी व रेडे					
		तीन वर्षावरील म्हशी		तीन वर्षावरील म्हशी		रेडके तीन वर्षे व त्या खालील	एकूण म्हशी व रेडे (30+34+35)
		दुभल्या	आटलेल्या व एकदाही न व्यायलेल्या	इतर	एकूण		
(1)	(2)	(31)	(32)	(33)	(34)	(35)	(36)
1	आष्टी	1255	1173	52	2480	1607	4260
2	कारंजा	2779	2171	284	5234	4431	10107
3	आर्वी	3576	3884	137	7597	4403	12435
4	सेलू	1059	978	170	2207	1376	3782
5	वर्धा	3667	2854	243	6764	4393	11942
6	देवळी	1990	1574	56	3620	2542	6428
7	हिंगणघाट	1952	2563	162	4677	3152	7966
8	समुद्रपूर	1287	1794	238	3319	2096	5630
जिल्हा एकूण		17565	16991	1342	35898	24000	62550

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक - 6.13

पशुधन

संदर्भ वर्ष : 2003 ची पशुगणना

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तालुका	एकूण गोजातीय	मेंढया	बक-या	घोडे व शिंगरे	इतर पशुधन	एकूण पशुधन
(1)	(2)	(37)	(38)	(39)	(40)	(41)	(42)
1	आष्टी	29375	1215	12505	58	0	43153
2	कारंजा	52333	146	11824	0	259	64562
3	आर्वी	54805	310	21122	40	91	76368
4	सेलू	38160	39	15867	36	409	54511
5	वर्धा	62245	543	27054	37	714	90593
6	देवळी	46438	6	19498	103	108	66153
7	हिंगणघाट	62643	920	30831	42	662	95098
8	समुद्रपूर	59123	191	20111	13	0	79438
जिल्हा एकूण		405122	3370	158812	329	2243	569876

अ. क्र.	तालुका	एकूण कोबडया	एकूण कुक्कुट पक्षी
(1)	(2)	(43)	(44)
1	आष्टी	74134	74134
2	कारंजा	16028	16028
3	आर्वी	12872	12872
4	सेलू	38183	39575
5	वर्धा	35342	35342
6	देवळी	18276	18276
7	हिंगणघाट	41178	41215
8	समुद्रपूर	32811	32811
जिल्हा एकूण		268824	270253

आधार - पशुगणना -2003 (स्थाई)

तक्ता क्रमांक - 6.14

पशुवैद्यकीय संस्था

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2007-08

अ. क्र.	तालुका	पशुवैद्यकीय सर्व-चिकित्सालय	पशुवैद्यकीय दवाखाने (राज्य तथा स्था. स्तर)	पशुवैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्र	पशुरोग अन्वेषण प्रयोगशाळा (राज्य तथा स्था. स्तर)	फिरती पशुरोग नियंत्रण पथके	फिरते पशु वैद्यकीय दवाखाने
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	आष्टी	0	2	5	0	0	0
2	कारंजा	1	3	10	0	0	0
3	आर्वी	1	3	14	0	0	0
4	सेलु	1	3	10	0	0	0
5	वर्धा	1	5	9	0	1	0
6	देवळी	1	3	8	0	0	0
7	हिंगणघाट	1	4	12	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	3	9	0	0	0
जिल्हा एकूण		6	26	77	0	1	0

अ. क्र.	तालुका	दक्षता पथके / तपासणी नाका	अ. क्र.		पशु पैदास क्षेत्र	सघन कुक्कुट घरे	मेघ पैदास क्षेत्र	शेळी पैदास क्षेत्र
			कृत्रिम रेतन केंद्रे	कृत्रिम रेतन उपकेंद्रे				
(1)	(2)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1	आष्टी	0	0	7	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	14	1	0	0	0
3	आर्वी	0	0	18	0	0	0	0
4	सेलु	0	0	14	0	0	0	0
5	वर्धा	0	1	15	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	12	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	17	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	12	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		0	1	109	1	0	0	0

आधार -जिल्हा पशुसंवर्धन उप आयुक्त, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 6.15

मान्यताप्राप्त पशुवध गृहे आणि त्यात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष 2007-08

अ.क्र.	तालुका	पशुवध गृहांची संख्या	कत्तल केलेले पशू (संख्या)						
			बैल	महिष वर्गीय	मेंढया/ मेंढे	शेळ्या / बोकड	डुकरे	इतर	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वा	1	0	0	0	1845	0	0	1845
4	सेलु	1	0	0	0	877	0	0	877
5	वर्धा	1	0	0	0	2966	0	0	2966
6	देवळी	2	0	0	0	675	0	0	675
7	हिंगणघाट	1	0	0	0	6201	0	0	6201
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		6	0	0	0	12564	0	0	12564

आधार :- नगरपालिका(सर्व)

तक्ता क्रमांक - 6.16

वनक्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष 2007-08

(क्षेत्र चौ. कि. मी.)

अ.क्र.	विभाग	राखीव	संरक्षित	अवर्गीकृत	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	महसूल विभाग	0	0	28	28
2	वन विभाग	519	338	162	1019
जिल्हा एकूण		519	338	190	1047

आधार :- मुख्य वन संरक्षक, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 6.17
मुख्य व गौण वन उत्पादने

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 2007-08

अ. क्र.	वन उत्पादने	एकूण उत्पादन	विक्री केलेले एकूण उत्पादन	एकूण विक्रीचे मूल्य (भागील शिलकी उत्पादन धरून) (हजार रुपयांत)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	इमारती लाकूड (घमी)	3556	2482.2	3240.49
2	जळाऊ लाकूड (घमी)	452.75	368	474.57
3	चंदन लाकूड (घमी)	0	0	0
4	गौण वन उत्पादने			
	अ) बांबू (संख्या)	6332	6332	88.36
	ब) गवत इत्यादी (क्विंटल.)	329	329	70.63
	क) विडी पाने (स्टॅ.बॅग)	3700	3700	13384.81
	ड) डिक (क्विंटल)	68	68	5380
5	इतर			
	1) आपटा पाने	0	0	0
	2) मोहाची फुले (क्विंटल)	0	0	0
	3) काजू / फळे	0	0	0
	4) हिरडा /बेहडा (क्विंटल)	0	0	0
	5) खाणी व खनिजे	0	0	0
	6) कारवी	0	0	0
	7) लाख (क्विंटल)	0	0	0
	8) इतर (परगमिट फी, महसूल, पास फी)	0	0	23653
6	एकूण गौण उत्पादने (4+5)	10429	10429	42576.8
	जिल्हा एकूण (1+2+3+6)	14437.75	13279.2	46291.86

आधार - उपवनसंरक्षक, वर्धा वन विभाग, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 6.18

भूजल मत्स्यव्यवसाय

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 2007-08

अ. क्र.	तालुका	नदीची लांबी (किमी)	मत्स्य व्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र (तळी, सरोवरे व जलाशये)		मत्स्य व्यवसाया-खाली आणलेले एकूण क्षेत्र (हेक्टर)	भूजल मत्स्य उत्पादन (मे.टन.)	पकडलेल्या माशांची उत्पादकास मिळालेली किंमत (लाख रुपयांत)	मत्स्य व्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्यबीज (लाखांत)	मत्स्य व्यवसाय सहकारी संस्था	
			संख्या	एकूण क्षेत्र (हेक्टर)					संख्या	सभासदांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	आष्टी	79.00	8	96	63	185	55.50	8.00	3	120
2	कारंजा	40.00	31	620.47	320	496	148.80	12.50	6	249
3	आर्वा	90.00	33	1043.73	898	700	210.00	13.50	8	470
4	सेलु	37.00	17	1182.22	1027	731	219.30	15.00	5	731
5	वर्धा	36.00	23	333.82	250	320	96.00	9.00	6	268
6	देवळी	46.00	12	69.54	42	58	17.40	3.75	4	177
7	हिंगणघाट	42.00	16	86.1	44	60	18.00	7.25	2	88
8	समुद्रपूर	90.00	17	1042.21	901	650	195.00	13.00	5	262
जिल्हा एकूण		460	157	4474.09	3545.00	3200	960.00	82	39	2365

आधार :- जिल्हा मत्स्यव्यवसाय विकास अधिकारी, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 6.19
दुग्ध विकास सहकारी संस्था

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष -2007-08

अ. क्र.	तालुका	दुग्ध विकास सहकारी संस्थांची संख्या	त्यांची एकूण सभासद संख्या	वर्षभरात संकलित केलेले दूध		शीत गृहांची संख्या	शीत गृहांची क्षमता (000 लिटर)
				एकूण (000 लिटर)	प्रतिदिन (सरासरी 000लिटर)		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	आष्टी	16	485	93	0.25	0	0
2	कारंजा	80	3403	1002	2.75	0	0
3	आर्वी	64	2628	1414	3.87	1	30
4	सेलु	66	4094	1278	3.50	0	0
5	वर्धा	70	4033	4340	11.89	1	50
6	देवळी	21	1619	410	1.12	0	0
7	हिंगणघाट	20	705	524	1.44	0	0
8	समुद्रपूर	19	549	108	0.30	0	0
जिल्हा एकूण		356	17516	9169	25	2	80

- आधार -- जिल्हा दुग्धशाळा विकास अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 7.1

विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31 मार्च 2008

अ.क्र.	सहकारी संस्थेचा प्रकार	संस्था	
1	कृषि पतसंस्था (एकूण)	403	
	1.1 जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका	1	
	1.2 प्राथमिक कृषी सहकारी संस्था	398	
	1.3 शेतकरी सेवा संस्था	0	
	1.4 लॅम्स सहकारी संस्था (आदिवासी सहकारी संस्था)	2	
	1.5 धान्य बँका	1	
	1.6 इतर	1	
2	बिगर - कृषी पतसंस्था (एकूण)	268	
	2.1 नागरी बँका	5	
	2.2 नागरी पतसंस्था	95	
	2.3 कर्मचारी पतसंस्था	98	
	2.4 इतर बिगर-कृषी पतसंस्था	70	
3	पणन संस्था (एकूण)	31	
	3.1 जिल्हा पणन संस्था	3.11 सर्वसाधारण उद्देशीय	0
		3.12 विशेष उद्देशीय	0
	3.2 प्राथमिक पणन संस्था	3.21 सर्वसामान्य तालुका खरेदी विक्री संघ	8
		3.22 विशेष पणन संस्था	23
3.3 इतर पणन संस्था		0	
4	एकूण उत्पादक सहकारी संस्था	673	
	4.1 साखर कारखाने	2	
	4.2 इतर शेती प्रक्रिया संस्था	16	
	4.3 विणकर संस्था	1	
	4.4 विणकर संस्था (हातमाग)	3	
	4.5 औद्योगिक वसाहती (संस्था)	1	
	4.6 इतर औद्योगिक संस्था	38	
	4.7 दुग्ध व्यवसाय संस्था	363	
	4.8 मत्स्यव्यवसाय संस्था	40	
	4.9 सहकारी सूत गिरण्या	6	
	4.10 उपसा जलसिंचन संस्था	182	
	4.11 इतर उत्पादक संस्था	21	
5	सामाजिक सेवा सहकारी संस्था	477	
	5.1 ग्राहक भांडारे	57	
	5.2 गृहनिर्माण संस्था	169	
	5.3 कामगार कंत्राटदार संस्था	69	
	5.4 इतर सहकारी संस्था	182	
एकूण संस्था (1 ते 5)		1852	

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 7.2
सहकारी संस्थांची वित्तीय स्थिती

जिल्हा- वर्धा

संदर्भ : 31 मार्च 2008

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)
1	सहकारी संस्थांची संख्या	संख्या	1852
2	एकूण सभासद संख्या	हजार	487
3	भरणा झालेले भागभांडवल		468703
	3.1 शासकीय भाग भांडवल	रुपये(हजारात)	6443
	3.2 स्वनिधी	रुपये(हजारात)	357497
	3.3 एकूण	रुपये(हजारात)	363940
4	ठेवी	रुपये(हजारात)	3,671,957
5	खेळते भांडवल	रुपये(हजारात)	6,215,207
6	31 मार्च रोजी येणे कर्ज	रुपये(हजारात)	3,727,756
7	वर्षभरात केलेले कर्जवाटप	रुपये(हजारात)	2,786,889
8	खरेदीची किंमत	रुपये(हजारात)	70470
9	विक्रीची किंमत	रुपये(हजारात)	172697
10	नफा /तोटा		
	10.1 नफ्यातील संस्था	संख्या	396
	10.2 नफ्याची रक्कम	रुपये(हजारात)	89,636
	10.3 तोट्यातील संस्था	संख्या	1,023
	10.4 तोट्याची रक्कम	रुपये(हजारात)	92,799
	10.5 ना-नफा, ना-तोटा झालेल्या संस्था	संख्या	433

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 7.3

सहकारी संस्थांची लेखापरीक्षण वर्गाप्रमाणे संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31 मार्च 2008

अ. क्र.	तालुका	लेखापरीक्षण वर्गाप्रमाणे सहकारी संस्था				वर्गीकरण न केलेल्या	लेखापरीक्षण न झालेल्या	एकूण सहकारी संस्था
		अ	ब	क	ड			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	आष्टी	0	1	39	0	0	59	99
2	कारंजा	0	5	46	0	0	127	178
3	आर्वी	0	3	43	0	0	187	233
4	सेलु	0	3	49	0	0	194	246
5	वर्धा	11	31	62	2	3	436	545
6	देवळी	0	7	44	0	1	103	155
7	हिंगणाघाट	3	15	52	0	1	168	239
8	समुद्रपूर	0	7	50	0	0	100	157
जिल्हा एकूण		14	72	385	2	5	1374	1852

आधार :-1) जिल्हा विशेष लेखापरीक्षक, सहकारी संस्था वर्ग-1, वर्धा.

2) जिल्हा विशेष लेखा परिक्षक,(पदुम) वर्धा

तक्ता क्रमांक - 7.4

राज्य/ जिल्हा कार्यक्षेत्र असलेल्या सहकारी बँकाचे कार्य

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31 मार्च 2008

रु.हजारात

अ. क्र.	बाब	बँक शाखा			
		महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक, मुंबई	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि.	जिल्हा औद्योगिक सहकारी बँक.	राज्य कृषी व ग्रामीण विकास बँक
1	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	बँक शाखा (संख्या)	0	47	0	7
2	सभासद 2.1 संस्था सभासद	0	715	0	5483
	2.2 वैयक्तिक सभासद	0	92	0	-
3	भाग भांडवल	0	153,284	0	11,312
4	राखीव व इतर निधी	0	1,216,289	0	4542
5	ठेवी	0	3,652,344	0	-
6	खेळते भांडवल	0	5,113,468	0	-
7	अल्प 7.1 रोख पत मुदतीची कर्जे वाटप	0	928424	0	-
	7.2 वटविलेली बिले	0	4960	0	-
	7.3 एकूण (7.1+7.2)	0	933384	0	-
	7.4 पैकी कृषि कर्जे	0	565740	0	-
8	मध्यम मुदतीची कर्जे वाटप	0	2452572	0	-
9	दीर्घ मुदतीची कर्जे	0	0	0	69255
10	येणे कर्जे 10.1 अल्प मुदतीची कर्जे	0	301287	0	-
	10.2 मध्यम मुदतीची कर्जे	0	582575	0	-
	10.3 दीर्घ मुदतीची कर्जे	0	291446	0	69255
11	थकलेले कर्जे 11.1 अल्प मुदतीची कर्जे	0	1885132	0	-
	11.2 मध्यम मुदतीची कर्जे	0	1869997	0	-
	11.3 दीर्घ मुदतीची कर्जे	0	4815	0	18044

टिप:- अनुक्रमांक 11 मध्ये व्याज समाविष्ट आहे

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 7.5
सहकारी संस्थांचे कार्य

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2007-2008

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तालुका	संस्थांची संख्या	सभासद संख्या					भाग भांडवल (रुपये)	स्तंभ-9 पैकी शासकीय भागभांडवल	राखीव आणि इतर निधी (रुपये)	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्जे (रुपये)
			अत्यल्प खातेदार	अल्प खातेदार	मोठे खातेदार	इतर सभासद	एकूण				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)

संस्था प्रकार - प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था

1	आष्टी	33	5748	6130	1114	328	13320	5721	10	390	126946
2	कारंजा	50	8287	6869	1184	709	17049	6332	12	638	124779
3	आर्वी	49	11618	10852	1585	729	24784	9181	47	423	194311
4	सेलु	42	6863	11801	2375	477	21516	11803	290	2942	19844
5	वर्धा	50	11132	10084	2011	1270	24497	18095	111	15671	237563
6	देवळी	49	10862	9084	2784	1288	24018	13246	21	299	190456
7	हिंगणघाट	62	8776	18080	1036	925	28817	16286	11	2850	290993
8	समुद्रपूर	63	4545	17788	962	1910	25205	14377	7	643	183102
	एकूण	398	67831	90688	13051	7636	179206	95041	509	23856	1367994

संस्था प्रकार - शेतकरी सेवा संस्था

- 1 आष्टी
- 2 कारंजा
- 3 आर्वी
- 4 सेलु
- 5 वर्धा
- 6 देवळी
- 7 हिंगणघाट
- 8 समुद्रपूर

निरंक

एकूण

संस्था प्रकार - आदिवासी सहकारी संस्था

1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	1	245	153	73	0	471	183	20	1	1599
3	आर्वी	1	150	38	20	31	239	89	20	13	242
4	सेलु	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	एकूण	2	395	191	93	31	710	272	40	14	1841

तक्ता क्रमांक - 7.5
सहकारी संस्थांचे कार्य

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31 मार्च 2008

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तालुका	खेळते मांडवल (रुपये)	एकूण दिलेली कर्जे		येणे कर्जे		एकूण कर्जाची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा कमी कर्जाची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक कर्जाची थकबाकी	
			कर्जदार सभासद संख्या	कर्जाची रक्कम (रुपये)	थकबाकी दार संख्या	रक्कम (रुपये)	थकबाकी दार संख्या	रक्कम (रुपये)	थकबाकी दार संख्या	रक्कम (रुपये)	थकबाकी दार संख्या	रक्कम (रुपये)
(1)	(2)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)

संस्था प्रकार - प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था

1	आष्टी	68393	3827	22234	7678	71676	3761	13337	2540	7766	1221	5571
2	कारंजा	59624	1335	34519	6056	50797	4178	26894	4051	17691	127	9203
3	आर्वी	135065	3248	37501	9416	110560	5868	72887	4151	46189	1717	26698
4	सेलु	139537	2076	26279	6374	86059	4680	58412	1729	37284	2951	21128
5	वर्धा	188866	3319	64387	8876	144635	6643	68895	5401	37877	1242	31018
6	देवळी	115337	2930	58215	8595	115081	5140	55805	1768	31225	3372	24580
7	हिंगणघाट	124731	2435	45777	8652	109009	6322	69414	5262	55652	1060	13762
8	समुद्रपूर	140963	2838	33732	8262	108277	5795	68023	3673	45869	2122	22154
एकूण		972516	22008	322644	63909	796094	42387	433667	28575	279553	13812	154114

संस्था प्रकार - शेतकरी सेवा संस्था

1	आष्टी											
2	कारंजा											
3	आर्वी											
4	सेलु											
5	वर्धा											
6	देवळी											
7	हिंगणघाट											
8	समुद्रपूर											
एकूण												

संस्था प्रकार - आदिवासी सहकारी संस्था

1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	3109	75	1120	53	731	22	389	16	121	6	268
3	आर्वी	1678	13	242	7	84	6	158	3	118	3	40
4	सेलु	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण		4787	88	1362	60	815	28	547	19	239	9	308

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 7.0,
बिगर-कृषी सहकारी पत संस्थांचे कार्य

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31.3.2008

(रुपये - हजारत)

अ. क्र.	बाब	संस्था प्रकार				
		प्राथमिक सहकारी बँका		इतर बिगर - कृषी पतसंस्था		
		नागरी बँका	कर्मचारी पतपेढी आणि इतर	नागरी बँका	कर्मचारी पतपेढी	इतर (नागरी पतपेढी)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	संस्था संख्या	4	1	0	98	165
2	समासद संख्या	39594	6981	0	24100	123209
3	भाग भांडवल (रुपये)	81934	18648	0	188996	64377
4	राखीव व इतर निधी (रुपये)	95483	9084	0	53115	66676
5	ढेवी (रुपये)	2757708	363667	0	202365	327149
6	खेळते भांडवल (रुपये)	2836970	416573	0	677684	613334
	7.1 दिलेली कर्जे	839219	175991	0	274548	303942
	7.2 वसूल कर्जे	674735	125976	0	151684	187670
7	कर्जे (रुपये)	1571392	271873	0	120703	351446
	7.3 येणे कर्जे	1571392	271873	0	120703	351446
	7.4 थकित कर्जे	215398	11465	0	37948	110172

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 7.7

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्ये.

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31.3.2008

(रुपये - हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्था	संस्था संख्या	सभासद संख्या	खेळते भांडवल (रुपये)	खरेदीची किंमत (रुपये)			विक्रीची किंमत (रुपये)		
					कृषी उत्पादन	शेतीच्या गरजेच्या वस्तू	उपभोगाच्या वस्तू	मालक म्हणून	अडत्या म्हणून	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	आष्टी	2	1647	4894	197	543	104	3786	0	3786
2	कारंजा	2	840	2573	146	61	200	7053	0	7053
3	आर्वी	4	1286	9031	6073	7443	2171	13836	0	13836
4	सेलू	5	1253	8676	186	293	1340	4223		4223
5	वर्धा	5	2244	10542	5111	6520	4903	23284		23284
6	देवळी	3	1540	3861	1616	96	2344	6787		6787
7	हिंणघाट	6	1638	8398	2426	4978	2526	13807		13807
8	समुद्रपूर	4	2435	6253	204	61	0	7441	0	7441
जिल्हा एकूण		31	12883	54228	15959	19995	13588	80217	0	80217

पुढे चालु

तक्ता क्रमांक - 7.7
जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य.

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31.3.2008

(रुपये - हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्था	कृषी उत्पादनाची विक्री (अडते व मालक म्हणून) (रुपये)							
		भात व तांदूळ	गहू	इतर अन्नधान्ये	कापूस	गळिताची धान्ये	डाळी	इतर	एकूण
(1)	(2)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)
1	आष्टी	0	0	0	1157	0	0	0	1157
2	कारंजा	0	0	0	1242	0	0	97	1339
3	आर्वी	0	112	1436	6805	0	0	1578	9931
4	सेलू	0	149	1498	1251	0	0	209	3107
5	वर्धा	0	1354	5153	6375	0	0	1284	14166
6	देवळी	0	208	215	2980	0	0	293	3696
7	हिंगणघाट	0	435	528	2006	0	0	1468	4437
8	समुद्रपूर	0	0	484	3859	0	0	320	4663
जिल्हा एकूण		0	2258	9314	25675	0	0	5249	42496

पुढे चालु

तक्ता क्रमांक - 7.7

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य.

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31.3.2008

(रुपये - हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्था	शेतीला आवश्यक वस्तुंची विक्री (अडते व मालक म्हणून) (रुपये)					उपभोग्य वस्तुंची एकूण विक्री (रुपये)
		खते	बियाणे	कृषी औजारे	इतर	एकूण	
(1)	(2)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)
1	आष्टी	1284	202	0	99	1585	0
2	कारंजा	2551	522	0	136	3209	423
3	आर्वी	3111	1308	981	730	6130	1264
4	सेलू	1704	1237	0	276	3217	629
5	वर्धा	13512	2404	0	799	16715	6401
6	देवळी	2628	702	0	398	3728	1692
7	हिंगणघाट	2777	1790	264	284	5115	4215
8	समुद्रपूर	1708	734	1133	298	3873	780
जिल्हा एकूण		29275	8899	2378	3020	43572	15404

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 7.8

नियंत्रित बाजारपेठातील कृषि मालाची वार्षिक आवक.

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31.3.2007

अ. क्र.	तालुका	कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांची संख्या	उपबाजार पेठांची संख्या	कापूस		तांदूळ		सोयाबीन	
				आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	आष्टी	1	1	1110	19758	198	2178	601	8714
2	कारंजा	0	-	-	-	-	-	-	-
3	आर्वी	1	2	1585	33285	205	2357	6109	88581
4	सेलू	1	1	37	757	65	715	9515	137967
5	वर्धा	1	-	2535	48165	140	1610	15225	213150
6	देवळी	1	1	1265	24035	150	1650	3760	53580
7	हिंगणघाट	1	2	1875	34687	-	-	74111	1078315
8	समुद्रपूर	1	2	1215	23085	-	-	5200	72280
जिल्हा एकूण		7	9	9622	183772	758	8510	114521	1652587

अ. क्र.	कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांची संख्या	गहू		बाजरी		ज्वारी		तूर	
		आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)
(1)	(3)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
1	आष्टी	537	5477	-	-	10	125	75	1575
2	कारंजा	-	-	-	-	-	-	-	-
3	आर्वी	615	6058	-	-	7	87	301	6320
4	सेलू	275	2717	-	-	25	313	355	7455
5	वर्धा	50	500	0	0	35	417	412	8652
6	देवळी	560	5320	-	-	2	25	69	1449
7	हिंगणघाट	75	712	0	0	101	1242	1705	35805
8	समुद्रपूर	0	0	-	-	10	125	32	672
जिल्हा एकूण		2112	20784	0	0	190	2334	2949	61928

अ. क्र.	कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांची संख्या	मूग		भुईमुग		कांदा		उडीद	
		आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)
(1)	(3)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)	(26)
1	आष्टी	-	-	-	-	-	-	-	-
2	कारंजा	-	-	-	-	-	-	-	-
3	आर्वी	-	-	-	-	-	-	-	-
4	सेलू	-	-	35	679	-	-	-	-
5	वर्धा	-	-	42	812	377	3581	0	0
6	देवळी	-	-	-	-	-	-	-	-
7	हिंगणघाट	2.1	55	-	-	-	-	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		2.1	55	77	1491	377	3581	0	0

आधार - जिल्हातील सर्व कृषी उत्पन्न बाजार समित्या.

तक्ता क्रमांक - 7.9

परवानाधारक सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31.3.2008

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तालुका	परवानाधारक सावकारांची संख्या	व्यापा-यांना दिलेली कर्जे (रुपये)	सावकारांनी इतरांना दिलेली कर्जे (रुपये)	एकूण (4+5) (रुपये)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
1	आष्टी	3	0	1807	1807
2	कारंजा	6	0	2091	2091
3	आर्वी	14	0	7509	7509
4	सेलु	16	0	5978	5978
5	वर्धा	42	0	16192	16192
6	देवळी	21	0	7898	7898
7	हिंगणघाट	18	0	7050	7050
8	समुद्रपूर	6	0	3282	3282
जिल्हा एकूण		126	0	51807	51807

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 8.1

विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या आणि त्यांची लोकसंख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31 मार्च 2008

अ. क्र.	यंत्रणा	जिल्ह्यातील एकूण		विद्युतीकरण झालेली गावे		विद्युतीकरण झालेली शहरे		एकूण विद्युतीकरण झालेली गावे व शहरे	
		गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या लाखात	संख्या	लोकसंख्या लाखात	संख्या	लोकसंख्या लाखात
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ	1382	7	1277	9.12	7	3.25	1284	12.37
2	खाजगी विद्युत कंपनी	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा- एकूण		1382	7	1277	9.12	7	3.25	1284	12.37

आधार- अधीक्षक अभियंता, वितरण कंपनी मर्यादित, स. व सु. प्रविभाग, वर्धा.

टिप - जिल्ह्यातील गावे/ शहरे आणि लोकसंख्या 2001च्या जनगणनेनुसार देण्यात आलेली आहे.

तक्ता क्रमांक - 8.2

विजेचा वापर

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 2007- 2008

अ.क्र.	विजेच्या वापराचा प्रकार	वीज निर्मितीच्या प्रकारानिहाय विजेचा वापर (1000 किलो वॉट तास)			
		थर्मल	हायड्रो	इतर	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	घरगुती	137790	0	0	137790
2	व्यापारी कामासाठी लघुशक्तीसाठी	17570	0	0	17570
3	औद्योगिक	682270	0	0	682270
4	सार्वजनिक दिवाबत्ती	7680	0	0	7680
5	कृषि	63120	0	0	63120
6	इतर	107890	0	0	107890
7	एकूण	1016320	0	0	1016320
8	कनेक्शन्सची संख्या	262251	0	0	262251

आधार- अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य वितरण कंपनी मर्या. स. व सु. प्रविभाग, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 8.3

प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी

जिल्हा:- वर्धा.

(लांबी :- कि.मी.मध्ये)

संदर्भ :- 31 मार्च 2008

अ. क्र.	बाब	रस्त्यांचा प्रकार							
		राष्ट्रीय महामार्ग	प्रमुख राज्य महामार्ग	राज्य महामार्ग	प्रमुख जिल्हा रस्ते	इतर जिल्हा रस्ते	ग्रामीण रस्ते	इतर	एकूण रस्त्यांची लांबी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1 सिमेंट कॉक्रीट									
	अ) सा.बां.वि.	0	0	0	0	0	0	0	0
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	0	0	25	6	31
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	215	215
2 डांबरी									
	अ) सा.बां.वि.	108	67	595	615	0	0	0	1385
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	12	599	570	0	1181
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	145	145
3 खडीचे									
	अ) सा.बां.वि.	0	0	37	91	0	0	0	128
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	14	192	769	0	975
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	133	133
4 इतर माल वापरून केलेले									
	अ) सा.बां.वि.	0	0	0	0	0	0	0	0
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	0	0	549	0	549
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	62	62
5 एकूण लांबी									
	अ) सा.बां.वि.	108	67	632	706	0	0	0	1513
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	26	791	1913	6	2736
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	555	555
	जिल्हा एकूण	108	67	632	732	791	1913	561	4804

आधार :- 1)अधीक्षक अभियंता,विशेष प्रकल्प मंडळ, नागपूर.

2) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, वर्धा.

3)कार्यकारी अभियंता, बांधकाम विभाग, वर्धा.

4) सर्व नगरपरिषद, जिल्हा-वर्धा

तक्ता क्रमांक - 8.4

मोटार वाहनांची आणि परवानाधारकांची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ -31 मार्च 2008

अ. क्र.	बाब	एकूण वाहने	इंधनाच्या प्रकारानुसार वाहने		
			डिझेल	पेट्रोल	सी.एन.जी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
प्रवासी वाहने					
1	बसेस	283	283	0	0
2	मोटारी आणि स्टेशन वॅगन्स	3706	1771	1935	0
3	जीप	1648	229	1419	0
4	टॅक्सी	140	140	0	0
5	तीन चाकी वाहने (रिक्शा)				
	3-सीटर	3316	571	2745	0
	6-सीटर	579	579	0	0
6	दुचाकी वाहने	97850	0	97850	0
7	रुग्णवाहिका	15	15	0	0
8	शाळेच्या बसेस	15	15	0	0
एकूण प्रवासी वाहने		107552	3603	103949	0
माल वाहतूक-वाहने					
1	चार चाकी	2323	2323	0	0
2	तीन चाकी	1149	1149	0	0
3	ट्रॅक्टर्स	2933	2933	0	0
4	जोड वाहने	2100	2100	0	0
5	इतर	82	82	0	0
एकूण माल वाहतूक-वाहने		8587	8587	0	0
जिल्ह्यातील एकूण वाहने		116139	12190	103949	0
परवानाधारकांची संख्या					
1	दुचाकी वाहने	0			
2	हलकी वाहने	132			
3	जड वाहने	1553		X X X	
4	रिक्शा परवान्यांची संख्या	2146			

आधार - उपप्रादेशिक परिवहन अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 8.5

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची प्रवासी वाहतूक

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष-2007-08

अ.क्र.	बाब	आकडेवारी
(1)	(2)	(3)
1	वर्ष अखेरीस मार्गांची संख्या	275
2	मार्गांची एकूण लांबी (कि.मी.)	20225.8
3	मार्गांची सरासरी लांबी (कि.मी.)	73.55
4	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बसगाड्यांची संख्या	262
5	रस्त्यावर धावणा-या बस गाड्यांची दैनिक सरासरी संख्या	247
6	प्रवाशांची दैनिक सरासरी (संख्या हजारात)	101
7	वाहतुकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न (रुपये हजारात)	500536
8	दर प्रवाशामागे मिळालेले सरासरी उत्पन्न (रुपये दर दिवशी)	13.58

आधार - विभागीय नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, विभाग वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 8.6
पोस्ट आणि दूरध्वनी सेवा यांची आकडेवारी

संदर्भ - 31 मार्च 2008

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तालुका	पोस्टांची संख्या	तारघरांची संख्या	पत्रपेट्यांची संख्या	पोस्टमनांची संख्या	पोस्टाची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	वैयक्तिक दूरध्वनी संख्या			सार्वजनिक दूरध्वनी केंद्रांची संख्या (PCO)
							ग्रामीण	नागरी	एकूण	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	आष्टी	12	0	78	0	12	686	0	686	109
2	कारंजा	12	0	82	1	12	2904	0	2904	105
3	आर्वी	29	0	188	2	29	2083	2914	4997	120
4	सेलु	18	0	96	3	18	3601	436	4037	88
5	वर्धा	41	1	267	27	41	5097	17144	22241	622
6	देवळी	38	0	178	8	38	1518	2938	4456	148
7	हिंगणघाट	31	0	141	9	31	3036	5107	8143	150
8	समुद्रपूर	4	0	87	0	4	2937	0	2937	89
एकूण जिल्हा		185	1	1117	50	185	21862	28539	50401	1431

- आधार:- 1) अधीक्षक, डाकघर वर्धा
2) उपविभागीय तारघर वर्धा
3) महाव्यवस्थापक, भारत संचार निगम, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 9.1

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2006

अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कारखान्यातील कामगार संख्या		काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (हजारात)	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	
			नोंदणी झालेले	बंद	प्रपत्र पाठविणारे	एकूण	पैकी स्त्रिया		संख्या	कामगार संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	शेतीसंबंधी सेवा (रोपवाटिका रोपे तयार करणे व फलोत्पादन)	011	5	1	1	47	1	14	3	53
2	गुरे पालन	014	48	19	12	839	187	198	17	687
3	मासे, मटन, फळे व भाजीपाला यांचे उत्पादन व त्यावर प्रक्रिया करणे व साठवण करणे	151	11	2	5	37	0	4	4	88
4	दुधाचे पदार्थ तयार करणे	152	1	0	0	0	0	0	1	87
5	गिरणीद्वारे पीठ, भात, दाळ इ. धान्यावर प्रक्रिया करून उत्पादन	153	7	1	2	13	3	2	4	48
6	पाव, बिस्कटे, केक वगैरे अन्नपदार्थांचे उत्पादन	154	2	1	1	271	0	83	0	0
7	मादक पेय पदार्थांचे उत्पादन	155	4	1	1	3	0	1	2	32
8	सुती कापडांचे उत्पादन, सूत कातणे, कापड विणणे व त्यावरील प्रक्रिया	171	22	11	8	3139	33	1112	3	467
9	विणकाम इत्यादीचे उत्पादन	173	3	2	1	366	0	132	0	0
10	पादत्राणांचे उत्पादन (दुरुस्ती सोडून)	192	1	1	0	0	0	0	0	0
11	लाकूड कापणे व फळ्या तयार करणे (प्लायवूड सोडून)	201	40	3	14	60	0	16	23	78
12	लाकडाच्या फळ्या, प्लायवूड व त्यापासून वस्तू बनविणे	202	1	0	0	0	0	0	1	29
13	कागद व कागदापासून तयार होणा-या वस्तूंचे उत्पादन	210	6	1	2	13	0	4	3	43
14	रासायनिक वस्तूंचे उत्पादन उदा. फिनाईल, टरपेटाइन ई. (रासायनिक खते सोडून)	241	2	0	2	264	3	84	0	0
15	इतर रासायनिक वस्तूंचे उत्पादन.	242	3	0	0	0	0	0	3	316
16	अधातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	269	4	1	0	0	0	0	3	35
17	प्राथमिक स्वरूपाचे लोखंड तयार करणे	271	3	1	1	821	4	299	1	20

तक्ता क्रमांक - 9.1 (पुढे चालू)

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2006

अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कारखान्यातील कामगार संख्या		काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (हजारात)	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	
			नोंदणी झालेले	बंद	प्रपत्र पाठविणारे चालू	एकूण	पैकी स्त्रिया		संख्या	कामगार संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
18	इतर फॅब्रिकेटेड धातूचे उत्पादन (शेतीची अवजारे, नट-बोल्ट, कुलुपे इ.	289	1	0	0	0	0	0	1	6
19	विशेष उपयोगासाठी यंत्र व सामग्रीचे उत्पादन (शेतीच्या उपयोगासाठी)	292	2	0	1	51	1	15	1	10
20	इतर वर्गीकृत न केलेल्या वाहतुकीच्या साधनांची निर्मिती	359	1	1	0	0	0	0	0	0
21	पाण्याची साठवणूक, शुद्धीकरण व पुरवठा	410	1	0	0	0	0	0	1	2
22	मोटर वाहने दुरुस्ती व देखभाल	502	6	0	1	121	2	37	5	190
जिल्हा एकूण		--	174	46	52	6045	234	2001	76	2191

आधार - औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 9.2

रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्रांतील आकडेवारी

जिल्हा-वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2007-08

अ. क्र.	बाब	संख्या
(1)	(2)	(3)
1	जाहीर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	548
2	रोजगार स्वरोजगार मार्गदर्शक केंद्राचा उपयोग करणारे मालक	102
3	मागील वर्ष अखेरीस पटावरील उमेदवार	72361
4	चालू वर्षात नवीन नोंदणी केलेले उमेदवार	4557
5	नोकरी मिळालेले उमेदवार	232
6	वर्ष अखेरीस पटावरील उमेदवार	62774
7	नोकरी मिळालेले उमेदवार	
	अ) खाजगी क्षेत्र	68
	ब) सार्वजनिक क्षेत्र	164
	क) एकूण	232
8	नोकरी मिळालेले उमेदवार	
	अ) अनुसूचित जाती/ अनुसूचित जमाती	91
	ब) इतर	141
	क) एकूण	232
9	रोजगार स्वयंरोजगार योजनेअंतर्गत लाभ प्राप्त झालेले उमेदवार	
	अ) रोजगार	0
	ब) स्वयंरोजगार	65
10	रोजगार स्वरोजगार मार्गदर्शक केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र	
	1) वैयक्तिक मार्गदर्शन/ व्यक्तिशः अगर गटामध्ये सल्ला दिलेले	302
	2) रोजगार स्वरोजगार मार्गदर्शक केंद्रामध्ये घेण्यात आलेल्या गटांची चर्चा	10
	3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरी विषयी/ प्रशिक्षणासाठी/ उमेदवारासाठी दिलेल्यांची संख्या	362

आधार:- जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 9.3

शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थातील कर्मचाऱ्यांची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2007(अस्थाई)

अ. क्र.	बाव	पदांचा तपशील	शासकीय	जिल्हा परिषद	महानगर पालिका	नगर परिषद
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	वर्ग - अ	एकूण मंजूर पदे	347	31	--	1
		भरलेली पदे	256	23	--	1
		पैकी स्त्रिया	44	3	--	1
2	वर्ग - ब	एकूण मंजूर पदे	667	425	--	21
		भरलेली पदे	509	249	--	19
		पैकी स्त्रिया	100	63	--	4
3	वर्ग - क	एकूण मंजूर पदे	5335	5550	--	695
		भरलेली पदे	4296	5082	--	585
		पैकी स्त्रिया	537	1977	--	165
4	वर्ग - ड	एकूण मंजूर पदे	2074	849	--	1026
		भरलेली पदे	1755	784	--	969
		पैकी स्त्रिया	207	252	--	327
5	एकूण	मंजूर पदे	8423	6855	--	1743
		भरलेली पदे	6816	6138	--	1574
		पैकी स्त्रिया	888	2295	--	497
6	*इतर वर्ग-इ कर्मचारी	एकूण मंजूर पदे	1475	1925	--	362
		भरलेली पदे	952	1788	--	362
		पैकी स्त्रिया	43	1684	--	81
7	एकूण	मंजूर पदे (5+6)	9898	8780	--	2105
		भरलेली पदे	7768	7926	--	1936
		पैकी स्त्रिया	931	3979	--	578

टीप (*)- 'इतर' यामध्ये कार्यव्ययी आस्थापनेवरील, आकस्मिक खर्चातील रोजगार दिले जाणारे, रोजंदारीवरील, अशकालीन, भानसेवी आणि वरील वर्गात समाविष्ट न झालेले कर्मचारी यांचा समावेश आहे.

आधार - जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 9.4

निरनिराळ्या उद्योगांतील रोजगार

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2007-08

अ. क्र.	उद्योग गट	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	एकूण आस्थापनांची संख्या	माहिती देणा-या आस्थापनांची संख्या	कर्मचारी संख्या			
					शासकीय	निम-शासकीय	खाजगी	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	कृषी	0	10	10	643	614	0	1257
2	खाणकाम	10	0	0	0	0	0	0
3	वस्तुनिर्माण	20 ते 39	44	44	1622	87	7214	8923
4	बीज निर्मिती, गॅस, पाणी व सांडपाणी सेवा	40 ते 49	5	5	0	1577	0	1577
5	बांधकाम	50	11	11	1750	536	0	2286
6	घाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	60 ते 69	9	9	0	6	770	776
7	परिवहन, गोदामे आणि दळणवळण	70 ते 75	5	5	263	1789	0	2052
8	वित्त पुरवठा, विमा स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार विषयक सेवा	80 ते 83	121	121	21	712	1045	1778
9	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	90 ते 99	291	291	4373	7404	8111	19888
जिल्हा एकूण			496	496	8672	12725	17140	38537

आधार - जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 9.5
कृषी व बिगर-कृषी उद्योग

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2005

अ. क्र.	बाब	* कृषी उद्योग			बिगर-कृषी			कृषी व बिगर-कृषी एकूण		
		ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10) ¹⁾	(11)
1	उद्योगांची संख्या									
1.1	स्वकार्यरत उद्योग**	1281	43	1324	17907	10321	28228	19188	10364	29552
1.2	आस्थापना***	704	12	716	12828	8610	21438	13532	8622	22154
1.3	एकूण	1985	55	2040	30735	18931	49666	32720	18986	51706
2	मालकीच्या प्रकारानुसार उद्योग									
2.1	सहकारी	9	0	9	448	250	698	457	250	707
2.2	सार्वजनिक	13	1	14	2629	621	3250	2642	622	3264
2.3	खाजगी	1963	54	2017	27658	18060	45718	29621	18114	47735
3	मालकाचा विशेष सामाजिक गट (एकूण संस्थांची टक्केवारी)									
3.1	अनुसूचित जाती	18.44	14.54	18.33	15.47	11.31	13.88	15.65	11.32	14.06
3.2	अनुसूचित जमाती	21.71	23.64	21.76	7.36	7.18	7.29	8.23	7.23	7.86
4	जागेविरहित कार्यान्वित असलेल्या उद्योगांची एकूणशी टक्केवारी	42.01	38.18	41.91	28.39	15.90	23.63	29.22	15.97	24.35
5	शक्तीवर चालणा-या उद्योगांची एकूण उद्योगांशी टक्केवारी	1.26	0	1.22	10.89	12.14	11.37	10.31	12.11	10.97
6	सर्वसाधारणपणे काम करणा-या कामगारांची संख्या									
6.1	एकूण कामगार	3013	86	3099	67917	55173	123090	70930	55259	126189
6.2	वेतनावर काम करणारे कामगार	1024	24	1048	36969	33837	70806	37993	33861	71854
6.3	वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांशी टक्केवारी	33.99	27.91	33.82	54.43	61.33	57.52	53.56	61.28	56.94
6.4	कामगारांची प्रति उद्योग सरासरी संख्या	2	2	2	2	3	2	2	3	2

टीप :- *कृषी उत्पादन व मळे वगळून कृषी संबंधित उद्योग, ** पगारावर एकही कर्मचारी नसलेले उद्योग

***ज्या उद्योगात कमीतकमी एकतरी व्यक्ती पगारावर काम करते असे उद्योग

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-2005)

तक्त्त क्रमांक: 9.6

प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची आणि नियमित काम करणा-या कामगारांची संख्या

जिल्हा - वर्धा.

संदर्भ वर्ष :2005

अ. क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	कृषी	1985	8013	55	86	2040	3099
2	खनिज उत्पादन व खाणकाम	89	567	15	51	104	618
3	वस्तुनिर्माण	6126	16101	3144	11572	9270	27673
4	वीज, गॅस आणि पाणी पुरवठा	8	85	13	404	21	489
5	बांधकाम	708	1326	124	254	832	1580
6	घाऊक व्यापार	1008	1829	229	509	1237	2338
7	किरकोळ व्यापार	13187	21912	10154	20994	23341	42906
8	उपहारगृहे आणि हॉटेल्स	613	1547	636	1700	1249	3247
9	चाहतूक आणि साठवण	1042	1704	640	1509	1682	3213
10	दळणवळण	322	599	357	1134	679	1733
11	वित्तीय, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	2226	4800	842	2380	3068	7180
12	सामूहीक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	2331	3761	1473	2805	3804	6566
13	इतर सेवा (इतरज वर्गीकरण न केलेल्या)	3075	13686	1304	11861	4379	25547
सर्व प्रमुख उद्योग गट (एकूण)		32720	70930	18986	55259	51706	126189

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-2005)

तक्ता क्रमांक - 9.7

महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषी व बिगर - कृषी आस्थापनांची व त्यातील कामगारांची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष :2005

अ. क्र.	उद्योग गट संकेतांक	उद्योग गट	आस्थापना			आस्थापनेवरील कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	0	कृषी	704	12	716	1024	24	1048
2	1	खाणकाम व दगडकाम	61	10	71	489	31	520
3	2 व 3	वस्तुनिर्माण	2088	1377	3465	9267	7815	17082
4	4	वीज, गॅस व पाणी पुरवठा	7	13	20	84	403	487
5	5	बांधकाम	260	43	303	606	111	717
6	6	घाऊक व्यापार	568	102	670	963	265	1228
7	6	किरकोळ व्यापार	4105	4356	8461	6867	9114	15981
8	6	उपाहारगृहे व हॉटेल्स	308	371	679	823	910	1733
9	7	वाहतूक आणि साठवण	335	222	557	616	810	1426
11	7	दळणवळण	146	146	292	315	744	1059
12	8	वित्तीय, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	1228	403	1631	2577	1448	4025
13	9	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	1021	620	1641	1636	1205	2841
14	10	इतर	2701	947	3648	12726	10981	23707
एकूण			13532	8622	22154	37993	33861	71854

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-2005)

तक्तो क्रमांक - 10.1

शैक्षणिक संस्थांची (शाळा / महाविद्यालय इ.) संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2006-07 (अस्थाई)

अ. क्र.	तालुका	बाब	प्राथमिक संस्था					माध्यमिक संस्था				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	आष्टी	एकूण	0	65	4	1	70	1	0	11	3	15
		पेकी मुलीकरिता	0	2	0	0	2	0	0	2	0	2
2	कारंजु	एकूण	1	92	2	1	96	0	0	12	2	14
		पेकी मुलीकरिता	0	3	0	0	3	0	0	1	0	1
3	आर्ची	एकूण	0	140	7	8	155	1	0	26	3	30
		पेकी मुलीकरिता	0	9	0	0	9	0	0	1	0	1
4	सेलु	एकूण	0	114	6	1	121	1	0	16	0	17
		पेकी मुलीकरिता	0	9	0	0	9	0	0	1	0	1
5	वर्धा	एकूण	1	134	27	9	171	0	0	41	9	50
		पेकी मुलीकरिता	0	16	0	0	16	0	0	2	1	3
6	देवळी	एकूण	0	108	10	4	122	1	0	14	5	20
		पेकी मुलीकरिता	0	8	1	0	9	0	0	2	0	2
7	हिंगणघाट	एकूण	0	142	16	6	164	0	0	23	6	29
		पेकी मुलीकरिता	0	10	1	0	11	0	0	2	0	2
8	समुद्रपूर	एकूण	0	157	1	0	158	0	0	15	1	16
		पेकी मुलीकरिता	0	3	0	0	3	0	0	3	0	3
एकूण जिल्हा		एकूण	2	952	73	30	1057	4	0	158	29	191
		पेकी मुलीकरिता	0	60	2	0	62	0	0	14	1	15

तक्ता क्रमांक - 10.1 (पुढे घालु)
शेक्षाणक संस्थांची (शाळा / महाविद्यालय इ.) संख्या

संस्था - वर्ष

संदर्भ वर्ष: 2006-07 (अभ्यास)

अ. क्र.	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक संस्था					महाविद्यालये (सर्व)					एकूण शैक्षणिक संस्था
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	आष्टी	एकूण	0	0	3	0	3	0	0	2	0	2	90
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
2	कांदा	एकूण	0	0	3	0	3	0	0	1	0	1	114
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
3	आर्वा	एकूण	0	2	3	0	5	0	0	1	1	2	192
		पैकी मुलींकरिता	0	1	1	0	2	0	0	0	0	0	12
4	मेलु	एकूण	0	1	3	0	4	0	0	1	1	2	144
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10
5	वर्धा	एकूण	1	2	15	2	20	1	0	9	24	34	275
		पैकी मुलींकरिता	0	1	3	0	4	0	0	1	0	1	24
6	देवळी	एकूण	1	2	7	0	10	0	0	1	0	1	153
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11
7	हिंगणघाट	एकूण	0	2	15	0	17	0	0	1	4	5	215
		पैकी मुलींकरिता	0	0	3	0	3	0	0	0	0	0	16
8	समुद्रपूर	एकूण	0	0	11	0	11	0	0	2	1	3	188
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
एकूण जिल्हा	एकूण	एकूण	2	9	60	2	73	1	0	18	31	50	1371
		पैकी मुलीं	0	2	7	0	9	0	0	1	0	1	87

आधार शिक्षणाधिकारी(प्रा), जि. प. वर्धा

तक्ता क्रमांक - 10.2
शैक्षणिक संस्थांतील शिक्षक

संदर्भ वर्ष:2006-07(अस्थाई)

अ. क्र.	तालुका	बाब	प्राथमिक शिक्षक					माध्यमिक शिक्षक				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	आष्टी	एकूण	0	237	18	9	264	14	0	150	16	180
		पैकी स्त्रिया	0	96	0	0	96	6	0	28	2	36
2	कारंजा	एकूण	8	328	9	10	355	0	0	149	9	158
		पैकी स्त्रिया	5	88	0	0	93	0	0	33	1	34
3	आर्वी	एकूण	0	463	41	48	552	14	0	293	17	324
		पैकी स्त्रिया	0	180	2	0	182	6	0	53	7	66
4	सेलु	एकूण	0	396	48	5	449	13	0	299	0	312
		पैकी स्त्रिया	0	141	0	0	141	7	0	55	0	62
5	वर्धा	एकूण	6	598	187	45	836	0	0	658	104	762
		पैकी स्त्रिया	3	291	0	0	294	0	0	192	71	263
6	देवळी	एकूण	0	432	64	24	520	12	0	187	48	247
		पैकी स्त्रिया	0	223	30	0	253	8	0	63	18	89
7	हिंगणघाट	एकूण	0	554	125	28	707	0	0	357	39	396
		पैकी स्त्रिया	0	161	55	0	216	0	0	76	16	92
8	समुद्रपूर	एकूण	0	515	9	0	524	0	0	191	4	195
		पैकी स्त्रिया	0	144	0	0	144	0	0	15	0	15
एकूण जिल्हा		एकूण	14	3523	501	169	4207	53	0	2284	237	2574
		पैकी स्त्रिया	8	1324	87	0	1419	27	0	515	115	657

तक्ता क्रमांक - 10.2 (पुढे चालु)
शैक्षणिक संस्थांतील शिक्षक

संदर्भ वर्ष:2006-07(अस्थाई)

क्र.	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक शिक्षक				महाविद्यालयातील शिक्षक (सर्व)				एकूण		
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी			
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित		विना अनुदानित	
(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	
1	आष्टी	एकूण	0	0	105	0	105	0	0	29	0	29	578
		पैकी स्त्रिया	0	0	20	0	20	0	0	5	0	5	157
2	कारंजा	एकूण	0	0	85	0	85	0	0	9	0	9	607
		पैकी स्त्रिया	0	0	20	0	20	0	0	1	0	1	148
3	आर्वा	एकूण	0	62	143	0	205	0	0	25	1	26	1107
		पैकी स्त्रिया	0	17	36	0	53	0	0	5	0	5	306
4	सेलु	एकूण	0	21	121	0	142	0	0	7	0	7	910
		पैकी स्त्रिया	0	4	26	0	30	0	0	2	0	2	235
5	वर्धा	एकूण	36	31	448	33	548	127	0	138	182	447	2593
		पैकी स्त्रिया	11	22	183	21	237	33	0	31	46	110	904
6	देवळी	एकूण	20	50	197	0	267	0	0	14	0	14	1048
		पैकी स्त्रिया	8	18	64	0	90	0	0	2	0	2	434
7	हिंगणघाट	एकूण	0	84	427	0	511	0	0	44	2	46	1660
		पैकी स्त्रिया	0	22	80	0	102	0	0	10	1	11	421
8	समुद्रपूर	एकूण	0	0	211	0	211	0	0	28	0	28	958
		पैकी स्त्रिया	0	0	25	0	25	0	0	2	0	2	186
एकूण जिल्हा		एकूण	56	248	1737	33	2074	127	0	294	185	606	9461
		पैकी स्त्रिया	19	83	454	21	577	33	0	58	47	138	2791

आधार:-शिक्षणाधिकारी(प्रा),जि.प,वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 10.3

शैक्षणिक संस्थांतील विद्यार्थी संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2006-07 (अस्थाई)

अ. क्र.	तालुका	बाब	प्राथमिक विद्यार्थी					माध्यमिक विद्यार्थी				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	आष्टी	एकूण	0	6835	677	98	7610	287	0	3827	278	4392
		पैकी मुली	0	3260	316	52	3628	128	0	1665	145	1938
2	कारंजा	एकूण	189	9224	414	175	10002	0	0	4365	189	4554
		पैकी मुली	67	4473	178	72	4790	0	0	2212	84	2296
3	आर्वी	एकूण	0	12360	1425	1378	15163	336	0	9136	418	9890
		पैकी मुली	0	6048	576	561	7185	159	0	3977	195	4331
4	सेलु	एकूण	0	9266	1780	224	11270	315	0	7584	0	7899
		पैकी मुली	0	4843	792	112	5747	147	0	4781	0	4928
5	वर्धा	एकूण	339	18809	8854	1445	29447	0	0	20634	3315	23949
		पैकी मुली	149	9205	4390	673	14417	0	0	7754	1470	9224
6	देवळी	एकूण	0	12136	2118	499	14753	261	0	4703	1174	6138
		पैकी मुली	0	6014	916	211	7141	145	0	3141	499	3785
7	हिंगणघाट	एकूण	0	15323	5489	854	21666	0	0	8333	954	9287
		पैकी मुली	0	7524	2579	964	11067	0	0	4802	419	5221
8	समुद्रपूर	एकूण	0	12228	269	0	12497	0	0	3683	133	3816
		पैकी मुली	0	5877	86	0	5963	0	0	2154	73	2227
एकूण जिल्हा		एकूण	528	96181	21026	4673	122408	1199	0	62265	6461	69925
		पैकी मुली	216	47244	9833	2645	59938	579	0	30486	2885	33950

तक्ता क्रमांक - 10.3 (पुढे चालू)
शैक्षणिक संस्थांतील विद्यार्थी संख्या

संदर्भ वर्ष: 2006-07 (अस्थायी)

अ. क्र.	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक विद्यार्थी					महाविद्यालयातील विद्यार्थी (सर्व)					एकूण
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	आष्टी	एकूण	0	0	4719	0	4719	0	0	735	0	735	17456
		पैकी मुली	0	0	1939	0	1939	0	0	390	0	390	7895
2	कारंजा	एकूण	0	0	3776	0	3776	0	0	657	0	657	18989
		पैकी मुली	0	0	2018	0	2018	0	0	345	0	345	9449
3	आर्वी	एकूण	0	2222	5324	0	7546	0	0	1218	111	1329	33928
		पैकी मुली	0	1154	2746	0	3900	0	0	665	66	731	16147
4	सेलु	एकूण	0	913	4161	0	5074	0	0	459	198	657	24900
		पैकी मुली	0	314	2035	0	2349	0	0	300	107	407	13431
5	वर्धा	एकूण	441	1528	15318	1687	18974	162	0	9018	5712	14892	87262
		पैकी मुली	168	920	7975	711	9774	76	0	4753	1876	6705	40120
6	देवळी	एकूण	669	1909	7512	0	10090	0	0	784	0	784	31765
		पैकी मुली	306	726	4758	0	5790	0	0	379	0	379	17095
7	हिंगणघाट	एकूण	0	3709	13795	0	17504	0	0	1967	296	2263	50720
		पैकी मुली	0	1508	6562	0	8070	0	0	1169	161	1330	25688
8	समुद्रपूर	एकूण	0	0	8551	0	8551	0	0	0	145	145	25009
		पैकी मुली	0	0	3014	0	3014	0	0	0	60	60	11264
एकूण जिल्हा		एकूण	1110	10281	63156	1687	76234	162	0	14838	6462	21462	290029
		पैकी मुली	474	4622	31047	711	36854	76	0	8001	2270	10347	141089

आधार - शिक्षणाधिकारी (प्रा), जि. प. वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 10.4

शैक्षणिक संस्थांतील अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2006-07(अस्थाई)

अ. क्र	तालुका	बाब	प्राथमिक विद्यार्थी					माध्यमिक विद्यार्थी				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	आष्टी	एकूण	0	1077	27	11	1115	2	0	573	50	625
		पैकी मुली	0	492	7	4	503	0	0	302	30	332
2	कारंजा	एकूण	0	924	112	12	1048	0	0	709	31	740
		पैकी मुली	0	408	51	5	464	0	0	315	12	327
3	आर्वो	एकूण	0	1855	29	150	2034	1	0	1466	48	1515
		पैकी मुली	0	886	10	61	957	1	0	698	21	720
4	सेलु	एकूण	0	1533	181	65	1779	2	0	1288	0	1290
		पैकी मुली	0	725	107	15	847	0	0	652	0	652
5	वर्धा	एकूण	194	3935	990	398	5517	0	0	3746	749	4495
		पैकी मुली	91	1964	453	199	2707	0	0	1580	323	1903
6	देवळी	एकूण	0	2955	323	140	3418	77	0	1154	322	1553
		पैकी मुली	0	1518	93	61	1672	26	0	778	119	923
7	हिंगणघाट	एकूण	0	2743	739	395	3877	0	0	1291	89	1380
		पैकी मुली	0	1392	116	157	1665	0	0	653	30	683
8	समुद्रपूर	एकूण	0	1893	75	0	1968	0	0	685	16	701
		पैकी मुली	0	879	22	0	901	0	0	379	10	389
एकूण जिल्हा		एकूण	194	16915	2476	1171	20756	82	0	10912	1305	12299
		पैकी मुली	91	8264	859	502	9716	27	0	5357	545	5929

तक्ता क्रमांक - 10.4 (पुढे चालु)
शैक्षणिक संस्थांतील अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांची संख्या

संदर्भ वर्ष:2006-07(अस्थाई)

अ. क्र.	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक विद्यार्थी				महाविद्यालयातील विद्यार्थी (सर्व)				एकूण		
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी			
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित		विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	आष्टी	एकूण	0	0	506	0	506	0	0	128	0	128	2374
		पैकी मुली	0	0	209	0	209	0	0	74	0	74	1118
2	कारंजण	एकूण	0	0	397	0	397	0	0	66	0	66	2251
		पैकी मुली	0	0	188	0	188	0	0	31	0	31	1010
3	आर्वी	एकूण	0	497	2259	0	2756	0	0	190	17	207	6512
		पैकी मुली	0	277	1587	0	1864	0	0	85	5	90	3631
4	सेलु	एकूण	0	164	635	0	799	0	0	111	0	111	3979
		पैकी मुली	0	72	297	0	369	0	0	68	0	68	1936
5	वर्धा	एकूण	155	418	2461	245	3279	18	0	2019	1102	3139	16430
		पैकी मुली	50	232	1013	76	1371	10	0	1101	422	1533	7514
6	देवळी	एकूण	83	487	2815	0	3385	0	0	190	0	190	8546
		पैकी मुली	0	211	1269	0	1480	0	0	89	0	89	4164
7	हिंगणघाट	एकूण	0	637	2985	0	3622	0	0	602	86	688	9567
		पैकी मुली	0	283	1303	0	1586	0	0	373	52	425	4359
8	समुद्रपूर	एकूण	0	0	1083	0	1083	0	0	0	47	47	3799
		पैकी मुली	0	0	456	0	456	0	0	0	15	15	1761
एकूण जिल्हा		एकूण	238	2203	13141	245	15827	18	0	3306	1252	4576	53458
		पैकी मुली	50	1075	6322	76	7523	10	0	1821	494	2325	25493

आधार - शिक्षणाधिकारी(प्रा),जि.प,वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 10.5

शैक्षणिक संस्थांतील अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष:2006-07(अस्थाई)

अ.क्र	तालुका	बाब	प्राथमिक विद्यार्थी					माध्यमिक विद्यार्थी				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	आष्टी	एकूण	0	1556	54	2	1612	277	0	597	46	920
		पैकी मुली	0	750	14	0	764	123	0	320	21	464
2	कारंजा	एकूण	125	1999	74	21	2219	0	0	729	75	804
		पैकी मुली	42	984	36	12	1074	0	0	355	37	392
3	आर्वी	एकूण	0	2764	277	79	3120	323	0	883	88	1294
		पैकी मुली	0	1329	118	30	1477	150	0	831	45	1026
4	सेलु	एकूण	0	2180	401	45	2626	294	0	1885	0	2179
		पैकी मुली	0	1073	171	12	1256	141	0	1021	0	1162
5	वर्धा	एकूण	25	3350	951	55	4381	0	0	2262	206	2468
		पैकी मुली	14	1651	441	32	2138	0	0	934	92	1026
6	देवळी	एकूण	0	2296	405	18	2719	248	0	737	105	1090
		पैकी मुली	0	1106	160	8	1274	136	0	559	51	746
7	हिंगणघाट	एकूण	0	2227	569	110	2906	0	0	1145	73	1218
		पैकी मुली	0	1116	285	44	1445	0	0	641	35	676
8	समुद्रपूर	एकूण	0	2355	209	0	2564	0	0	471	15	486
		पैकी मुली	0	1142	56	0	1198	0	0	238	9	247
एकूण जिल्हा		एकूण	150	18727	2940	330	22147	1142	0	8709	608	10459
		पैकी मुली	56	9151	1281	138	10626	550	0	4899	290	5739

तक्ता क्रमांक - 10.5 (पुढे चालू)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2006-07 (अस्थाई)

अ.क्र.	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक विद्यार्थी					महाविद्यालयातील विद्यार्थी (सर्व)					एकूण
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	आष्टी	एकूण	0	0	599	0	599	0	0	27	0	27	3158
		पैकी मुली	0	0	285	0	285	0	0	5	0	5	1518
2	कारंजा	एकूण	0	0	241	0	241	0	0	15	0	15	3279
		पैकी मुली	0	0	107	0	107	0	0	8	0	8	1581
3	आर्वी	एकूण	0	154	1501	0	1655	0	0	37	11	48	6117
		पैकी मुली	0	75	959	0	1034	0	0	12	4	16	3553
4	सेलु	एकूण	0	147	561	0	708	0	0	25	2	27	5540
		पैकी मुली	0	55	282	0	337	0	0	12	0	12	2767
5	वर्धा	एकूण	47	187	1031	112	1377	7	0	375	103	485	8711
		पैकी मुली	20	141	411	47	619	3	0	201	25	229	4012
6	देवळी	एकूण	28	245	850	0	1123	0	0	24	0	24	4956
		पैकी मुली	0	93	420	0	513	0	0	11	0	11	2544
7	हिंगणघाट	एकूण	0	144	1265	0	1409	0	0	155	15	170	5703
		पैकी मुली	0	52	517	0	569	0	0	76	12	88	2778
8	समुद्रपूर	एकूण	0	0	1131	0	1131	0	0	0	18	18	4199
		पैकी मुली	0	0	530	0	530	0	0	0	7	7	1982
एकूण जिल्हा		एकूण	75	877	7179	112	8243	7	0	658	149	814	41663
		पैकी मुली	20	416	3511	47	3994	3	0	325	48	376	20735

आधार - शिक्षणाधिकारी(प्रा), जि.प.वर्धा.

तक्ता क्रमांक = 10.6

शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये, क्रीडांगणे, क्रीडा संस्था आणि क्रीडा शिष्यवृत्तीधारक

जिल्हा-वर्धा

संदर्भ वर्ष-2007-08

अ.क्र.	तालुका	शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये (संख्या)	अधिकृत क्रीडांगणे, व्यायाम शाळा (संख्या)		खेळाच्या स्टेडियमची संख्या	अधिकृत जलतरण तलाव (संख्या)	वर्षात घेतलेली क्रीडा प्रशिक्षण शिबिरे (संख्या)	राज्यपातळीवर निवड झालेल्या खेळाडूंची संख्या		क्रीडा शिष्यवृत्ती धारकांची संख्या	
			क्रीडांगणे	व्यायाम शाळा				एकूण	पैकी मुली	एकूण	पैकी मुली
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1	आष्टी	0	1	1	1	0	1	1	0	0	0
2	कारंजा	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0
3	आर्वी	0	1	3	1	0	1	13	3	0	0
4	सेलु	0	7	5	1	0	1	8	4	0	0
5	वर्धा	3	7	10	1	1	6	153	58	14	5
6	देवळी	1	3	2	1	0	2	19	3	2	0
7	हिंगणघाट	0	2	3	0	0	1	44	18	12	9
8	समुद्रपूर	0	1	3	0	0	1	1	1	1	1
जिल्हा एकूण		4	23	27	5	1	14	239	87	29	15

टिप - स्तंभ 4 ते 8 मध्ये जिल्हा क्रीडा अधिकारी यांच्या मार्फत अनुदान वितरित केलेल्या शाळा व नोंदणीकृत क्रीडा संस्था यांचा समावेश आहे.

आधार - जिल्हा क्रीडा अधिकारी, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 10.7
इयत्तानिहाय विद्यार्थ्यांची संख्या

जिल्हा - वर्धा.

संदर्भ वर्ष - 30 सप्टेंबर, 2007

अ. क्र.	तालुका	इयत्ता						
		1 ली	2 री	3 री	4 थी	5 वी	6 वी	7 वी
	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	आष्टी	1560	1468	1450	1318	1615	1946	1957
2	कारंजा	1950	1866	1840	1801	1922	1864	1923
3	आर्वी	3206	2923	2907	2877	2957	3301	3432
4	सेलु	2874	2591	2401	2319	2981	2929	2943
5	वर्धा	6876	6511	6526	7013	7432	7289	7550
6	देवळी	3051	2882	2861	2800	2947	3467	3528
7	हिंगणघाट	4727	4409	4097	3885	4931	5238	5112
8	समुद्रपूर	2300	2290	2204	2141	2235	2154	2208
एकूण जिल्हा		26544	24940	24286	24154	27020	28188	28653

तक्ता क्रमांक - 10.7 (पुढे चालू)

अ. क्र.	तालुका	इयत्ता					एकूण
		8 वी	9 वी	10 वी	11 वी	12 वी	
	(2)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1	आष्टी	1302	1558	1312	561	558	16605
2	कारंजा	1145	1433	1197	748	679	18368
3	आर्वी	2379	2947	2447	1620	1779	32775
4	सेलु	1368	2108	1722	348	456	25040
5	वर्धा	5523	6631	6167	2155	2267	71940
6	देवळी	1587	2640	2248	1416	1432	30859
7	हिंगणघाट	3420	4381	4097	1874	2080	48251
8	समुद्रपूर	1972	2452	2349	1114	1321	24740
एकूण जिल्हा		18696	24150	21539	9836	10572	268578

आधार - शिक्षणाधिकारी(प्रा), जि.प.वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 11.1

सार्वजनिक व शासन सहाय्यीत वैद्यकीय सुविधांची माहिती

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2007-08

अ. क्र.	तालुका	संख्या						
		रुग्णालये	दवाखाने	प्रसूतिगृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	उपकेंद्रे	डॉक्टर व वैद्य	परिचारिका
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	आष्टी	0	7	0	2	16	8	19
2	कारंजा	1	6	1	2	19	22	37
3	आर्वी	1	6	1	3	23	26	43
4	सेलु	1	4	2	5	27	21	42
5	वर्धा	3	4	4	4	27	112	278
	देवळी	2	4	2	5	24	25	58
7	हिंगणघाट	2	7	3	3	23	52	86
8	समुद्रपूर	1	6	1	3	22	16	38
एकूण जिल्हा		11	44	14	27	181	282	601

पुढे चालु ----

अ. क्र.	तालुका	खाटांची संख्या			उपचार केलेले आंतररुग्ण			उपचार केलेले बाह्यरुग्ण		
		एकूण	एकूण पैकी स्त्रियां साठी	एकूण पैकी मुलां साठी	पुरुष	स्त्रिया	मुले	पुरुष	स्त्रिया	मुले
(1)	(2)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
1	आष्टी	18	4	6	200	333	133	1558	1551	308
2	कारंजा	106	44	24	3540	5077	615	11738	13205	2469
3	आर्वी	115	56	17	2357	2665	877	11988	13486	2699
4	सेलु	96	25	6	1710	2352	658	16740	19301	5188
5	वर्धा	642	284	70	12432	15304	8972	108472	113662	36392
6	देवळी	158	70	8	3948	4587	1321	32435	36612	6102
7	हिंगणघाट	298	112	34	5402	7872	2312	56626	61947	22302
8	समुद्रपूर	92	36	14	1536	2272	688	18268	20551	9872
एकूण जिल्हा		1525	631	179	31125	40462	15576	257825	280315	85332

आधार -1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, वर्धा.

2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 11.2
नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2006

अ. क्र.	तालुका	एकूण/ ग्रामीण/ नागरी	नोंदलेल्या जन्मांची संख्या			नोंदलेल्या मृत्यूंची संख्या			बाल मृत्यूंची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1 आष्टी	एकूण		536	513	1049	315	210	525	15	17	32
	ग्रामीण		536	513	1049	315	210	525	15	17	32
	नागरी		0	0	0	0	0	0	0	0	0
2 कारंजा	एकूण		615	557	1172	376	253	629	11	13	24
	ग्रामीण		615	557	1172	376	253	629	11	13	24
	नागरी		0	0	0	0	0	0	0	0	0
3 आर्वी	एकूण		1813	1658	3471	869	495	1364	25	22	47
	ग्रामीण		550	492	1042	424	295	719	21	20	41
	नागरी		1263	1166	2429	445	200	645	4	2	6
4 सेलु	एकूण		956	834	1790	392	297	689	24	18	42
	ग्रामीण		956	834	1790	392	297	689	24	18	42
	नागरी		0	0	0	0	0	0	0	0	0
5 वर्धा	एकूण		3789	3568	7357	2406	1835	4241	117	67	184
	ग्रामीण		1399	1319	2718	1677	1285	2962	51	41	92
	नागरी		2390	2249	4639	729	550	1279	66	26	92
6 देवळी	एकूण		1073	945	2018	512	328	840	27	17	44
	ग्रामीण		971	853	1824	431	287	718	18	14	32
	नागरी		102	92	194	81	41	122	9	3	12
7 हिंगणघाट	एकूण		941	1477	2418	1076	728	1804	44	36	80
	ग्रामीण		849	709	1558	562	412	974	37	32	69
	नागरी		92	768	860	514	316	830	7	4	11
8 समुद्रपूर	एकूण		867	712	1579	482	274	756	21	15	36
	ग्रामीण		867	712	1579	482	274	756	21	15	36
	नागरी		0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा	एकूण		10590	10264	20854	6428	4420	10848	284	205	489
	ग्रामीण		6743	5989	12732	4659	3313	7972	198	170	368
	नागरी		3847	4275	8122	1769	1107	2876	86	35	121

आधार - आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक - 11.3
विविध कारणानुसार मृत्यूची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 2003

अ. क्र.	मृत्यूचे कारण	मृत्यूची संख्या
(1)	(2)	(3)
अ	<u>साथीचे विकार</u>	
1	हिवताप	29
2	विषमज्वर	13
3	क्षयरोग	120
4	न्युमोनिया/ श्वसन क्रियेसंबधी	958
5	अमांश, अतिसार, गॅस्ट्रो	34
ब	<u>बिगर साथीचे विकार</u>	
1	एडस	उ.ना.
2	हृदय विकार	477
3	कर्करोग	197
4	बाळंतपणात मातेचा मृत्यू	1
5	पक्षाघात	247
6	मूत्रपिंड विषयक	उ.ना.
क	<u>अपघात</u>	
1	आत्महत्या	103
2	रहदारी वाहतूक	23
3	विद्युत धक्का	उ.ना.
4	भाजणे/ जळणे	101
5	इतर अपघात	1668
ड	<u>इतर कारणे</u>	5226
एकूण मृत्यू		9197

आधार - आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक - 11.4

माता व बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2007-08

अ.क्र	तालुका	ग्रामीण / एकूण	त्रिगुणी लस	पोलिओ	बीसीजी	गोवर	द्विगुणी (डी.टी.)	धनुर्वात लस		
								10 वर्ष	16 वर्ष	गरोदर स्त्रिया
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	आष्टी	ग्रामीण	1152	1152	1158	1147	2796	1722	1621	1386
		एकूण	1152	1152	1158	1147	2796	1722	1621	1386
2	कारंजा	ग्रामीण	1595	1595	1618	1620	2917	1869	1736	1592
		एकूण	2748	2748	2804	2811	3502	2688	2225	3161
3	आर्वी	ग्रामीण	1615	1615	1485	1544	2609	2440	2251	1617
		एकूण	2164	2164	2147	2054	3452	2824	2649	2091
4	सेलु	ग्रामीण	2246	2246	2002	1999	3328	3314	3004	2401
		एकूण	2465	2465	2175	2160	3538	3534	3246	2508
5	वर्धा	ग्रामीण	3688	3688	3428	3537	5497	4436	3371	3587
		एकूण	9403	9403	11968	9110	12693	10645	7727	8800
6	देवळी	ग्रामीण	1945	1945	1868	1929	2820	2831	2702	2065
		एकूण	2728	2728	2714	2642	4096	3768	3568	2788
7	हिंगणघाट	ग्रामीण	2042	2042	1708	1915	3445	2640	2309	2067
		एकूण	3390	3390	3032	3222	5035	3515	3107	3752
8	समुद्रपूर	ग्रामीण	1871	1871	1695	1792	2706	2193	2536	2121
		एकूण	2045	2045	1833	1921	2860	2359	2667	2241
जिल्हा एकूण	ग्रामीण	ग्रामीण	16154	16154	14962	15483	26118	21445	19530	16836
		एकूण	26095	26095	27831	25067	37972	31055	26810	26727

आधार - 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, वर्धा

2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 11.5

कुटुंब कल्याण कार्यक्रम

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2007-08

अ. क्र.	तालुका	एकूण/ग्रामीण	कुटुंब कल्याण केंद्रांची संख्या	जननक्षम जोडप्यांची संख्या	31 मार्च अखेर संरक्षित जोडप्यांची संख्या			
					पुरुष नसबंदी	स्त्रियांची नसबंदी	लूपपध्दती	इतर पध्दतीने
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	आष्टी	एकूण	2	12315	43	352	321	396
		ग्रामीण	2	12315	43	352	321	396
2	कारंजा	एकूण	2	13982	8	288	236	1025
		ग्रामीण	2	13982	8	288	236	1025
3	आर्वी	एकूण	4	30822	47	623	912	1289
		ग्रामीण	3	24026	46	501	646	550
4	सेलु	एकूण	5	21169	124	1085	720	725
		ग्रामीण	5	21169	69	640	622	549
5	वर्धा	एकूण	7	59418	57	2433	1948	3046
		ग्रामीण	4	47575	31	808	859	697
6	देवळी	एकूण	6	27992	54	850	892	1132
		ग्रामीण	5	22856	50	699	674	603
7	हिंगणघाट	एकूण	5	54431	48	843	943	4045
		ग्रामीण	3	38393	19	328	524	486
8	समुद्रपूर	एकूण	3	18591	10	597	629	427
		ग्रामीण	3	18591	8	425	545	359
एकूण जिल्हा		एकूण	34	238720	391	7071	6601	12085
		ग्रामीण	27	198907	274	4041	4427	4665

आधार :- 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, वर्धा

2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 12.1

विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च

जिल्हा-वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2007-08

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	विकास शीर्ष व उपशीर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवर झालेला खर्च						
		बिगर - आदिवासी योजना.	आदिवासी उपयोजना	आदि- वासी उप योजना क्षेत्राबाहे रील	विशेष घटक योजना	स्टेटपूल	अनुशेष	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	कृषि व संलग्न सेवा							
1.1	पीक संवर्धन	44.22	22.63	0.0	160.0	0.00	0.00	226.85
1.2	फलोत्पादन	14.86	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	14.86
1.3	मृदसंधारण	100.00	0.00	0.00	99.85	0.00	356.60	556.45
1.4	पशुसंवर्धन	13.99	7.55	0.00	12.00	0.00	0.00	33.54
1.5	दुग्धव्यवसाय विकास	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1.6	मत्स्यव्यवसाय	7.25	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	7.25
1.7	वने	8.51	0.12	0.00	0.00	0.00	0.00	8.63
1.8	पणन, कोठारे व वखारी	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1.9	सहकार	4.46	5.64	0.00	3.98	0.00	0.00	14.08
	एकूण (एक)	193.29	35.94	0.00	275.83	0.00	356.60	861.66
2	ग्रामीण विकास							
2.1	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	39.5	17.2	0.00	25.00	0.00	0.00	81.70
2.2	अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.3	जवाहर रोजगार योजना	133.86	64.02	0.00	41.67	0.00	0.00	239.55
2.4	रोजगार हमी योजना	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.5	जमीन सुधारणा	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.6	सामूहिक विकास	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.7	ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम	82.89	0.00	0.00	60.00	0.00	0.00	142.89
	एकूण (दोन)	256.25	81.22	0.00	126.67	0.00	0.00	464.14
3	पाटबंधारे व पूरनियंत्रण							
3.1	लघु पाटबंधारे	170.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	170.00
3.2	जलप्रदाय क्षेत्र विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3.3	आयाकट विकास	5.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5.00
3.4	मध्यम प्रकल्प	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3.5	पूरनियंत्रण कामे	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (तीन)	175.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	175.00

पुढे चालू ---

तक्ता क्रमांक - 12.1 पुढे चालु
विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2007-08

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	विकास शीर्ष व उपशीर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवर झालेला खर्च						
		बिगर - आदिवासी योजना	आदिवासी उपयोजना	आदि-वासी उप योजना क्षेत्राबाहेरील	विशेष घटक योजना	स्टेटपूल	अनुशेष	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
4	विद्युत विकास	60.00	25.00	0.00	62.01	0.00	0.00	147.01
	एकूण (चार)	60.00	25.00	0.00	62.01	0.00	0.00	147.01
5	उद्योग व खाणकाम							
5.1	मोठे व मध्यम उद्योग	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
5.2	ग्रामीण व लघु उद्योग	16.54	0.8	0	11.55	0	0	28.89
	एकूण (पाच)	16.54	0.80	0.00	11.55	0.00	0.00	28.89
6	वाहतूक व दळणवळण							
6.1	मोठे व लहान बंदरे	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
6.2	अंतर्देशीय जलवाहतूक	8.64	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	8.64
6.3	रस्ते विकास	191.38	173.80	0.00	0.00	0.00	0.00	365.18
	एकूण (सहा)	200.02	173.80	0.00	0.00	0.00	0.00	373.82
7	सामान्य आर्थिक सेवा							
7.1	पर्यटन	2.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.00
7.2	स्थानिक विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (सात)	2.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.00
8	सामाजिक आणि सामूहिक सेवा							
8.1	सामान्य शिक्षण	18.20	0.00	0.00	45.00	0.00	0.00	63.20
8.2	क्रिडा व युवक कल्याण	16.04	8.00	0.00	20.00	0.00	0.00	44.04
8.3	कला व संस्कृती	3.80	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3.80
8.4	तांत्रिक शिक्षण	10.88	0.00	0.00	0.36	0.00	9.05	20.29
8.5	वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये	1.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.50
8.6	आरोग्य सेवा	179.70	27.44	0.00	17.75	0.00	0.00	224.89
8.7	ग्रामीण पाणी पुरवठा व स्वच्छता	70.69	20.96	0.00	16.83	0.00	0.00	108.48
8.8	गृहनिर्माण	1.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.00
8.9	नगर विकास	55.00	0.00	0.00	309.48	0.00	0.00	364.48
8.10	माहिती व प्रसिध्दी	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8.11	मागासवर्गीयांचे कल्याण	33.00	279.02	0.00	698.96	0.00	0.00	1010.98
8.12	कामगार व कामगार कल्याण	60.41	0.00	0.00	16.79	0.00	0.00	77.20

पुढे चालु ---

तक्ता क्रमांक - 12.1 पुढे चालु
विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2007-08

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	विकास शीर्ष व उपशीर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवर झालेला खर्च						एकूण
		बिगर - आदिवासी योजना	आदिवासी उपयोजना	आदि- वासी उप योजना क्षेत्राबाहे रील	विशेष घटक योजना	स्टेटपूल	अनुशेष	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
8	सामाजिक आणि सामूहिक सेवा							
	8.13 समाज कल्याण	25.07	4.42	0.00	7.99	0.00	0.00	37.48
	8.14 स्थानिक विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	8.15 पोषण	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (आठ)	475.29	339.84	0.00	1133.16	0.00	9.05	1957.34
	एकूण (एक ते आठ)	1378.39	656.60	0.00	1609.22	0.00	365.65	4009.86

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 12.2

रोजगार हमी योजना

संदर्भ वर्ष : 2007-08

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाब	कामाचा प्रकार					
		सिंचन	सार्वजनिक कामे (रस्ते)	कृषि	वनीकरण	इतर	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नियोजित कामांची संख्या	1	13	1	0	0	15
2	मंजूर केलेल्या कामांची संख्या	1	13	1	0	0	15
3	सुरु केलेल्या कामांची संख्या	0	0	0	0	0	0
4	पूर्ण केलेल्या कामांची संख्या	0	0	0	0	0	0
5	मध्येच बंद केलेल्या कामांची संख्या	0	0	0	0	0	0
6	कामांसाठी केलेली तरतूद	6.85	98.49	0.15	0.00	0	105.49
7	कामांवर झालेला एकूण खर्च (रु.लाखात)	0	0	0	0	0	0
8	रोजगार निर्मिती (मनुष्य दिवस लाखात)	0	0	0	0	0	0

आधार - जिल्हाधिकारी कार्यालय, रोजगार हमी योजना, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 12.3

रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ: 2007-08

अ. क्र.	महिना	खर्च (रुपये लाखात)		मनुष्य दिवस (लाखात)	रोजगार हमी योजनेखालील कामांची संख्या
		प्रत्यक्ष (महिन्यातील)	संचित आर्थिक वर्षाच्या भारभापासून		
(1)	(2)	(3)	4	(5)	(6)
1	एप्रिल 2007	0.00	0	0.00	0
2	मे 2007	0.00	0	0.00	0
3	जून 2007	0.00	0	0.00	0
4	जुलै 2007	0.00	0	0.00	0
5	ऑगस्ट 2007	0.00	0	0.00	0
6	सप्टेंबर 2007	0.00	0	0.00	0
7	ऑक्टोबर 2007	0.00	0	0.00	0
8	नोव्हेंबर 2007	0.00	0	0.00	0
9	डिसेंबर 2007	0.00	0	0.00	0
10	जानेवारी 2008	0.00	0	0.00	0
11	फेब्रुवारी 2008	0.00	0	0.00	0
12	मार्च 2008	0.00	0	0.00	0

आधार - जिल्हाधिकारी कार्यालय, (रो.ह.यो.शाखा), वर्धा

तक्ता क्रमांक - 12.4

पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 2007-08

अ.क्र.	बाबी	तालुका								जिल्हा एकूण
		आष्टी	कारंजा	आर्वी	सेलु	वर्धा	देवळी	हिंगणघाट	समुद्रपूर	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(18)
1	वस्ती असलेल्या गावांची एकूणसंख्या	88	101	153	142	117	105	132	166	1004
2	गावातील वाडया/वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	बारा महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या									
	3.1 गावांची संख्या	81	94	146	142	102	103	132	151	951
	3.2 त्याखालील वाडया / वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व वाडया/वस्त्या									
	संदर्भ वर्षातील (2007-08)									
	अ) एकूण टंचाईग्रस्त गावे (संख्या)	7	22	15	8	24	7	18	23	124
	ब) एकूण वाडया/वस्त्या (संख्या)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	बृहत आराखडयानुसार									
	अ) एकूण टंचाईग्रस्त गावे (संख्या)	7	17	6	3	20	1	10	1	65
	ब) एकूण टंचाईग्रस्त वाडया/वस्त्या (संख्या)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	केलेली उपाययोजना									
	अ) टँकरने पुरवठा होणा-या गावांची संख्या	4	0	0	0	5	0	0	0	9
	गावांतील वाडया/वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	टँकरची संख्या	2	0	0	0	9	0	0	0	11
	ब) बैलगाडीने पुरवठा होणा-या गावांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	गावांतील वाडया/वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	बैलगाडयांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	क) इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या गावांची संख्या	3	17	6	3	15	1	10	1	56
	गावांतील वाडया/वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	साधने संख्या	3	17	6	3	15	1	10	1	56

आधार - कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणीपुरवठा, जिल्हा परिषद, वर्धा.

तक्ता क्रमांक 12.5
रासायनिक खतांचे वाटप

जिल्हा वर्धा

संदर्भ : 2007-08

अ.क्र.	तालुका	रासायनिक खतांचे वाटप (मे.टन)		
		नियंत्रित संस्थांकडून	खाजगी संस्थांकडून	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	आष्टी	0	7042	7042
2	कारंजा	0	7650	7650
3	आर्वी	726	10409	11135
4	सेलु	158	12068	12226
5	वर्धा	0	14097	14097
6	देवळी	2.6	9200.4	9203
7	हिंगणघाट	121.75	13506.25	13628
8	समुद्रपूर	0	8697	8697
जिल्हा एकूण		1008.35	82669.65	83678

आधार - कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 12.6

साखर कारखाने

जिल्हा: वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2007-08

अ.क्र.	तालुका	साखर कारखान्याचे नाव	सहकारी/खाजगी	कामगार(संख्या)		गळीत क्षमता मे.टन	प्रत्यक्ष गाळप मे.टन
				नियमित	हंगामी		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	आष्टी	--	--	--	--	--	--
2	कारंजा	--	--	--	--	--	--
3	आर्वी	--	--	--	--	--	--
4	सेलू	महात्मा सह. साखर कारखाना, मर्यादित. दिनकर नगर, जामणी.	सहकारी			1250	0
5	वर्धा	--	--	--	--	--	--
6	दंवळी	--	--	--	--	--	--
7	हिंगणघाट	स्व. बापूरावजी, देशमुख सहकारी साखर कारखाना, मर्या, वेळा.	सहकारी	210	64	2500	131919
8	समुद्रपूर	--	--	--	--	--	--

तक्ता क्रमांक - 12.6 पुढे चालू

अ.क्र.	तालुका	साखर कारखान्याचे नाव	साखरेचे उत्पादन मे.टन	इतर उत्पादने			
				इथेनॉल मे. टन	पेपर मे. टन	मद्यार्क हजार लि.	वीज मे. वॅट
(1)	(2)	(3)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	आष्टी	--	--	--	--	--	--
2	कारंजा	--	--	--	--	--	--
3	आर्वी	--	--	--	--	--	--
4	सेलू	महात्मा सह. साखर कारखाना, मर्यादित. दिनकर नगर, जामणी.	0	0	0	0	0
5	वर्धा	--	--	--	--	--	--
6	दंवळी	--	--	--	--	--	--
7	हिंगणघाट	स्व. बापूरावजी देशमुख सहकारी साखर कारखाना, मर्या, वेळा.	140000	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	--	--	--	--	--	--

आधार - 1) महात्मा सह. साखर कारखाना, मर्यादित. दिनकर नगर, जामणी.

2) स्व. बापूरावजी देशमुख सहकारी साखर कारखाना, मर्या, वेळा.

*टीप:- अनु. क्र 4 चा सेलू येथील साखर कारखाना बंद आहे.

तक्ता क्रमांक - 12.7
वीस कलमी कार्यक्रमाची भौतिक प्रगती.

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ: 2007-08

अ.क्र.	बाब	परिमाण	उद्दिष्ट	साध्य
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
	अ) स्वर्णजयंती ग्राम स्वरोजगार योजना	लाभधारकांची संख्या	2400	2590
1	ब) जवाहर ग्राम समृद्धी योजना	लाख मनुष्य दिवस	15.78	0.00
	क) लघुउद्योग स्थापन करणे	उद्योग संख्या	450	453
	अ) अतिरिक्त जमिनीचे वाटप	हेक्टर	0	0.00
2	ब) लाभधारक	संख्या-अनु.जाती	0	0
		अनु.जमाती	0	0
		इतर	0	0
3	वेठबिगरांचे पुनर्वसन	खेडी संख्या	0	0
4	पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी	खेडी संख्या	246	246
5	अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	केंद्र संख्या	0	0
	ब) उपकेंद्र	उपकेंद्र संख्या	0	0
6	अ) कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रिया	संख्या	8070	6327
	ब) सममूल्य शस्त्रक्रिया	संख्या	18157	19232
7	अ) एकात्मिक बालविकास सेवा गट	संख्या	0	0
	ब) अंगणवाडी	संख्या	0	0
8	अ) अनु.जातीच्या कुटुंबांना सहाय्य	संख्या	5061	3160
	ब) अनु.जमातीच्या कुटुंबांना सहाय्य	संख्या	1676	1386
9	अ) घरांसाठी जागा (इंदिरा आवास योजना)	संख्या	0	0
	ब) घरबांधणीसाठी अर्थसहाय्य (इंदिरा आवास योजना)	संख्या	1814	236
	क) आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी घरे	संख्या	0	0
	ड) कमी उत्पन्न गटासाठी घरे	संख्या	0	0
10	गलिच्छ वस्ती सुधारणा	लोकसंख्या	0	0
11	झाडे लावणे	रोपे संख्या लाखात	14.29	15.72
12	रास्त भावाची दुकाने उघडणे	संख्या	0	0
	अ) खेड्यांचे विदयुतीकरण	संख्या	0	0
13	ब)पंप संचांसाठी विदयुतीकरण	संख्या	2647	1526
	क) सुधारित चुली	संख्या	0	0
	ड) बायोगॅस	संख्या	175	150

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 12.8

स्थानिक विकास कार्यक्रम (लोकसभा मतदार संघ)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 2007-08

अ. क्र.	लोकसभा मतदार संघाचे नांव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद (रुपये हजारात)	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च (रुपये हजारात)
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	वर्धा	20000	0	160	160	20000	12982
	एकूण	20000	0	160	160	20000	12982

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 12.9

स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा मतदार संघ)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 2007-08

अ. क्र.	विधानसभा मतदार संघाचे नांव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद (रुपये हजारात)	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत (रुपये हजारात)	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च (रुपये हजारात)
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	वर्धा	10000	4	40	44	13031	3779
2	देवळी	10000	1	58	59	12533	1972
3	आर्वी	10000	12	30	42	16738	8364
4	हिंगणघाट	10000	2	78	80	12965	2734
	एकूण	40000	19	206	225	55267	16849

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 12.10

स्थानिक विकास कार्यक्रम (राज्यसभा सदस्य)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 2007-08

अ. क्र.	राज्यसभा सदस्य नाव	जिल्ह्याकरिता उपलब्ध करून दिलेली तरतूद (रुपये हजारात)	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत (रुपये हजारात)	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च (रुपये हजारात)
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)

वर्धा मतदार संघ:-

1	श्री. दत्ताजी मेघे	10000	0	37	37	10000	3200
2	श्री शरद जोशी	1000	0	2	2	1000	0
एकूण		11000	0	39	39	11000	3200

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 12.11

स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानपरिषद सदस्य)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ - 2007-08

अ. क्र.	विधानपरिषद सदस्यांचे नाव	जिल्ह्याकरिता उपलब्ध करून दिलेली तरतूद (रुपये हजारात)	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत (रुपये हजारात)	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च (रुपये हजारात)
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)

1	श्री. विश्वनाथजी डायगव्हाणे	4599	3	20	23	5744	4180
2	श्री. नितिन गडकरी	706	2	2	4	977	500
3	श्री. उल्हास पवार	500	0	1	1	500	500
4	श्री. जैनुददीन जव्हेरी	2560	1	21	22	2860	1710
5	श्री. गिरीश गांधी	50	0	1	1	50	50
एकूण		8415	6	45	51	10131	6940

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 13.1

पोलिस अधिकारी/ कर्मचारी यांची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष:2007-08

अ. क्र.	पदनाम	संख्या	
		एकूण संख्या	पैकी महिलांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)
1	पोलिस अधिकारी/ कर्मचा-यांची संख्या		
1.1	पोलिस उपमहानिरीक्षक	0	0
1.2	पोलिस आयुक्त	0	0
1.3	पोलिस उप आयुक्त	0	0
1.4	पोलिस सहायक आयुक्त	0	0
1.5	पोलिस अधीक्षक	1	1
1.6	अपर पोलिस अधीक्षक	1	0
1.7	पोलिस उप अधीक्षक	5	0
1.8	पोलिस निरीक्षक	18	0
1.9	पोलिस उप निरीक्षक	26	0
1.10	पोलिस जमादार/ हवालदार	455	11
1.11	पोलिस शिपाई / पोलिस नाईक	903	113
1.12	इतर	960	30
	एकूण पोलिस अधिकारी/ कर्मचारी संख्या	2369	155
2	पोलिस ठाणे	17	XX
3	आउट पोस्ट	6	XX
4	पोलिस चौकी	4	XX
5	लॉकअप्स	17	XX
6	पोलिस ठाणे, आउट पोस्ट व सब पोस्ट आदींची सोय असलेली गावे व शहरे	22	XX
7	पोलिस दलांचा एकूण खर्च (रू.लाखात)	2331	XX

आधार - 1) जिल्हा पोलिस अधीक्षक, वर्धा.

2) जिल्हा अधीक्षक, लोहमार्ग नागपूर.

तक्ता क्र.13.2

दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली प्रकरणे

जिल्हा-वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2007-08

अ. क्र.	न्यायालये	एकूण प्रकरणे	मूळ		अपील	
			नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	दिवाणी न्यायालय	3967	582	1372	746	1267
2	फौजदारी न्यायालय	20060	500	3226	1159	15175
3	लोक न्यायालय	715	690	25	-	-
4	कामगार न्यायालय	123	92	31	-	-
5	औद्योगिक न्यायालय	-	-	-	-	-
6	कौटुंबिक न्यायालय	-	-	-	-	-
7	जिल्हा दंडाधिकारी तथा कार्यकारी दंडाधिकारी	6523	5492	-	1131	-

आधार -1)जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, वर्धा

2)आयुक्त, कामगार न्यायालय, वर्धा.

3) जिल्हा दंडाधिकारी व कार्यकारी दंडाधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 14.1

चित्रपट गृहे, व्ही.डी.ओ. केंद्र आणि केबलधारक यांची आकडेवारी

जिल्हा-वर्धा

संदर्भ वर्ष: 31.3.2008

अ. क्र.	तालुका	कायम स्वरूपी चित्रपटगृहे		फिरती चित्रपटगृहे		व्हीडीओ केंद्रे		केबल धारक		वसूल केलेला कर (रुपये हजारात)
		संख्या	प्रत्येक खेळा साठी असलेली आसन क्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळा साठी असलेली आसन क्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळा साठी असलेली आसन क्षमता	केबल चालक संख्या	केबल ग्राहक संख्या	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	4	388	69
2	कारंजा	0	0	0	0	0	0	4	390	72
3	आर्वी	2	670	0	0	3	95	16	1428	540
4	सेलु	0	0	1	200	1	30	4	680	150
5	वर्धा	3	2279	0	0	2	80	51	8361	5465
6	देवळी	2	866	0	0	0	0	24	2952	823
7	हिंगणघाट	2	1510	0	0	2	80	10	2384	1071
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	4	237	47
जिल्हा एकूण		9	5325	1	200	8	285	117	16820	8237

आधार- जिल्हाधिकारी कार्यालय (करमणूक शाखा), वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 14.2

मुद्रणालये आणि त्यांनी प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके

जिल्हा- वर्धा

संदर्भ-31.3.2008

अ. क्र.	तालुका	मुद्रणालयांची संख्या	दैनिक वर्तमान पत्रे आणि नियतकालिके					
			दैनिक	साप्ताहिक	पाक्षिक	मासिक	त्रैमासिक	वार्षिक
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	3	3	7	0	0	0	0
4	सेलु	1	0	1	0	0	0	0
5	वर्धा	10	7	17	1	1	0	0
6	देवळी	2	1	4	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	3	0	6	1	1	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0
एकूण जिल्हा		19	11	35	2	2	0	0

आधार:- 1) जिल्हा माहिती अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 14.3

लोकसभा व विधानसभा निवडणुकीबाबतची आकडेवारी

जिल्हा वर्धा		संदर्भ वर्ष 2004						
अ. क्र.	मतदारसंघाचे नाव	एकूण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			मतदानाची टक्के वारी	पक्षनिहाय मिळालेले मते (संख्या)	
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण		काँग्रेस आय	भा.ज.पा.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
लोकसभा निवडणूक :- एप्रिल 2004								
1	27- वर्धा	1144924	365165	261014	626179	54.69	265857	269045
लोकसभा एकूण		1144924	365165	261014	626179	54.69	265857	269045
विधानसभा निवडणूक :- ऑक्टोबर, 2004								
1	127- आर्वी	197303	76469	62541	139010	70.46	70938	45861
2	128- पुलगाव	213009	76510	62194	138704	65.12	58836	0
3	129-वर्धा	204605	71604	55376	126980	62.06	53963	0
4	130-हिंगणघाट	228707	89641	69070	158711	69.39	0	0
विधानसभा एकूण		843624	314224	249181	563405	66.78	183737	45861

तक्ता क्रमांक - 14.3 (पुढे चालू)

लोकसभा व विधानसभा निवडणुकीबाबतची आकडेवारी

जिल्हा वर्धा		संदर्भ वर्ष 2004						
अ. क्र.	मतदारसंघाचे नाव	पक्षनिहाय मिळालेले मते (संख्या)						
		शिवसेना	राष्ट्रवादी काँग्रेस	कम्युनिस्ट पार्टी(आय)	ब.स.पा.	कम्युनिस्ट पार्टी(मार्क)	अपक्ष	इतर पक्ष
(1)	(2)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)
लोकसभा निवडणूक :- एप्रिल 2004								
1	27- वर्धा	0	0	0	54009	14823	0	22445
लोकसभा एकूण		0	0	0	54009	14823	0	22445
विधानसभा निवडणूक :- ऑक्टोबर, 2004								
1	127- आर्वी	0	0	4443	9194	0	6693	1881
2	128- पुलगाव	0	0	2656	19223	0	8896	49093
3	129-वर्धा	10883	0	0	15519	0	43873	2742
4	130-हिंगणघाट	56258	82630	0	10766	0	4005	5052
विधानसभा एकूण		67141	82630	7099	54702	0	63467	58768

आधार - जिल्हा निवडणूक अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा

वर्धा जिल्हा २००७-२००८